

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **крагујевачке**

Година III, Број 101

Излазе четвртком

Цена **50** дин.

www.kragujevacke.rs

14. април 2011. године

ISSN 1821-1550

9 7 7 1 8 2 1 1 5 5 0 0 2

КАД ГРАДОВИ И
ОПШТИНЕ НЕМАЈУ
СВОЈУ ИМОВИНУ

Годишња штета
сто милиона евра

страница 4.

УСЕЉЕНИ ЗГРАДЕ БЕЗ
ТЕХНИЧКОГ ПРИЈЕМА

Малверзације па
легализације

страница 9.

ПРОБЛЕМИ ПРИЈАВЕ
ПРЕБИВАЛИШТА
ПОДСТАНАРА

Грађани без
адреса

страница 12.

Поводом хапшења бизнисмена Јована Алексића **Добротвор на туђи рачун**

• SMALLVILLE •
KRAGUJEVAC
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ВАНАТСКО ДВОРиште - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА
 BK
1904
Крагујевац
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
 Refilm
Karađorđeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

GLOBAL
КОЛОНИЈА

ДРУГА СТРАНА

Изборни савет

Пише Драган Рајичић

Пробудио ме рано јутрос мој глас који сам у протеклој деценији гурао у бирачку кутију. Навалио сабаље на моју памет, сврби га опет онај листић, а сав никакав! Изгужван и подеран, у фронцлама такрећи јер нема ко није газио по њему. При том и смрди на амонијак, а јасно ми је и зашто. Они који су газили по њему нису пропустили прилику ни да га запишају и да тако обележе своју партијску територију.

- Шта те је ког ћаво сад спопало? - питао сам мој изборни глас стежући истовремено нос да у мене не уђе несносни смрад.

- Чуо сам - вели - да се опет спремају неки избори, па сам желео да те питам за савет шта да радим. Ти знаш да ја волим све добро да промислим, не желим ни у чему да пренаглам, а до твог мишљења посебно држим.

Овај није нормалан, пролазило ми је кроз главу! Већ у пет ујутру ми се мота по глави, као да ја немам већих брига од тих изборних.

- Знаш ли ти, несрћаниче, пошто је сад 'леба? Немаш појма, наравно, јер само буљиш у ријалитије на којима већ сити једу и за тебе. А знаш зашто ја више не могу ни 'леба да купим? Зато што су они којима си прошли пут ушао у бирачку кутију заврнули и сељаке и грађане. Од сељака су шпеницу узели цафе, потом је извезли за добре паре, а ми сад једемо папрени 'леба од увозног зrna. Тј. не једемо више ни то, а ако сад наставим да набрајам где су нас још прекантали, има код мене да омркнеш!

Гледа у мене мој изборни глас оним урокњивим очима и наставља да тера своје: - Знам ја све то, али ја сам сад политички много зрелији него што сам био. Осим тога сви причају да су ти избори који нам предстоје много важни, а кад је нешто важно ја не волим да се то решава без мене.

Напалио се! Морао сам да га испипам још мало.

- Добро, је си ли већ на неког бацио око? А ако јеси, чиме су те наувкли, мајке ти?

- Пा, знаш како - наставио је мој глас гледајући негде у празно - понуда је како видим изузетна. Нико не фали од оних за којима смо трчали већ неколико пута. Срећа да нових играча нема, тако да нема ни неизвесности. Мени се свиђају обећања свих потенцијалних изборних актера, мада су их једном већ дали да боље није могло бити. Посебно ми се свиђају они који говоре да ћемо са њима на власти доживети невиђени препород. А право да ти кажем, у бирачку кутију ме вуку и они који нам обећавају мед и млеко. Мислим да би то и теби добро дошло пошто си под њима остало и без 'леба. Али - обратио ми се мој глас с уважавањем - без консултације са тобом нећу ништа да предузимам.

- У реду - прихватио сам се помирљиво саветничке улоге. Овако ћеш да радиш све док избори не буду расписани, тј. до дана када треба да одеш у ону кутију. Кад на телевизiji спазиш било кога од оних који ће на тим изборима да тражи твој глас, смести ишчупај гајтан из струје којим се напаја тај уређај. Ја струју и онако више не могу да исплатим без неког бинга са лутрије, па ти види. Новине не купуј, осим ако ти нису потребне за потплату. Политичке митинге заobilazi у великом луку, а пропагандни материјал који ти буде стизао у сандуче истог момента носи у најближи контејнер.

Ако ме ово послушаш - закључио сам - биће ти јасно шта ти је чинити.

Мој глас је почeo збуњено да трепље: - Не разумем шта хоћеш да ми кажеш?!

- Хоћу да кажем да ми се још спава јер сам јуче цео дан тумарао по контејнерима. А ти, кад већ не знаш шта ћеш са собом, да се носиш у три лепе! Сад или уочи нових избора, мени је свеједно. Али, само да знаш, што пре тамо стигнеш, пре ћу поворовати да си политички стварно сазрео!

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ДА ЛИ БИСТЕ КОРИСТИЛИ НАЈАВЉЕНУ МОГУЋНОСТ ОДЛАГАЊА ОТПЛАТЕ КРЕДИТА?

M. Ићајловић

Милан Вујчић,
магистар
економије:
- Не, избегавам
обавезе, јер
дугови увек
стижу.

**Мирољуб
Ранчић, дипл.
маш. инжењер:**
- Сламарица је
закон.

**Драгослав
Јелић,
пензионер:**
- Увек смо
живели са
кредитом, док
нису почеле
банке да нас
пљачкају.

**Душан
Максимовић,
филолог:**
- Увек да, ако
постоје
могућности.

**Пеђа
Тодоровић,
нутрициониста:**
- Мени кредит не
би дали, јер никде
не радим.

**Олга
Јаковљевић,
дактилограф:**
- Да, јер сам
запослена, али то
је предвиђено за
незапослене.

**Саша
Мићатовић,
приватник:**
- Што да не ...

**Весна Јошовић,
дипл. правник:**
- То је можда
добро, а можда
није.

**Михајло Ружић,
пензионер:**
- Све зависи од
прогнозирања
дохотка и
примања.

Житопродукт

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производчачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет
белог, лиснатог, печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

Dve godine za redom najprodavaniji auto u Srbiji!

Sedam razloga зашто треба да постанете део Punto Classic породице:

I dalje najpovoljnija ponuda на тржишту – цена већ од 6.199 eur • устедите и до 1.900* eur • програм замене старо за ново • атрактивни пакети финансирања у сарадњи са Crédit Agricole bankom • CIAO Fiat помоћ на путу, 24 h дневно у земљи и иностранству • развијена мрежа дилера и сервисера широм Србије • квалитет и pouzdanošću коју garantuje Fiat uz 3 godine garancije.

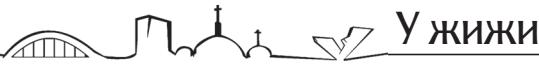
*U iznos uštede uračunato je korišćenje programa staro za novo.

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS
KRAGUJEVAC

LEPENIČKI BULEVAR 33, KRAGUJEVAC
TELEFON: 034/502 010, 502 015, 502 024
BESPLATAN POZIV: 0800 034 035
FIAT@ARENAMOTORS.RS
WWW.ARENAMOTORS.RS

Fiat

Vozimo Punto!

ПРИ КРАЈУ ОБРАЧУНИ ЗА ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ ГРАЂАНА

Уз сва умањења - 60 посто више

Одлуком градске Скупштине пореска стопа спуштена је до 0,3 посто, али пошто су повећани сви други параметри које прописује републичка управа, Крагујевчани ће за ову годину плаћати већи порез на имовину.

„Локалним самоуправама умањена су трансферна средства, па држава покушава да мањак у буџетима општина и градова надомести на овај начин”, каже начелница Пореске управе у Крагујевцу Мирјана Јевђић Станарчић

Пише Гордана Божић

градски порезници задужени за обрачун и наплату пореза на имовину у велико раде на обрачунавању овог фискалног задужења и формирају решења која ће, по основу измењеног Закона о порезима на имовину, бити увећана за 60 одсто у односу на прошлогодишња.

Измењени Закон, којим се уводи прогресивна пореска стопа, а смањују или укидају олакшице које су до сада постојале, ступио је на снагу прошле недеље, а очекује се да ће ових дана бити завршени и правилници на основу којих ће се Закон спроводити.

Стопа нижа од прописане

Нови правилници неопходни су за доношење решења за порез за

квадратног метра стамбене површине, преузета од Републичког завода за статистику. Прошле године она је износила 82.294 динара, док је ове године 93.583 динара, што аутоматски значи повећање ове обавезе за 10 одсто.

Када је реч о пореској стопи, став Министарства финансија је да Закон прописује горњу границу, а да локалне самоуправе саме одређују коју ће стопу применити. Она може да буде нула посто, односно имовина може и да се не опорезује, или да буде симболична, ако општина проце-

ОСНОВИЦА ЗА ОПОРЕЗИВАЊЕ ЦЕНА КВАДРАТНОГ МЕТРА СТАМБЕНЕ ПОВРШИНЕ ПО „РАЧУНИЦИ“ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

- Без обзира колико је град спустио стопу пореза на имовину, сви остали параметри које прописују републичке управе претрпели су промене у смислу повећања, па ће сходно томе и порез бити већи. У овом тренутку још немамо пречизан обрачун, али извесно је да ће бити већи него прошлогодишњи за максимално 60 одсто. Наредне године, очекује се да ова обавеза буде још већа, каже Мирјана Јевђић Станарчић, напомињући да је теме поводом било много полемика у јавности и да су многи већ дигли глас против тавковог Закона, наводећи да ће увести велике намете власницима некретнина. Због нових пореза на имовину покренута је и петиција којом се тражи измена Закона, а захтеви су већ предати председнику Србије и заштитнику грађана.

Наиме, стручњаци тврде да се више може говорити о порезима, него о једној врсти конфискације или, још горе, тихом таласу национализације. Испоставиће се да ће обвезници поново куповати своје станове, што није циљ ниједног, а не може бити ни нашег правног система. Према законским прописима, код нас се утврђују прогресивне пореске стопе које се крећу од 0,4 до чак два одсто, док је у

ИЗМЕНЕ У ДОСТАВИ ПОРЕСКИХ ОБРАЧУНА

Поштари носе решења

За разлику од претходних година, достава решења сада ће бити другачија. Наиме, неће их више уручивати чланови омладинских задруга, нити радници Пореског одељења, већ ће бити достављана на кућне адресе, преко поште као препоручене пошиљке.

- С обзиром да је промењен Закон о поштансим услугама, он обавезује Пореске управе да доставу врше искључиво преко поште. При томе је најбитније да, уколико прималац није код куће, поштар је дужан да остави обавештење о приспешу препоручене пошиљке. Ако нико не преузме пошиљку сматра се да је она уредно достављена и биће извршена, објашњава наша саговорница.

**„ Мирјана Јевђић
Станарчић: Још не-**

мамо пречизан обрачун, али извесно је да ће порез бити већи за максимално шездесет посто у односу на прошлу годину

ни да њени грађани не могу да плаћају порез.

Док се већина општина определила за стопу пореза на имовину од максималних 0,4 одсто, у Крагујевцу, Пироту, Вршцу, Параћину и Нишу она ће прописане горње границе.

Одборници Скупштине града Крагујевца већ су донели одлуку да стопа буде 0,3 одсто. У Нишу, рецимо, мада Скупштина града још није донела коначну одлуку, према ранијим изјавама градоначелника Ниша идеја је да она буде 0,2 одсто, како би износи које грађани плаћају били приближно исти као прошлогодишњи.

- Чекамо само доношење правилника и надајмо се да ће то бити у наредних неколико дана, како бисмо истог момента, на основу параметара које имамо, приступили уручивању пореских решења за све пореске обveznike, каже начелница Пореског одељења у Крагујевцу Мирјана Јевђић Станарчић, додајући да сам правилник није претрпео неке посебне измене. Као основица за утврђивање пореза на имовину и даље се узима цена

Словенији та стопа 0,2, у Немачкој 0,25 одсто. Да ли то значи да имамо веће плате него Немци, питају се противници овог Закона и закључују да се не могу плаћати порези који су несразмерни оптерећењу.

■ Нема толеранције за предузетнике

И док противници новог Закона тврде да ће ићи и до Уставног суда јер, како наводе, Устав дефинише да се порези формирају на основу економске снаге обвезника, што овде није случај, поузници сматрају да се не можемо поредити са наведеним земљама јер тамо локалне самоуправе, односно региони, имају далеко више овлашћења него код нас.

- Тачно је да је у Немачкој поузска стопа 0,25 одсто, али се тамо локалне самоуправе осим од пореза на имовину издржавају и од пореза на пословну делатност, који представља мешавину пореза на доходак и такси. Овај порез је веома издашан и сасвим је до вољан за функционисање локалних самоуправа. Међутим, код нас је ситуација сасвим другачија.

Након што су локалним самоуправама смањена трансферна средства, држава их је законима натерала да повећају порез на имовину, како би попуниле локалне буџете, објашњава начелница Пореског одељења у Крагујевцу.

Када је реч о наплативости поузда на имовину, занимљиво је да је она претходних година била и до 92 одсто, али се у 2010. години спустила на свега 68 одсто, што је велико умањење. И поред тога, тврди наша саговорница, због тешке економске ситуације град неће прибегавати средствима принудне наплате, нити административним забранама, већ се грађани позивају да плате колико могу.

Насупрот томе, код имовине правних лица нема такве толеранције. Процент наплате је готово стопроцентан, јер се посеже и за принудном наплатом преко блокаде рачуна.

- Овде нема гледања кроз прсте, јер је имовина правних лица иначе мала, представљена књиговодственом вредношћу која не одговара стварном стању и далеко је испод праве, тржишне вредности. Локалним самоуправама било би у интересу да се порез на имовину правних лица обрачуна на тржишну вредност и то би био прави начин да се попуни буџет, каже наша саговорница.

Најновијим изменама Закона проширен је „предмет“ опорезивања, чиме је предвиђено да купци грађевинског земљишта у јавној својини и пољопривредног у државној својини не плаћају порез на имовину за плац до девет ари. Такође се неће плаћати ни порез на имовину на земљиште испод зграде, како би се избегло двоструко опорезивање. Површина веће од десет ари биће опорезиване, али се неће плаћати на укупну површину, већ се површина од десет ари изузима од опорезивања и плаћа се порез на преостали део.

Пише Милош Пантић

Iотписивање петиције Уједињених региона Србије којом се тражи хитно доношење закона о враћању имовине локалним управама додатно је искомпликовало и онако заострено односе у владајућој коалицији. Лидеру УРС Млађану Динкићу приговара се да овај захтев користи за предизборну кампању и да и друге странке из владајуће коалиције подржавају доношења овог закона.

Ако је тако, онда је питање зашто се овај закон не доноси већ 10 година и шта се још чека? Својеврстан је апсурд да се такозваним народном петицијом тражи нешто што је држава била дужна да донесе још до краја 2008. године. Ту обавазу намеће Уставни закон који је донет приликом доношења Устава Србије 2006. године, по коме сви закони који нису у складу са Уставом морају да се ускладе до краја 2008. године. Један од тих закона је и фамозни Закон о средствима у својини Републике Србије, који је 1995. године донео Милошевићев режим и којим је сва својина локалних управа постала државна.

Питање како једно неуставно решење опстаје више од две године постављено је и на конференцији за штампу „Заједно за Шумадију”, на којој је потпредседник странке Небојша Васиљевић саопштио да је до прошлог петка петицију за враћање имовине општинама потписало 11.500 грађана Крагујевца. Васиљевић је изјавио да ће се са потписивањем овог захтева, уз који су додати и захтеви за директан избор градоначелника и за фискалну децентралузацију, наставити све до њиховог усвајања у Скупштини.

Небојша Васиљевић:

На почетку сваке изборне кампање све странке обећавају доношење закона о враћању имовине локалним самоуправама, а како се мандат ближи крају, оне се све више приказују центризаму

ПРИМЕРИ ИЗ ТРИ ОПШТИНЕ

Одустали од инвестиција

У студији о економским последицама подржавања имовине локалних управа у Србији наведени су сликовити примери из три општине. У општини Житорађа предузеће „ЕИ Ниш”, које има погон на површини од 12 хектара, а користи само два хектара, било је спремно да вишак од 10 хектара уступи уз надокнаду овој општини, која је планирала да земљиште парцелише и понуди га инвеститорима, уз обавезу да запосле одређени број радника. Међутим, пошто су били упознати са бирократизованом процедуром добијања сагласности кроз које је општина морала да прође, од плана се одустало.

Општина Тутин 2004. године поднела је захтев за добијање сагласности за пренос права коришћења 100

хектара земљишта са општине на М3 Ориље, са намером да се изгради спортско рекреативни центар са пратећим објектима, чија је вредност процењена на два милиона евра и који би запослио 200 људи. Како сагласност на поднети захтев није добијена, од инвестиције се одустало до даљњег.

Скупштина општине Крушевач поднела је 2004. године захтев за добијање сагласности да њена Дирекција за изградњу уђе у пројекат заједничке изградње стамбене зграде са Грађевинском дирекцијом Србије у насељу Прњавор 2 у овом граду. Предвиђена је изградња 168 станови, од којих би 37 припало Грађевинској дирекцији, 131 стан општини Крушевач, а тржишна вредност зграде била би 4,5 милиона евра. Сагласност је добијена и није потписан уговор са Грађевинском дирекцијом Србије.

Актуелно

ПЕТИЦИЈА ЗА ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ ГРАДОВИМА И ОПШТИНАМА

Годишња штета сто милиона евра

ПАРК У ИЛИНОЈ ВОДИ - ПРИМЕР АПСУРДА, ЈЕР ГАЗДОВАЊЕ ПРИПАДА ЈП „СРБИЈА ШУМА“

Због чекања на сагласност Републике за сваки уговор о располагању имовином, које траје месецима и годинама, локалне управе годишње губе око сто милиона евра. До сада је Народну петицију Уједињених региона Србије за враћање имовине градовима потписало 11.500 Крагујевчана, а потписивање ће трајати до доношења закона

не у закуп или раскид уговора о закупу, морају да прибаве сагласност Републичке дирекције за имовину. С обзиром да се на ту сагласност чека и по неколико година, јасно је да применом овог закона доводи до смањења ефикасности коришћења државне имовине.

Истраживање под називом „Студија о економским последицама подржавања имовине локалних самоуправа“ донело је процену да губици по основу десетогодишње примене Закона о средствима у својини Републике Србије износе 1,3 милијарде евра и више хиљада радних места. Процењено је да би свака наредна година примене овог закона донела губитак од 103 милиона евра, а од тада је прошло пет година.

У тексту студије наводи се да општине и градови за све акте располагају имовином, а то су прибављање, отуђење, пренос права коришћења, успостављање хипотеке, па чак и давање имови-

ња такве сагласности општине и градови су до 2005. године претрпеле штету по основу изгубљених прихода од 43,3 милиона евра, највећи се у студији.

ЗА СВЕ ШТО ГРАД НА СВОЈОЈ ТЕРИТОРИЈИ ХОЋЕ ДА УРАДИ МОРА ДА ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ИМОВИНУ

Много је већа штета настала применом овог закона везана за стамбени простор који је у државној својини и због тога су општине и градови претрпели губитак од 1,1 милијарду евра. Недобијање сагласности на пренос права коришћења земљишта довело је до губитка од 77,6 милиона евра, а на пренос права коришћења грађевинских објеката 51,7 милиона евра, што укупно даје збир финансијске штете од 1,3 милијарде евра, показала је ова студија.

Општине на мукама

Стална конференција градова и општина дала је и предлог закона о имовини локалних управа, по коме би се њима вратила сва имовина коју у овом тренутку користе, а такође и имовина јавних комуналних предузећа чији су ос-

нивачи, сем основног капитала тих фирм, који би припао самим предузећима. Захтев да се донесе овакав закон 2005. године је потписало 139 градоначелника и председника општина у Србији.

Ових дана читаву причу додатно је подгрејала незванична вест да би доношење Закона о имовини локалних управа морало да сачека док се прво не донесе Закон о реституцији, на који се такође неразумљиво дуго чека и који је најављен за два месеца. Небојша Васиљевић каже да када се год од централне власти нешто тражи, онда се из фиоке извади фамозни Закон о реституцији. Ако се већ тврди да су ова два закона повезана и да зависе један од другог, онда нека се усвоји на истој седници, коментарише потпредседник „Задедно за Шумадију“.

Он каже да је потребно радити у локалној управи на реализацији неког пројекта, па тек онда видети шта су муке и колико сагласности у разним фазама треба да се добије од Дирекције за имовину.

- Враћањем имовине локалним управама аутоматски би морало да се смањи притисак који централе странака из Београда врше на своје локалне испоставе, а то је оно што оне неће и због чега закон још није донет. На почетку сваке изборне кампање све странке обећавају доношење тог закона, а како се мандат ближи крају, оне све више постaju центрилистичке. Сада тражимо од свих странака на власти да подрже петицију и да се заједно коначно усвоји, каже Васиљевић.

Пример парка у Илиној води говори до чега је све накарадни закон довој. Овај парк је завештан граду од приватног лица, али је након преношења имовине на државу дат на коришћење јавном предузећу „Србија шуме“, коме никада није припадао. Да би се обавили било какви радови на реконструкцији парка, потребна је сагласност „Србија шума“!

Док се чека на исправљање неправде из 1995. године, општине и градови добили су задатак да попишу сву непокрену и покретну имовину коју користе, а рок да те податке предају Дирекцији за имовину Србије био је крај прошле године. Према истраживању Сталне

конференције градова и општина овај посао иде веома трајаво и споро. Само једна од 68 анкетираних општина проценила је да има евиденцију за више од 90 одсто своје имовине, док 60 посто сматра да је пописало половину или мање имовине којом располаже.

Истраживање СКГО показало је и зашто је тако. Од преко 160 општина у Србији у 53 постоји тело које се бави пописом имовине. Само у 10 општина постоји посебан софтвер за попис имовине. Локалне управе до сада су у малом проценту искористиле право својине на грађевинском земљишту које им је дао нови Закон о планирању и изградњи, донет 2009. године. Од 68 анкетираних општина и градова тек у 37 јавни правобранилац је поднео захтев за упис својине на овом земљишту.

НАРОДНИ ПОСЛАННИК ИЗМЕЂУ ПАРТИЈСКЕ ПРИПАДНОСТИ, ВОЉЕ БИРАЧА И ПОЛИТИЧКОГ ТРГОВАЊА

Ако је Скупштина пијац, бље да је и нема

Пише Слободан Џупарин

На адресу српских власти минулих дана стигла је још једна „европска паца“. Венецијанска комисија, експертско тело Савета Европе, послала је писмо парламенту у којем скреће пажњу да измене Закона о избору посланика, које су „скројили“ наша парламентарци - нису у складу са демократским принципима. Подсетимо, одавно у извештајима о напретку Европске комисије критикује Србију због неспособности да укине институт бланко оставки и ослободи народне посланике с ланца политичких странака и партијских шефова. Власт углавном ћути, а катkad се одважи и каже да наше „специфичности“ морају бити уважене, да „ми као друштво нисмо спремни за пуну примену европских стандарда у области политичког система“.

Држе ли воду оваква образлођења?

- Само делимично, каже за „Крагујевачке“ др Невен Цветићанин, научни сарадник у београдском Институту друштвених наука. - Чињеница је да ми као друштво нисмо спремни да применимо европско законодавство, јер је наша друштвена подлога блатњава, нестабилна и условљена испрекиданим историјским развојем. Напросто, наш систем има нешто што се опира уређивању.

Љубиша Рајић, професор Универзитета, тврди да сам врх странака не жели да се одрекне потпуне и неопозиве контроле над посланицима у Скупштини, како им се не би догодило да они гласају против онога што врх странке одлучи - или да пређу у неку другу партију. Он сматра да су пomenuta образлођења подједнако лажна колико и она да не постоје услови за нормалан рад Агенције за борбу против корупције или Државне ревизорске агенције.

- Мислим да су наше власти неискрен зато што су управо странке које се највише залажу за реформе и за ЕУ, а то су Г17 плус и ДС, највише кумовале томе да се уведу бланко оставке, категоричан је Чедомир Антић, председник Напредног покрета. - С друге стране, треба рећи да је наше искуство с независношћу посланика врло, врло слабо. Погледајмо само време од успостављања вишестранача, колико је независних посланика опстало. Масовно су мењали странке. За један мандат посланик може енормно да се о-

Илустрација: ГОРАН МРДЖЕНОВИЋ

богати. Отуда су бланко оставке дошле као нека врста не само жеље да партијска руководства владају, већ и потребе да посланици не буду баш оружје у рукама тајкуна.

■ „Људождерске“ демократије

Колико су на месту упозорења стручњака, попут Владимира Гојатија, да су српски посланици сведени на „поштаре“ и да су лидери странака добили фараонски статус, а да је наш цео политички систем једна обична партократија?

- Посланици немају права на сопствено мишљење, апострофира Љубиша Рајић. - За све ове године вишестранача у Србији свега се неколико пута догодило да су поједини посланици износили своје мишљење, које је супротно онема страначком, и због тога, по правилу, били кажњавани. Видећемо шта ће бити с последњим случајем изласка Весне Пешић из ЛДП-а и преласком у статус независног посланика.

У вези са овим питањем Чедомир Антић каже да је велика грешка западног света после 1945. године уверење да могу своје стандарде, који су стварани европутивним путем 300 или 400 година, да примене свуда. И зато добијају те, како их назива, „људождерске“ демократије по Африци, Азији, па и Источној Европи.

- Све ово у чему живимо называ бих анархијом ниског интензитета, у којој политичке партије, заправо, не врше ону функцију коју треба да врше, а то је да буду представнице различитих друштвених група,

наглашава Невен Цветићанин. - Дакле, суштина је у томе да код нас политичке партије натурају друштву персонална решења, уместо да ослушну шта им друштво предлаже као решења.

Јасно је да врхови странака не желе да изгубе контролу над својим посланицима. Није ли лажан њихов аргумент да не смеју да их „ослободе“ да размишљају својом главом, јер би они одмах свој мандат понудили најбољем купцу?

- Још увек је у току судски процес око посланика који су припадали Г17 плус, а затим отишли, присећа се Чедомир Антић. - Они су, углавном, пришли једној другој странци, тужили су државу и сад ће од ње наплатити огромне одштете. А при том су, треба рећи, потписали бланко оставке. Значи, били су спремни, да би постали посланици, да потпишу бланко оставке. Ту је кривица много дубља. Није „грех“ само оних који су успоставили бланко оставке, већ и оних који су чекали у реду да потпишу - док су били кандидати.

Невен Цветићанин тврди да смо у позицији да у нашем политичком животу бирамо између два зла. Једно је да посланици буду партијски курири и несамостални, под императивом бланко оставке, а друго - да имамо берзу посланика, да се они на „пијацама“ расprodaju увек по новим ценама.

- Ми немамо демократску традицију, можда никада до сада нисмо искушали функционалну демократију на начин како она постоји у неким другим земљама, рецимо у Великој Британији, проценjuје Невен Цветићанин. - Чак је и чувена теза о неком златном добу српске демократије на почетку 20. века само делимично тачна, јер и тада је парламент, као и сада, био

СЛАБА ИСКУСТВА С НЕЗАВИСНИМ ПОСЛАНИЦИМА: ЧЕДОМИР АНТИЋ

Ако је Скупштина пијац, бље да је и нема

Институт „бланко оставки“ свакако ће бити укинут, али тек на упорно инсистирање Европе. Остаће, међутим, питање какви су нам то народни посланици ако су спремни „да продају веру за вечеру“ и какве су политичке партије које пошто-пото желе да држе апсолутну контролу над својим људима који се у парламенту легитимишу као заступници „народне воље“

у функцији различитих друштвених сила. И није био суверен у оному смислу у којем је суверен у Великој Британији - колевци парламентаризма.

Љубиша Рајић тврди да није тачно да би сваки посланик понудио свој мандат најбољем купцу. Јер, ако једна странка жели добре и лојалне посланике, онда се мора потрудити да добије такве који желе да буду лојални странци - зато што они то желе, а не зато што се тога боје.

- Рећи да наши посланици представљају једну најобичнију банду лопова, у којој не постоји никаква међусобна солидарност и никаква одговорност, то је свакако најтежа увреда која се им се може упутити, али истовремено и најтежа увреда које се може ставити „на адресу“ парламентарног система у Србији. Јер, де факто тврди да овде нема поштених људи, упозорава Љубиша Рајић.

■ Аугијеве штале

У Србији, сваким извесно, ма колике биле размере моралне кризе, може да се нађе 250 непоткупљивих који могу да представљају своје грађане. Колико су у праву они који тврде да такви људи не желе да буду објекат негативне селекције у политичким странкама, које се код нас састоје од вође и у ског круга апаратчика?

- Чињеница је да се у нашем друштву најбољи не баве политичком, експлиcitан је Невен Цветићанин. - Нећу да кажем да таквих људи нема. Има их у свим структурама од 5. октобра наовамо. Међутим, треба рећи да у овом моменту друштво не користи све своје потенцијале и да такви људи одлазе у друге земље или су у некој врсти унутрашње емиграције. И све док се ово стање не промени, имаћемо ситуацију какву имамо.

По речима Љубише Рајића, у Србији може да се нађе много ви-

ше поштених људи од 250 потенцијалних посланика, којих би, мирне душе, за 100 могло да буде и мање. Србија има сасвим довољно људи, поштених и добрих, да покрију све важне положаје у овој земљи, који би радили за добро државе и грађана, али то не одговара ни политичком ни економском врху, јер би у том случају изгубили позиције које им омогућавају неограниченог богаћење на рачун народа.

- Свако ко воли ову земљу и ко може да учини нешто за њу треба да да свој допринос, поручује Чедомир Антић. - Не може нико да очисти те Аугијеве штале, а да се не упрља. Потребне су нам генерације поштеније од оних раније, потребно је време. Ми морамо сада најпоштеније људе да доведемо у парламент.

Српска власт ће морати да прихвати европске „савете“, а замерке на измене Закона о избору народних посланика, које је Венецијанска комисија послала парламентарцима, биће увршћене у коначну верзију текста, која ће, вероватно, бити завршена до 1. маја. Осим радикала, који су изричито против обе препоруке Венецијанске комисије, дакле против укидања бланко оставки и „затворене изборне листе“, јер је то „против Устава Србије“, сви остали, па и они који

су против, остављају могућност да подрже измене закона у складу са препорукама, али уз додатне консултације, јер „ставови Венецијанске комисије нису заковани, па треба обавити још консултација“.

Венецијанска комисија сматра да се проблем бланко оставки на дужи рок мора решити променом Устава Србије, а шефица посланичке групе „За европску Србију“ Нада Колунџија каже да нема никаквог рока за промену Устава, али је то ипак нешто што ће Србија морати да уради да би направила следећи корак на путу приклучења Европској унији.

ЖИВИМО У АНАРХИЈИ НИСКОГ ИНТЕНЗИТЕТА: НЕВЕН ЦВЕТИЋАНИН

У оквиру обележавања десето годишњице постојања и успешног рада, УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНИСАНИХ ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА КРАГУЈЕВЦА одржава

РЕДОВНУ ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

у Књажевско-српском позоришту, 18. априла, са почетком у 18 часова.

После радног дела уметнички програм извешће СКЦ и „Абрашевић“.

У част успешног рада Удружења, његовог ведрог духа, одржавања интелектуалне свежине и физичког здравља, учеснике чашћавамо и позивамо на скромни коктед.

Бићемо задовољни ако нам и овога пута поклоните поверење

Крагујевачке

Телефони
333-111
333-116

МАРКЕТИНГ

БЛИЖИ СЕ РОК ЗА
ИЗЈАШЊАВАЊЕ
ИНВЕСТИТОРА

Између рокова и кризе

Иако је у жижи градске јавности компанија „Фијат аутомобили Србија“, као и кооперанти којима ће град до 14. маја издати грађевинске дозволе за прве погоне у радиој зони Грошница, не одустаје се ни од других инвеститора. Грчки „Глобал“, инвеститор стамбеног блока у Старој радничкој колонији, који је једно време због кризе пролонгирао радове, најављује почетак градње, саопштио је члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић. „Плаза“, која се налази преко пута ове локације, интензивно се гради, а „Смолвил“, стамбени блок који гради „Нелт“, у завршној је фази.

Пошто је 30. мај ове године рок који је према одлуци Градског већа крајњи термин до кога мораје да се изјасне и други инвеститори који су у претходном периоду закупили локације, па потом због налета светске економске кризе више пута одлагали реализацију планираног, град интензивно преговара са „Формом идеале“, „Суперновом“, „Тушом“ и „Меркуром“.

- Град је почев од 2005. године да у закуп одређене локације бројним инвеститорима. На пример, са немачком „Суперновом“ која би требало да гради у Станову на потезу где је база „Аутосаобраћаја“ и технички центар „Водовода“, већ неко време се преговара и ових дана требало би да добијемо коначни одговор.

У Индустриској зони „Сервис 2“ четири хектара је закупио словеначки „Туш“, а у међувремену изградио је објекат на другој закупљеној локацији, на Аеродрому. Међутим, колико видимо, то преузима „Идеа“. Наравно, у свету капитала то је реалан потез, али за град је сада значајно да чује одговор какви су планови овог инвеститора у „Сервису 2“, категоричан је Васиљевић.

Он додаје да је, такође, словеначки инвеститор „Меркур“ у истој зони закупио 3,66 хектара. Мораће да се изјасни до 30. маја какви су му планови, а неизбежан је разговор надлежних градских власти са представницима домаће „Форме идеале“ која је својевремено закупила девет хектара земљишта у „Сервису 2“.

- Два хектара су платили по комерцијалној цени, а седам им је дато под повлашћеним условима за запошљавање 441 производног радника. Мораће да се изјасне да ли граде или одустају од градње, јер постоји интересовање других инвеститора. У истој овој зони фирмa ТПВ је, због неостварења планова у упошљавања радника, граду вратила два хектара, а за два хектара која користе извршена је доплата од 350.000 евра, открива Васиљевић.

Ипак, члан Градског већа додаје да граду није интерес да раскида уговоре, већ да учини све да се на закупљеним локацијама реализују планови инвеститора.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ПОВОДОМ ХАПШЕЊА БИЗНИСМЕНА ЈОВАНА АЛЕКСИЋА

Добротвор на туђи рачун

Хапшење власника фирме „034 Метал индустри“ Јована Алексића и његових сарадника изазвало је велики одјек и бројне опречне коментаре у граду. Једни тврде да је ухапшен зато што се замерио неком од моћника, коме није дао колико је требало, а други да је и раније требало да се нађе иза решетака. У делу јавности стекао је уважавање као велики донатор и задужбинар

Пише Милутин Ђевић

Прошле недеље у Крагујевцу је ухапшен оснивач, власник и директор фирме „034 Метал индустри“ Јован Алексић (54), са још четврто запослених у том предузећу, због основане сумње да су прибавили имовинску корист од више од 10,5 милиона евра. Они су оштетили државни буџет за више од 3,8 милиона евра.

Директор полиције Милорад Вељовић је навео да су, поред Алексића, ухапшени и извршна директорка за финансије Биљана Вукановић (43), менаџери извоза Гордана Глишовић (44) и Зорица Милојковић (36), као и радник Милан Јевтовић (61). Хапшење је изведено заједничком акцијом МУП-а, УКП-а, УБПОК-а, Пореске управе и Полицијске управе у Крагујевцу. Према Вељовићевим речима они су ухапшени због постојања основане сумње да су у периоду од 1. јануара 2005. године до 31. децембра 2009. године прибавили имовинску корист у износу од 10.581.580,54 евра.

Осумњичени су, уз кривичну пријаву, приведени надлежном истражном судији Посебног одељења Окружног суда у Београду. Са општењу полиције се наводи да се наставља рад на расветљавању свих чињеница везаних за деловање ове организоване криминалне групе.

■ Од Шаниновића до Бубала

Јован Алексић је пре него што је основао фирму „034“ радио као трговац. Они који га познају кажу да је радио у Робној кући на одељењу телевизора и беле технике. Фирма „034 Метал индустри“ основана је 1991. године као трговинско предузеће, са само троје запослених. Сада компанија има преко 90 радника. Најују компаније пише да је фирмa од првог дана пословала узлазном пута-

њом, да би данас по многим пословним параметрима представљала једног од водећих откупљивача и прерађивача обојених метала, произвођача и извозника ливених легура на бази бакра и алюминијума у Србији.

Алексић се једно време бавио и угоститељством. Држао је кафић „034“ у Улици Радоја Домановића, али га је после годину дана затворио, а стара приземна кућа у којој се налазио је срушена, да би на њеном месту била подигнута стамбена зграда. Једно време је радио и као технички директор у приватном предузећу које се бавило сакупљањем и откупом секундарних сировина.

Чаршија Алексића повезује са бившим министром за привреду и приватизацију Предрагом Бубалом, за кога кажу да је често долазио у „Ливницу 034“. Иначе, Алексићева фирма је тесно сарадњивала са ливницом из Кикинде, чији је директор, пре него што је постао министар, био управо Предраг Бубал. Да прича вероватно није без основа потврђује и то што је компанија „034 Метал индустри“ међу првим приватним предузећима добила кредит од републичког Фонда за развој.

У Крагујевцу се прича да је и бивши председник владе Никола Шаниновић био радо виђен гост у Алексићевој ливници. Иначе, Шаниновић се тренутно налази у привркоској јединици Хашког трибунала.

■ Фабрика за сина

Право изненађење за многе било је када је Алексић у лето 2009. године од Акцијског фонда, после

ЈОВАН АЛЕКСИЋ
ОСУМЊИЧЕН
ДА ЈЕ УМАЊИВАО
РАЧУНЕ ЗА
ИЗВЕЗЕНИ
ОБОЈЕНИ МЕТАЛ

поништења приватизације Фабрике за прераду крупне коже „Партизан“, одлучио да купи ово предузеће. Још веће изненађење било је што је пристао, иако није морао, да радницима који су мејсесима штрафковали, а желели су да напусте предузеће, исплати за-конске отпремнине.

У јуну те године Алексић је рекао да га је то коштало 46 милиона динара. За те паре ослободио се 82 радника, од којих је шест отишло у пензију, а остали на евиденцију Националне службе за запошљавање.

Иначе, за већински пакет акција тог предузећа Акцијском фонду платио је око 30.000 евра, колико је уложено и у ремонт машине и

производне опреме. Поред тога уложио је и у куповину пет машина из фабрике коже у Ваљеву, које су репариране и стављене у функцију.

На питање зашто је на себе преузео обавезу коју није морао одговорио је да без мира у кући нема производње и да са људима који штрајкују глађу и који су у центру медијске пажње то једноставно није било могуће. Рекао је да је захвалијујући томе што је његова друга фирмa „034 Метал индустри“ солвентна могао код пословних банака да добије кредите и тај новац усмири у социјални програм за бивше раднике „Партизана“.

„Партизан“ је неко време радио, производио заштитне рукавице и кожу за обућарску индустрију, али је сада производња стапала. Иначе, Алексић је узимајући кредит од два милиона евра ставио хипотеку на Фабрику коже.

Овај предузећник је „Партизан“ купио на име сина Александра, који је у фирмама „034 Метал индустри“ заменик генералног менаџера и извршни менаџер сектора комерцијале.

■ Дугови и другови

Фирма „034 Метал индустри“ недавно је огласила да продаје недовршену зграду у Крагујевцу површине 5.300 квадратна. Изложено-продадјни објекат се налази непосредно крај језера „Бубањ“, у Улици Лепеничког булевара која повезује Крагујевац са Коридором 10. У непосредној близини налазе се тржни центар „Метро“, Хала „Језеро“ и тржни центар „Рода“. Објекат је у фази завршетка гру-

камату, пронашла и име Јована Алексића.

Наш саговорник, који је жељео да остане анониман, мисли да је Алексић „пао“ пре због тога што неке дугове није могао да врати на време, него што неком од моћника није дао колико му је тражено. Наш извор тврди да је Алексић могао да оде иза решетака и што су биле народни хероји и фигури лавова са фонтане у Великом парку, како се сумња, претопљене управо у његовој ливници. Неко је, међутим, вероватно закључио да би казна за то била сувише блага.

За Алексића се везују и вишегодишњи неуспешни протести житеља насеља Илина вода, где се и налази „Ливница 034“. Не зна се колико су пута грађани овог насеља пријављивали да ливница загађује околину и да од ње једноставно не може да се дише. Најавио је да ће се у томе што је он био донатор на разним странама и спонзорисао познате спортске клубове, чиме је стекао захвалност многих. Житељи Драгушице о Алексићу имају само речи хвале. Он је постао неодвојиви део обимног система менаџмента.

■ Од цркве до баскета

О овом бизнисмену Крагујевчани имају подељена мишљења. Једни га хвале, други пљују. Зашто је то тако? На ово питање одговор би могао да буде у томе што је он био донатор на разним странама и спонзорисао познате спортске клубове, чиме је стекао захвалност многих. Житељи Драгушице о Алексићу имају само речи хвале. Он је не само уредио сеоско гробље, него је постао и ограду и изградио капелу.

Његова фирма учествовала је у реновирању Основне школе „Живадинка Дивац“, а и покровитељ је трка које организује Друштво за унапређење коњичког спорта „Шумадија“. Јован Алексић помаже и деци без родитељског стања Дејчјег дома „Младост“, помаже и учествује у развоју Месне заједнице „Илићево“. Финансијски је помогао издавање књиге „Историјат крагујевачке хирургије“ чији је издавач Клинички центар Крагујевац.

Алексић је постао познат и као црквени задужбинар финансирањем изградње цркве Свети Апостол Тома у Шумарицама, али је понестало новца за њену коначан завршетак. Компанија „034 Метал индустри“ је спонзор Кошаркашког клуба „Раднички“, који је једно време носио име „Раднички 034“, као и Фудбалског клуба „Економац“.

Очигледно да је Алексић водио рачуна о сопственом имицу бизнисмена који је друштвено одговоран и спреман да помогне локалну заједницу. Само две недеље пре него што је ухапшен, под сумњом да је финансијским малверзацијама са сарадницима цепове напунио милионима евра, у анкети нашем листу пожалио се да његова ливница неће моћи да издржи терет великих кредита ако држава нешто не учини на њиховом препограмирању.

SVE JE LAKŠE
KAD ZNAŠ DA
NE MOŽEŠ
DA POGREŠIŠ.

UZ NOVI PAKET **PRENESI I DOPUNI** DOBIJAŠ UVEK ISTI RAČUN,
МОGUĆNOST DOPUNE I IZBOR TELEFONA!

Samsung
Star II

1 din

UZ PRENESI I DOPUNI 1.490

Samsung
champ

1 din

UZ PRENESI I DOPUNI 890

Samsung
Monte Slider

1 din

UZ PRENESI I DOPUNI 490

- + BESPLATNI RAZGOVORI SA 2 BROJA
- + BESPLATAN KLIK DO 6 MESECI
- + APLIKACIJA ZA KONTROLU TROŠKOVA

Odaberite **Samsung Star II, Champ, Monte slider** ili neki drugi telefon iz Telenor ponude i uživajte u novom paketu **PRENESI I DOPUNI**. Svakog meseca ćete dobiti **isti račun**, a ako ti zatreba još kredita, **možeš da se dopuniš** kao pripadnik korisnika. Sve što ne iskoristiš, **prenesi** u naredna 3 meseca i odaberite **dva broja u mreži** koja ćete pozivati potpuno besplatno čak i ako nemaš kredita. Na adresi wap.telenor.rs/111meni možeš da preuzmeš posebnu **111 MENI aplikaciju**, uz koju ćete u svakom trenutku moći da pratiš stanje na svom računu. Očekuje te i do 6 meseci besplatnog surfovanja uz **Telenor KLIK**. Poseti Telenor, Tehnomobile ili Handy prodavnicu!

Osnovna mesečna pretplata za paket **PRENESI I DOPUNI 490** iznosi 490 dinara, pretplata za paket **PRENESI I DOPUNI 890** iznosi 890 dinara a pretplata za paket **PRENESI I DOPUNI 1.490** iznosi 1.490 dinara. Navedene cene telefona važe uz ugovornu obavezu od 24 meseca.

Kontakt centar: 063 9000
www.telenor.rs

telenor

Dobre stvari pokreću svet.

ХАОС У ГРАЂЕВИНАРСТВУ: ЗГРАДА У ТАНАСКА РАЈИЋА 60 ПОСЛЕ ДВЕ ГОДИНЕ БЕЗ УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ

Малверзације па легализације

Тек када је избио пожар, станари у згради у Танаска Рајића 60 сазнали су да противпожарни систем није у функцији. Од раније знају и за многе друге грађевинске недостатке и то да зграда није технички примљена, нити има употребну дозволу, па купци становова не могу да се укњиже као власници. То је већ скоро типична прича чији се епилог не назире док се не реше све тужбе, жалбе и легализација нелегалног урађеног дела

Iожар који је избио 13. марта у Улици Танаска Рајића 60, у стану Ирене Величковић, приликом несмотреног распальивања роштиља на тераси, отворио је Пандорину кутију и на видело су изашли нови проблеми станара ове вишеспратнице са којима се сусрећу још од момента уселења. У конкретном случају, ватру није било могуће угасити до доласка ватрогасне екипе, пошто противпожарни систем није био у функцији. На срећу, осим материјалне штете других последица није било, а Величковићева ће морати сама да санира штету, упркос обећањима да ће бити обештећена јер је инвеститор делом одговоран што хидрант није профуникционирао.

- За три минута поставили смо црева и кренули да гасимо пожар, али хидрант није био повезан, зато што није завршен противпожарни систем, каже Бранислав Вујачић, председник савета станара, и додаје да им је одавно обећавана уградња система за аутоматско гашење пожара.

Радови на истом су почели, тек по интересовању медија за овај случај као и на постављању дизел агрегата за функционисање лифта у време нестанка струје.

■ (Не)запечаћен тавански простор

У јуну ће бити две године од када је зграда са 50 станови комплетно уселењена, а противпожарни систем, за кога постоји пројекат, остао је недовршен, али за то станари нису ни знали док пожар није избио. Испоставило се да није ни обављен технички пријем од стране ватрогасне службе пре примопредаје клучева, али ни после тога. И не само то. Читав објекат није прошао технички пријем, нити има употребну дозволу, иако све то закон налаже.

Тако се зграда у Танаска Рајића 60 сврстала у повелику листу технички непримљених објеката, због чега власници станови и локала не могу ни да се укњиже као власници.

У више наврта станари су покушавали да то питање реше са ППП „Интерхем хим“ д.о.о. из Јагодине, носиоцем пројекта, али безуспешно. Долазило је у почетку до састанка и пала су нека обећања, али како је време противило тако се губио контакт са одговорним из ове фирме. На крају више нису ни могли да дођу до власника Ненада Мильковића из Јагодине, него су за све рекламије упућивани на представнику Ану Гобељић и надзорног органа Стојана Видака. Маше стрпљиви станари пресавили су табаке и тужили градитељску фирмам суду.

По причи Зорана Борђевића, власника једног стана, са уселењем објекта се у старту каснило шест месеци. Неки су се уселивали пре него што су обављене потребне процедуре само зато што су били приморани на то.

- Инвеститор је био дужан да у року од 60 дана обезбеди употребну дозволу, да би могли да се укњижи. Од уписа власништва нема ни-

шта, иако је прошло скоро две године, каже Борђевић.

Запело је око таванског простора који је накнадно продат и који се претвара у стамбене целине, а да при том нису консултовани станари.

- Више њих је купило тавански протор и већ годину и по дана граде станове. Један стан је још увек отворен и прокишињава. И мој стан је поплављен због откривеног крова. Дуго је био под водом и тек скоро су средили плафон и зидове, али не и паркет. Последице су још видљиве, прича Ђорђевић.

Због притужби да се тавански простор нелегално претвара у стамбени станари су алармисали грађевинску инспекцију, која је забранила даљу градњу и запечатила тај простор. Међутим, власници тавана су на своју руку наставили да граде. И то, како наводе наши саговорници, углавном у ноћним сатима. Видевши да се не поштује закон, станари су поново позвали градску грађевинску инспекцију. По други пут инспекторка Божица Стефановић обрела се у поткровљу зграде и констатовала да се не поштује наредба о обустави градње и враћања простора у првобитно стање, па је, како им је речено у управи за инспекцијске послове, поднела кривичне пријаве против Зорице Раичевић, која гради на једној страни, и Томислава Радовића, који гради на другој, због сумње да су се огрешили о закону.

СТАВ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА УРБАНИЗАМ

Легализују се објекти без дозволе

Према информацијама добијеним у Дирекцији за урбанизам, неки инвеститори и не подносе захтев комисији за технички пријем објекта.

- Законодавац је предвидео да се објекат не користи пре издавања употребне дозволе. Када би општински орган имао средства да исели људе који су се уселили у објекат пре тога и почeo да извршава судска решења, све би се испоштовало, мишљења је мр грађевинских

- Ми смо поднели пријаву инспекцији са притужбом да се нелегално граде станови у таванском простору, који је по главном пројекту предвиђен као слободни простор, каже станар Симо Симовић и додаје да је изграђено девет станови ван пројектне документације. Донели су неки нови пројекат пројектанта из Крушевца, због чега их је тужио главни пројектант архитекта Мијовић због повреде аутортских права.

- Нашли смо у катастру да су ти станови укњижени на фирму „Интерхем хим“, а слободан простор на име шест сунинвеститора који су уступили своје земљиште на коме је зграда подигнута. Такође смо пронашли у Одељењу за легализацију да су фалсификовали наше потписе. Њихов правни заступник навео је да смо ми тражили легализацију, а ми то нисмо, наглашава Симовић.

Због тога су сунинвеститори инсистирали да се захтев за легализацију одмах стави у фазу мировања и најавили тужбу због фалсификовања потписа. Такође су ставили примедбе на вентилацију, олуке, воду у склоништу, подруму...

- Газда је требало да угради и главна гаражна врата, због чега смо прошлог лета имали великих проблема са наркоманима који су се ту скупљали. Сами смо затворили пролаз, каже Бранислав Вујачић.

наука Миломир Поповић, начелник Одељења за надзор и пројектовање Дирекције за урбанизам.

По њему, најбоље би било када би купци плаћали цео износ тек после укњиже објекта. Овако купују станове у „сировом“ стању и често бивају преварени. Зато често долазе и пишу жалбе, али немогуће је обавити технички пријем пре завршетка судског поступка или усклађивања облигационих односа.

- Слабост поступка је у томе што је држава дозволила да се легализују објекти саграђени без дозволе, каже мр Поповић, додајући да мора да се нађе системско решење на нову државе како би се станоградња довела у ред.

ПОСТУПАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

Забране које се не поштују

У Грађевинској инспекцији тврде да је све урађено што је било до њих, али да они немају услова да 50 породица иселе до добијања употребне дозволе.

Инвеститор „Интерхем хим“ изградио је објекат у Танаска Рајића 60 са свом потребном документацијом, али је у таванској просторији бесправно извршио радове на формирању нових стамбених јединица. Како је то урадио пре 10. септембра 2009. године, искристио је законску могућност и поднео захтев за легализацију и захтев је у поступку решавања код надлежног органа.

Три незавршена стана инвеститор је продао новим власницима који су почели реконструкцију тог простора и привођење намени.

Поступајући по пријавама Скупштине зграде, грађевински инспектор је увидом на лицу места и у документацију утврдио да су нови инвеститори радили без грађевинске дозволе, па је решењем од 13. априла 2010. године наложено враћање простора у првобитно стање. Истовремено, инспектор је донео и решење о затварању градилишта и на станове у поткровљу на којима су извођени радови поставио посебне траке. Како инвеститори, тачније њих двоје, нису поступили по овом решењу, већ наставили са радовима, грађевински инспектор је Основном јавном тужилаштву поднео кривичне

пријаве због сумње да су починили кривична дела из члана 219а и 327 Кривичног закона.

главног пројекта затражили су легализацију у законском року - 10. марта 2009. године и чека се решење.

- Они тврде и да су њихови потписи фалсификовани, што није тачно, већ на тај начин учењују да им се плати 20 одсто и од таванског простора, који је инвеститор продао као незавршен, или да се поруше станови који су изградили власници тог простора о свом трошку, каже Видак.

Ана Гобељић, такође представница „Интерхем хима“, тврди да су они тавански простор продали по знатно нижим ценама и да је то преочено купцима. Ако они желе тај простор да претворе у стамбени, онда сами морају и да га легализују и да воде рачуна да не угрожавају безбедност објекта и осталих станара.

- Уколико зграда може сутра да се легализује, ми смо спремни да све своје капацитете ставимо на располагање, да платимо разлику између стварног и изведеног стања и да она коначно добије употребну дозволу, категоричан је Стојан Видак.

Он тврди и да не постоје никакви рокови за технички пријем објекта на које се позивају станари. Ако се радило по пројекту, није проблем да за 60 дана издаје комисија за технички пријем, али уколико дође до одступања од пројекта на основу кога је добијена грађевинска дозвола, као у њиховом случају, иде се у поступак легализације, па кад се заврши. Фирма је у року поднела захтев за легализацију и чека се саглашност. Сад је све ствар процесура, јер пре тога не може да се подноси захтев за технички пријем објекта.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ИНЦИДЕНТ У ЗГРАДИ У КОСОВСКОЈ УЛИЦИ

Заврзлама са мириром бензина

Пише Елизабета Јовановић

Драган Вушуровић зајучујао се, прошле среде, у стану полууслењене зграде у Косовској улици број 39 и наводно полио бензином, одбијајући да изађе одатле, уз тврђу да је сунвеститор тог објекта са улогом од 300.000 евра, односно да се тако бори за своја четири стана и два локала, која су инвеститори продали другим купцима, а он је на њих излепио напис да је постављен експлозив. На овај корак се одлучио баш тог дана јер су, у јутарњим сатима, дошли судски извршитељи да, по одлуци Вишег суда, преузму кључеве тих непокретности.

Прегањање с Вушуровићем трајало је читавих осам сати, и није попустио упркос „лобирању“ преговарачког тима из полиције. Успео је да, до дана, обустави судско извршење, али је добио кривичну пријаву због изазивања опште опасности и ометања службеног лица при вршењу дужности. Међутим, без задржавања је пуштен кући.

Све време преко пута зграде била је његова супруга Слободанка, која је, пак, тврдила да су спорне непокретности уствари њено власништво, да их је купила преко агенције свог супруга, „Мир“, за 300.000 евра и да нису имали другог избора до да се на овај начин боре, јер је, како каже, суд корумпiran, па ће остати без свега што су стекли у животу.

■ Испреплетане улоге

Испред зграде био је и Симо Марковић, власник „Маркос градње“ из Горњег Милановца, који је сазидао целу зграду, пошто је претходно ту локацију купио од Мирослава Минића, власника „Београнда“ из Рашке:

- Са Вушуровићем никад нисам био у пословном односу, нити му било шта дугујем, као ни моја фирма, каже Марковић.

Иначе, Вушуровић и Минић, пре градње спорне зграде, имали су намеру да оснују заједничку фирмку, управо да би њу направили, али у томе нису успели јер нису добили кредит. „Београнд“ је тражио извођача и „Маркос градња“ добијаја тај посао, а потом, због недостатка паре, „Београнд“ продаје локацију „Маркос градњи“. „Београнд“ је остао власник 18 одсто објекта, по основу плаца, пројекта, грађевинске дозволе, а Марковић, који је финансирао комплетну градњу, 82 одсто. Међутим, Марковић каже да му је власник „Београнда“ прећутао да има уговор са Вушуровићем, односно агенцијом „Мир“.

Да не би дошао до дупле продаје станове, власник „Маркос градње“ преузео је тај посао на себе и почeo да од продатих станове предаје новац на рачун „Београнда“. Од уговорених 375.000 евра исплатио је 145.000 евра, али пошто је продаја лоше ишла договорили су се да остатак „Београнд“ добије у некретнинама (то су управо станови за које сматра да су његови).

Иначе, Марковић каже да је Вушуровића видео на градилишту кад су радови одмакли, питао га шта га занима и добија одговор да он ту има своје станове које му дuguje „Београнд“. Представио се као власник агенције за некретнике „Мир“.

- Рекао сам да мене то не занима, нека решава шта има са „Бео-

грандом“, јер сам парцелу узео, превео на себе и укњижио. Уследила је тужба Вушуровићеве жене Слободанке, којој је фиктивно продао непокретности, јер за то нема никакве документације и да је ишта плаћено, као ни ПДВ или пренос апсолутних права, објашњава Марковић.

Мирослав Минић из Рашке, са којим смо разговарали телефоном, каже да је плац на коме је зграда 2004. године купио преко Вушуровићеве агенције „Мир“, када је први пут и упознао.

- Отишао сам претходно у СУП да проверим када је Агенција „Мир“ и тамо ми је речено да није било никаквих проблема. Вушуровић се тада распитивао шта планира ту да градим и да ли може да продаје станове за мене. Тако је 2. децембра 2004. године настала уговор о пословно-техничкој сарадњи о продаји станове уз награду од три посто од реализације. После осам дана дато му је пуномоћје фирме „Београнд“ за продају станова, најави Минић.

Власник „Београнда“ је по куповини плаца почeo да вади потребне дозволе и платио пројекат, али ту је и стао, пошто је градио један објекат у Рашкој и није имао средстава. Да би се оверио пројекат требало је да се плати комунално опремање, па је позајмио, као физичко лице, а не у име фирме, 34.000 евра од Вушуровића. Тада су направили уговор о међусобним правима, колико ко улаже новца и колико за то добија непокретност.

■ Фиктивна продаја

- После годину дана Вушуровић ће сам, уместо 34.000 евра, вра-

ДРАГАН ВУШУРОВИЋ У СТАНУ КОЈИ ЈЕ ПОЛИО БЕНЗИНОМ

тио 88.000 евра, због огромне камате, због чега сам и поднео кривичну пријаву против њега. Истовремено, када сам му лично вратио новац, моје предузеће му је отказалось пуномоћје. Било је то септембра 2007. године, истиче Минић и додаје да је Вушуровић после саставио, наводно неке уговоре као да је својој супружници продао два локала, четири стана и четири гараже.

Нити их је стварно продао, нити за то постоје папире, категоричан је Минић. И он и власник „Маркос градње“ тврде да нису знали да је Вушуровић све то продао својој супружници пре него што је почeo да се гради објекат. Минић каже да Вушуровић нема ништа са „Београндом“ који је 9. новембра прошле године отишао у стечај, осим уговора да ће за рачун „Београнда“ продајати станове уз провизију. Вушуровић није дао никада 300.000 евра, тврди Минић, који није ни једном позван на суђење по тужби Вушуровићеве жење, које траје годину и по дана.

- Мени није јасно како суд поклања туђе станове другима, каже власник „Београнда“.

Иначе, његова фирмка је испродајала све непокретности који су јој припадале по уговору са „Маркос градњом“ и сада су власници, који су превели станове на своје име и укњижили их катастру, не могу да уђу у своје поседе, због чега је наступила још већа конфузија. Суд, односно судија Александар Буђевац, не дозвољава да се ти власници, међу којима је

ГУЖВА ПРЕД ЗГРАДОМ У КОСОВСКОЈ 39

и Љубиша Лабус из Кралева, уменшају у поступак, што његова адвокатица Данијела Алексић сматра скандалозним. Иначе, против судије Буђевца пријаву је поднео и власник „Маркос градње“, сматрајући да се ставља на страну Вушуровића, због чега он трпи огорчујући штету.

Данијела Алексић тврди да Слободанка Вушуровић нема ниједан рачун да је купила неке станове или локале нити их има њен супруг. Разлог томе је што их нису ни платили. Рачунали су да ће на суду да прође прича да је супружни жени продао непокретности у вредности од 300.000 евра, практично сам себи.

Љубиша Лабус, купац стана који је Вушуровић полио бензином, не може да се научи како је могуће да неко тако волешћно манипулише туђом имовином и да изиграва жртву и тражи 300.000 евра, а да притом није уложио ни једног динара. И он је најавио да ће направити исту драму ако суд брзо не преломи и не уведе га у посед.

■ Инвеститор пред банкротом

- Све што сам радио уредно смо оверавао у суду и евидентирао. Када смо исплатили 145.000 евра „Београнду“ разграничили смо шта је чије и договорили се да можу да се упишем као једини власници непокретности над изграђеним објектом, уз обавезу да по окончаним поступцима „Београнду“ дам 18 одсто. На основу тога „Маркос градња“ укњижена је као једини власник парцеле и објекта,

радила и градила објекте пуних 17 година, без икакве мрље. Он тврди да је цена станове, који су у почетку продајани по 950 евра по квадрату, пала на 650 евра, а био је и принуђен да подигне кредит од 170.000 евра да би зграду привео намени.

- Учињена ми је страховио велика неправда: опстанак фирмe је доведен у питање падом цене станове и оваквом ситуацијом у коју су ме довели Вушуровић и власник „Београнда“.

Иначе, Драган Вушуровић је од раније познат као неко ко је учествовао у градњи или продаји станове у Улици Јанка Веселиновића и код Прве гимназије са нерашчишћеним имовинским односима.

СЛОБОДАНКА ВУШУРОВИЋ ТВРДИ ДА ЈЕ ОД МУЖА КУПИЛА СТАНОВЕ

СИМО МАРКОВИЋ, ВЛАСНИК „МАРКОС ГРАДЊЕ“

ГОДИНУ ДАНА НОВОГ СИСТЕМА УПИСА УЧЕНИКА

Добра пракса даје резултате

Поједине школе нису са собом рашичили да ли су ту ради испуњења плана и програма или ради образовања сваког детета појединачно, каже Горан Јоксимовић саветник Школске управе и учесник у кампањи „Образовање за све“, наглашавајући да тамо где постоји индивидуални образовни план - има и добрих резултата

Пише Марија Обреновић

У Србији 85 одсто деце са тешкоћама у развоју није обухваћено било каквим системским образовањем. Основно образовање стиче свега 75 процената деце са села и тек око трећине ромске деце. При том 68 одсто Рома напушта основну школу, а најчешће похађају специјалне школе, у којима чине 80 одсто од укупног броја ученика.

Оваква статистика навела је лани Министарство просвете да промени начин уписа деце у школе. Поред обавезе да упишу дете са сметњама у развоју, школама је дат и задатак да за сваког ученика, који на било који начин одступа од просека, било да има сметње у развоју, долази из неке од маргинализованих група или је посебно надарен, донесу индивидуални образовни план, одбездеде додатну подршку и прилагоде стандарде њи-

Горан Јоксимовић: Школа која би имала индивидуални образовни план за свако дете, било да има сметње, да је надарено или просечно, била би идеална

ховим могућностима. Као и свака новина која се уводи, ни ова није прошла без полемике. Запослени у образовању практично су се поделили.

■ Шанса за свако дете

Док су заговорници инклузије сматрали да нова уписна политика није ништа ново, већ само „институционализација“ онога што се у школама већ ради, аргументи супротстављене стране били су да за рад са децом са сметњама у развоју нису обучени, јер обуке од неколико дана које су прошли нису доволне, и да ће обавеза да им се посвете на другачији начин реметити рад са остalom децом.

Чињенице, међутим, сада говоре другачије. У једну од крагујевачких основних школа лани је уписан ђак са извесним обликом аутизма. Уз помоћ учитељице и вршањака он пољако успева да савладава градиво. Занимљиво да је овај малишан годинама одбијао да једе било шта о-

ПРВАЦИ ШКОЛЕ „МИЛУТИН И ДРАГИЊА ТОДОРОВИЋ“

сим грисина. По поласку у школу и то се променило.

Магија вршићаког утицаја је драгоценна за сву децу, а нарочито за ону са сметњама у развоју, сматра Горан Јоксимовић, саветник у овдашњој Школској управи и учесник у кампањи „Образовање за све“, која у градовима Србије креће ових дана.

- И сам сам док сам радио у школи био учитељ девојчица која је имала читав низ различитих сметњи. Она је, након основне, завршила и средњу школу. Ставе у коме је никада јој неће дозволити да се бави неким послом, али је за њу драгоцен то што има пријатеље из школе са којима се дружи и који је дан данас посећују. Наиме, код деце која имају, условно речено, просечан развој према деци са сметњама брзо се јави заштитнички однос и ова деца тако постају део вршићачке групе, каже Јоксимовић.

Ипак, сматра наш саговорник, често се заборавља да инклузија не представља само укључивање деце

са сметњама у развоју у образовни систем.

- Под појмом инклузија подразумева се укључивање све деце у образовни систем и пружање могућности сваком појединачно да развије максимум својих потенцијала. Истина да су се око уписа деце са сметњама у развоју водиле највеће полемике, међутим оваја пракса подразумева пружање једнаких шанси и деци из социјално угрожених категорија, маргинализованих група, попут ромске, али и надареној деци. Заправо, школа која би имала индивидуални образовни план за свако дете, било да има сметње, да је надарено или просечно, била би идеална. Програм би тако био прилагођен сваком детету.

На жалост, код нас школе често нису сме са собом рашичили да ли су ту ради испуњења плана и програма или ради образовања сваког детета појединачно, каже Јоксимовић.

■ Другачији рад учитеља

У моменту када је нову законску одредбу требало применити, многи су се „хватали“ за оправдање да нису сигурни шта би требало да представља индивидуални образовни план. Кашњење са формирањем интерресорних комисија, својеврсног надзорног тела за инклузију, било је нов аргумент.

- Отпор који се јавља код једног броја људи приликом увођења било каквих новина је природан, пошто се њиховим увођењем мења устављен начин рада. Индивидуални образовни план за дете није ништа друго него списак задатака које себи задаје учитељ или настав-

ТАТЈАНА СИНЂЕЛИЋ
МИЛЕНКОВИЋ

спроводи у сто градова Србије, а у Крагујевцу ће кренути трибином „Образовање за све“ на којој ће се чути излагања стручњака, али и искуства из досадашње праксе и приче родитеља, објашњава Татјана Синђелић Максимовић, председница Друштва учитеља Крагујевца. Трибина под називом „Образовање за све“ биће уприличена у сали Скупштине града у уторак, 19. априла у 17 сати.

АНФИТЕАТАР МАШИНСКОГ ФАКУЛТАТА

КАМПАЊА „ОБРАЗОВАЊЕ ЗА СВЕ“

Акција у сто градова

Нова уписна политика, на жалост, није повећала упис деце са сметњама у развоју и малишана из маргинализованих група у редовне школе. Управо зато Савез учитеља Србије, Центар за интерактивну педагогију, Центар за образовне политики и Фонд за отворено друштво, у сарадњи са Министарством просвете, покренули су националну кампању под називом „Сви у школу, будућност је све“.

- Кампања је посвећена промоцији свима доступног, квалитетног образовања и обезбеђивању позитивне климе за инклузивно образовање. Кампања се

не града бити предлог одлуке о оснивању Центра за стручно усавршавање запослених у образовању.

- Уместо да шаљемо људе у друге градove, потрудили смо се да предаваче доведемо у Крагујевац. То је и јефтиније, а и већи број људи има прилику да учествује у предавањима и радионицима. Оваква пракса спроводи се већ три године и град је на томе уштедео милионе динара, каже Драгослав Милошевић, члан Градског већа задужен за образовање.

Иако је на овај начин на стотине наставника и учитеља, директора и стручних сарадника требало да прође различите обуке, по речима нашег саговорника - то није довољно.

- Стручно усавршавање требало би спроводити непрекидно и оно мора да буде систематско. Центар би, поред довођења предавача, требало да постане место на ко-

ме ће се размењивати идеје и смишљати нове акције. На послетку, ту је и да помогне просветним радницима да акредитују своје семинаре и самим постану тренери за одређене области. Биће ту да препознаје добре праксе у школама и презентује их стручној, али и широј јавности. У принципу, био би један генератор који би школе требало да напаја новим идејама, објашњава Милошевић.

Иако ће имати статус општинског центра, значај ове новоформиране установе требало би да буде регионалан. Идеја је да у њега долазе просветни радници из шумадијског, али и оближњих региона. Тиме би се створили услови да ова установа и зарадију.

Поред организовања стручног усавршава-

ШКОЛА „МИЛУТИН И ДРАГИЊА ТОДОРОВИЋ“

Центар за обуку наставника

Пример успешне примене инклузивног образовања је Основна школа „Милутин и Драгиња Тодоровић“. Начин рада у овој школи прилагођава се сваком ученику индивидуално, у зависности од његових потреба.

Са применом овог модела школа је кренула много пре него што је закон донет, још пре девет година. Захваљујући бројним семинарима на којима су наставници и учитељи учествовали у оквиру програма „Инклузивно образовање - од праксе ка политици“ кренули су касније и сами да дају идеје. Њихова искуства и примена наученог у раду са децом сабрана су у оквиру националног „Водича за унапређење инклузивне образовне праксе“.

Добра пракса је настављена, па је школа „Милутин и Драгиња Тодоровић“ постала и својеврсни центар за обуку наставника из читаве Србије за рад са децом са сметњама у развоју, а сматра се и једном од најинклузивнијих школа.

ник. На пример, имате првака који је за пет месеци савладао три слова. У том случају поставићете себи задатак да у наредних неколико месеци савлада још три. Интерпретаторска комисија и тимови за инклузију који су формирани у оквиру школа ту су само да подрже учитеље и наставнике.

Инклузивна пракса постојала је и раније и нови закон практично је олакшавање спровођење. Учитељи и наставници који су раније били препуштени сами себи сада имају институционалну подршку и знају коме да се обрате у сваком тренутку, објашњава Горан Јоксимовић.

У Крагујевцу чак имају и додатну подршку, јер се из градског буџета финансира рад 60 асистената у настави који су распоређени по одељењима у којима су деца са сметњама у развоју. Програм који је првенствено намењен да се младим просветним радницима који су на бироу пружи могућност да годину дана буду на стручној пракси, као један од циљева има и подршку спровођењу инклузије. Захваљујући новом програму који се спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање, у школе ће ући још 100 младих просветара - сасвим довољно да се пружи подршка сваком детету коме је потребна.

вања, Центар ће у оквиру делатности имати и штампање различитих публикација, првенствено везаних за образовање, издавање стручних часописа и слично.

Ова установа налазиће се на Машинском факултету у Крагујевцу, који је уступио део простора и ставио на располагање своје ресурсе, као што су савремено опремљене учионице и слушаонице.

Из градског буџета за функционисање установе на годишњем нивоу издаваје се три милиона динара. Центар би према плану могао да остварује и сопствене приходе, али и да се финансира од различитих пројеката. За рад центра у првих шест месеци биће одговорна Зорица Николић, досадашња заменица председника општине Рековац, која ће бити именована за вршиоца дужности директора.

Николић је по занимању дипломирани биолог. Од 1991. године до 2002. године радила је као професор биологије у средњој Пољопривредно-ветеринарској школи у Рековцу, а од 2002. до 2008. била је директор Основне школе „Светозар Марковић“ у Рековцу.

М. ОБРЕНОВИЋ

КАМПОВИ ЗА ВОЛОНТЕРЕ

Без динара на пут око света

ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПРОГРАМА У КАНЦЕЛАРИЈИ ЗА МЛАДЕ

Ужијавање крај средњевековног замка у Француској, плажа на Галапагосу или сеоски одмор у Мађарској, избор звучи примамљиво, поготово што за овакав одмор није потребно много новца. Волонтерски сервис организације Младих истраживача Србије и ове године има у понуди 2.500 кампова широм света намењених свима који су старији од 18 година и желе да уз леп провод помогну и локалној заједници у коју оду.

- Радни камп је заправо јединствен облик волонтерског рада који траје од две до три недеље и предвиђен је за људе добре воље између 18 и 65 година који говоре елементарни енглески или језик земље у коју иду. Највише их има у току лета, али се организују током целе године. Потребно је платити само пут и чланарину у Волонтерском сервису Србије од 4.200 динара, а смештај и храна на кампу су обезбеђени,

Волонтерски сервис и ове године има у понуди 2.500 кампова широм света намењених свима који су старији од 18 година и желе да уз леп провод помогну и локалној заједници у коју оду

каке Бранко Ратковић из крагујевачке Канцеларије за младе, која је недавно постала партнерица организације Младим истраживачим Србије.

Иако већина оних који иду на радне кампове има између 18 и 25 година, волонтери свих узраста су добро дошли. Постоје и посебни, тинејџерски кампови, за младе од 14 до 18 година. Поједини чак примају и родитеље са малом децом. Осим малобројних кампова који претпостављају поседовање одређене вештине или знања, као што су уметнички, музички, рад са децом и одраслима са специфичним потребама, код других не постоје ограничавајући услови.

- Једноставно, ако има ме-

ста, волонтер ће бити смештен. Учесници из различитих земаља радом на камповима дају свој допринос локалним заједницама, а истовремено се подстиче мобилност младих, њихово активно грађанско учешће, јача се и социјални капитал целе земље, објашњава Ратковић.

Волонтери имају обавезе од неколико сати дневно преко недеље, док се у слободно време и викендом организују излети, екскурзије, тематске вечери и различити видови забаве. Најчешће се рад обавља заједно са локалним становништвом, па се добија прилика да се непосредно упознају култура, обичаји и менталитет једне земље.

М. ОБРНОВИЋ

Искуства људи из организације Млади истраживачи Србије, које је Канцеларија за младе угостила прошле суботе како би Крагујевчанима презентовали овај програм, говоре да су волонтери из Србије највише заинтересовани за Италију, Француску, Немачку, Шпанију, Португал, Грчку и Турску. Далеке дестинације, које се такође налазе у понуди, нису тако атрактивне, пре свега због чињенице да путници сами сносе трошкове превоза. Међутим, за појединачне кампове ни овај трошак не постоји.

Детаљне информације о камповима, начину пријављивања и одговоре на друга питања везана за Волонтерски сервис Крагујевчани могу добити на сајту Младих истраживача Србије www.mis.org.rs или у овдашњој Канцеларији за младе у Улици Саве Ковачевића 5.

М. ОБРНОВИЋ

ПИСМ

Термичка обрада отпада је безбедна и исплатива

(„Права ствар или прљава технологија”, „Крагујевачке” број 100)

Обрадовало ме је да сам у „Крагујевачким” прочитao опширен чланак о проблему збрињавања отпада. Морам одмах признати да је неспретно коришћен израз спалионица, јер то у народу одмах побуђује отпор и ствара слику о некаквим димовима и отровима којаја народ удише и трује се. На западу се то зове термичка обрада отпада.

Оно што ме још више изненадило су изјаве проф. др Јелене Козоморе. Ако је већ стручњак, у шта не желим да сумњам, онда је требало макар мало боље да се обавести о тренду са овим постројењима у ЕУ. Наиме, према важећим прописима ЕУ из ове области, до 2020. године ће морати пола отпада да се термички обрађује. Прве инспекције су најављене за 2014. годину. Ту је најдalo отишla Холандија, па Немачка итд.

О питању емитовања штетних материја из ових постројења прописи су тајко ригорозни и тачно су регулисане све дозвољене количине сваког штетног елемента који се налази у отпаду. Зато заиста имамо појаву да многа ова постројења раде безбедно у самим центрима великих градова у Немачкој, где ја живим и што ми је лично познато (Франкфурт, Билефелд, Бремен и др.). Прича о коштању промене филтера (30 милиона евра) је бајка, јер цела постројења коштају од 30 до 70 милиона, зависно од капацитета. На овим постројењима имају тзв. дежурни мерачи, који 24 часа дневно бележе емисије свих испуштајућих елемената, а

контрола се обавља како у постројењу, тако и у градској власти. У случају да се прекорачи ова количина, цело постројење се аутоматски гаси. То ми је лично познато, јер се и сам бавим овом проблематиком. Примера ради, испуштање неких гасова је тешко мерљиво и у лабораторији, тако су осетљиви мерни инструменти. Испуштање угљендиоксида је мање него код осредњег аутомобила.

О депонијама не бих пуно, јер је свима познато колико је ту проблема са испуштеним гасовима, а још су већи проблеми тешки метали (кадмијум и жива, којих има у пластици) који се не могу лако збринuti ако се претходно делимично не обраде. Они прондрију у земљу, а самим тим допиру до питьке воде. Проблем депонија је тек сада на неки начин откривен, пошто се пластика разлаже и стотинама година. Најгора је варијанта спаљивање отпада у цементарама. Тамо су пречистачи спаљиви, критеријуми такође, тако да је емитовање штетних елемената повећано, не производе струју и што је као споредно, а веома важно, тешки метали се из пластике вежу у цемент и ми га касније утрагујемо у наше куће и зидове.

Приступ проф. Бабића је сасвим на mestu и на тој релацији треба водити расправу. Постоји све забележено, постоје објекти и постројења, па се све да упоредити и видети, а чињенице изненаду у јавности. У Немачкој је тренд да се депоније открија, а њихов садржај се термички обрађује у овим постројењима. Најоптималније је решење да се претходно обави рециклажа пластике и осталих корисних састојака, па тек онда се остатак третира у овим постројењима.

Није добро ни кад се дозволи стручном инвеститору да све сам инвестира. Најбоље је решење да и сам град учествује у инвестирању, а учешће кроз земљиште и инфраструктуру је већ до 15

посто вредности инвестиција. Посебно није добро кад се све уступи тзв. мењањиму, кога боли брига шта ће бити сутра. Најповољније је кад се у пројекту укључи директни извођач радова, тј. постројења и кад сам уложи део новца, чиме касније дели судбину постројења. Постројење у Бремену ради пуних 40 година. Тамо је урађено и још једно касније. Ради се о постројењима која имају енергентски капацитет од 70, па и 100 МВ. Само у Билефелду је прошле године једно такво донело промет у износу од 70 милиона евра.

Добро је да сте начели ову тему и о њој треба повести расправу у јавности, на стручан и примеран начин, а не на вијачаки и од ока.

Мурад БАЛТИЋ

Не постоје две истине (2)

Због чега су изостављена имена стрељаних ћака у Шумарицама? Намера, случајност или заблуде оних који имају своју истину?

У једном од прошлих бројева листа „Крагујевачке“ комисија СУБНОРА-а Крагујевац отпочела је са објављивањем изосталих имена стрељаних у Шумарицама. Циљ је да јавности предочи све доказе, даничији рад и труд не омаловажава и уманјава, већ да се исправи учиње неправде према стрељаним родољубима.

Књига господина Станише Бркића „Име и број“ сигурно представља труд аутора, али је несхвательно да су издвајач и сам аутор себи дозволили да се изоставе имена стрељаних, да постоји мноштво грешака у именима и местима страдања и датумима како рођења, тако и стрељања.

Циљ ове комисије заправо јесте да граду, историчарима и народу изне-

су на светло дана сва изостављена имена и да апелују на надлежне да после опсежних провера исправе начињено неправду према стрељанима. Затварање очију пред историјском истином и умањивање броја жртава крагујевачке трагедије није ништа друго до злочин. нико нема право да изостави, намерно или не-намерно, имена страдалих. Постављамо питање зашто и у коју сврху служи музеј „Жртава геноцида“ чије је седиште у Београду, а директор се налази у Крагујевцу, који је између осталих био директор Спомен парка „Крагујевачки октобар“? Шта радије кустоси у музеју „Крагујевачки октобар“? Ми се нећemo бавити њима, већ историјском истином и прикупљеним подацима. Вратимо се књизи господина Бркића „Име и број“.

Наша комисија је имала увид у Одлуку окупатора бр. 1814/1, која се налази у Ф-110 Државне комисије за утврђивање злочина окупатора и њихових помагача, а која се односи на ратног злочинца мајора Кенига Паула, једног од виновника крагујевачке трагедије, и спискове стрељаних које је сравнила са списковима из књиге „Име и број“. Сравњивањем и уводом у друга документа, пронађена су изостављена следећа имена:

Илић Стеван; Пантић Илија; Ђурђевић Драгољуб; Радивојевић Витомир; Павловић Милинко; Костић

УСПЕХ ШКОЛЕ „МИРКО ЈОВАНОВИЋ“

Пласман на државно такмичење

Основна школа „Мирко Јовановић“ пласирала се на државно такмичење у малом фудбалу пошто је 7. априла у Новом Пазару освојила прво место на међуокружном такмичењу. Крагујевачки основци су до државног такмичења, које ће се 12. и 13. априла одржати у Караташу код Кладова, стигли као победници најпре из шумадијског региона, а затим и као први на међуокружном такмичењу у Новом Пазару.

За одлазак на државно првенство у малом фудбалу, осим екипе школе „Мирко Јовановић“ из Крагујевца, бориле су се још три школе из три региона. Моравички регион представљала је школа „Краљ Александар Први“ из Горњег Милановца, Златиборски школа „Стари град“ из Ужица, док је Рашки округ школа „Вук Карапић“ из Новог Пазара.

Крагујевачки школарци најпре су у полуфиналном мечу савладала екипу Основне школе „Краљ Александар први“ резултатом 7:1, док су у финалу били бољи од екипе домаћина, Основне школе „Вук Карапић“ из Новог Пазара.

Г.Б.

„ДОЋИ, НАУЧИ, ПРОМЕНИ, ПРИМЕНИ“

Ђаци представили еколошке торбице

Девојчице и дечаци из школа „Свети Сава“ и „Вукашин Марковић“ прошле недеље су представили еколошке торбице које су сами сашили и осликали. Овом презентацијом на пригодан начин обележен је крај пројекта под називом „Дођи, научи, промени, примени“, који је реализовала Градска организација Црвеног крста.

Еколошке торбице су на свечаности одржаној у Црвеном крсту поклоњене представницима медија и других институција, како би се и старијима скренула пажња на значај очувања животне средине. Наиме, циљ пројекта, који је обухватио низ различитих активности, био је да се код деце и младих пробуди еколошка свест. Под његовим окриљем у просторијама Црвеног крста отворена је пре неколико месеци и мала Еко библиотека, са тридесетак наслова намењених школарцима.

Пројекат „Дођи, научи, промени, примени“ финансирала Градска управа за заштиту животне средине и одрживи развој.

М. О.

Зашто АМС нема обрасце

Имао сам непријатност у филијали Ауто-мото савеза Србије у Крагујевцу. Потребна ми је била (ради одласка у иностранство) „дозвола за управљање туђим возилом“, које издаје ова установа (за „ситни“ 1.500 динара).

Међутим, службеница ми је рекла да им је понестало образац. Јубазно ме је упутила на „оближње“ филијале Чачак и Јагодину. Најгоре је то што и не зна када ће поново добити те обрасце. Тако ће ме ти обрасци коштати преко 3.000 динара са путним трошковима. Иначе, све остале филијале имају обрасце.

Свака част.

Име и адреса познатији редакцији

Живадин из Мечковца (стрељан у Маршићу); Марковић Милутин из Мечковца.

Не налазе се на списку стрељаних у књизи „Име и број“, а у пописнику Државне комисије се налазе: Антић Драгутин, радник из Крагујевца; Ђорђић Драгослав, радник из Крагујевца; Ђорђић Драгомир, радник из Крагујевца; Ђорђић Ђорђије, радник из Крагујевца; Ђорђић Ђорђија, машинобравар из Крагујевца; Васић Светомир, радник из Крагујевца; Вуловић Драгољуб, радник из Крагујевца; Вучкови

УСТАНОВА ДОМ ОМЛАДИНЕ „КРАГУЈЕВАЦ”, на основу Одлуке Управног одбора о расписивању Огласа за давање у закуп пословног простора бр. 01-192 од 11. 04. 2011. године, доноси

РЕШЕЊЕ

Расписује се оглас за давање у закуп пословних просторија у Крагујевцу у улицама Краља Александра I Крађорђевића, бр. 26 (у оквиру Биоскопа „Пионир“), Иве Лоле Рибара бр. 1 (у оквиру Биоскопа „Пионир“) и Црвеног Барјака бр. 2 (у оквиру Биоскопа „Раднички дом“).

Даје се у закуп путем јавног надметања

1. Следеће пословне просторије:

1а. Пословна просторија у Улици Краља Александра Првог Карађорђевића бр. 26 (у оквиру Биоскопа „Пионир“), која се налази у екстра зони, укупне површине 30 m².

1б. Пословна просторија у Улици Краља Александра I Карађорђевића, бр. 26 (у оквиру Биоскопа „Пионир“), која се налази у екстра зони, укупне површине 12 m².

1в. Пословна просторија у Улици Иве Лоле Рибара бр. 1 (у оквиру Биоскопа „Пионир“), која се налази у екстра зони, укупне површине 116 m².

1г. Пословна просторија у улици Црвеног Барјака бр. 2 (у оквиру Биоскопа „Раднички дом“), која се налази у екстра зони, укупне површине 20 m².

У пословним просторијама може се обављати правна, административна, банкарска, производна, књиговодствена, агенцијска, угоститељска и трговинска делатност.

2. Почетна цена за лицитацију закупнице износи 15 евра по 1m².

Цене су приказане у нето износу, с тим што лицитациони корак износи 1 евру по 1m², све у динарској противвредности обрачунато по средњем курсу Народне банке РС на дан јавног надметања.

3. Пословне просторије дају се у закуп у вијеном стању и то на период од 5 (пет) година, за пословне просторије у Улици Краља Александра I Карађорђевића, бр. 26 (у оквиру Биоскопа „Пионир“) и Улици Иве Лоле Рибара бр. 1 (у оквиру Биоскопа „Пионир“) и на период од 1 (једне) године за пословни простор у Улици Црвеног Барјака бр. 2 (у оквиру Биоскопа „Раднички дом“). Разгледање пословних просторија обавиће се дана 18.04.2011. године у периоду од 10 до 14 часова, сва заинтересована лица могу се јавити Установи Дом омладине „Крагујевац“ у Ул.Бранка Радичевића бр.1 или на тел. 301-480.

4. Јавно надметање одржава се дана: 20.04.2011. године са почетком у 10,00 часова за пословну просторију означену редним бројем 1а.; у 10,15 часова за пословну просторију означену редним бројем 1б.; у 10,30 часова за пословну просторију означену редним бројем 1в.; у 10,45 часова за пословну просторију означену редним бројем 1г. у Градској дворани „Шумадија“ (улас из ул. Саве Ковачевића).

5. Учесници јавног надметања могу бити сва физичка и правна лица која су код надлежног органа регистрована за обављање пословне делатности која се може обављати у пословној просторији која се даје у закуп.

6. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-455668-48, назив рачуна: Установа Дом омладине „Крагујевац“ - сопствени приходи, уплате „средства обезбеђења“ у висини три месечне закупнице утврђене по почетној лицитацији пени из тачке 2. овог Решења. Уплата се врши у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

7. Учесници јавног надметања дужни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број 840-455668-48, назив рачуна: Установа Дом омладине „Крагујевац“ - сопствени приходи, уплате „средства обезбеђења“ у висини три месечне закупнице утврђене по почетној лицитацији пени из тачке 2. овог Решења. Уплата се врши у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате. Неблаговремена уплата депозита и средстава обезбеђења, као и недолазак на јавно надметање сматрају се одустанком од истог.

8. Учесници јавног надметања обавезни су да доставе рачун и назив банке на који се средства уплаћена на име депозита, односно средства обезбеђења, могу вратити оним учесницима који не излидитију пословни простор.

9. Учесницима јавног надметања који излитецирају пословни простор враћа се само депозит, а средства обезбеђења остају на рачуну закуподавца до истека Уговора о закупу када се враћају закупу.

10. На јавном надметању не могу учествовати чланови Комисије из чл.13 овог Решења, њихови заменици, крвни сродници у правој линији, без обзира на степен сродства, а у побочној линији закључно са другим степеном сродства, бивши закупци који нису измирили своја дуговања за закуп према Дому омладине, односно дуговања за комуналне услуге.

11. Образац пријаве за учешће на јавном надметању сви заинтересовани могу преузети у Градској дворани „Шумадија“ (улас из ул. Саве Ковачевића).

12. Најповољни понуђач дужан је да приликом закључења Уговора о закупу плати закупничу унапред за период од шест месеци.

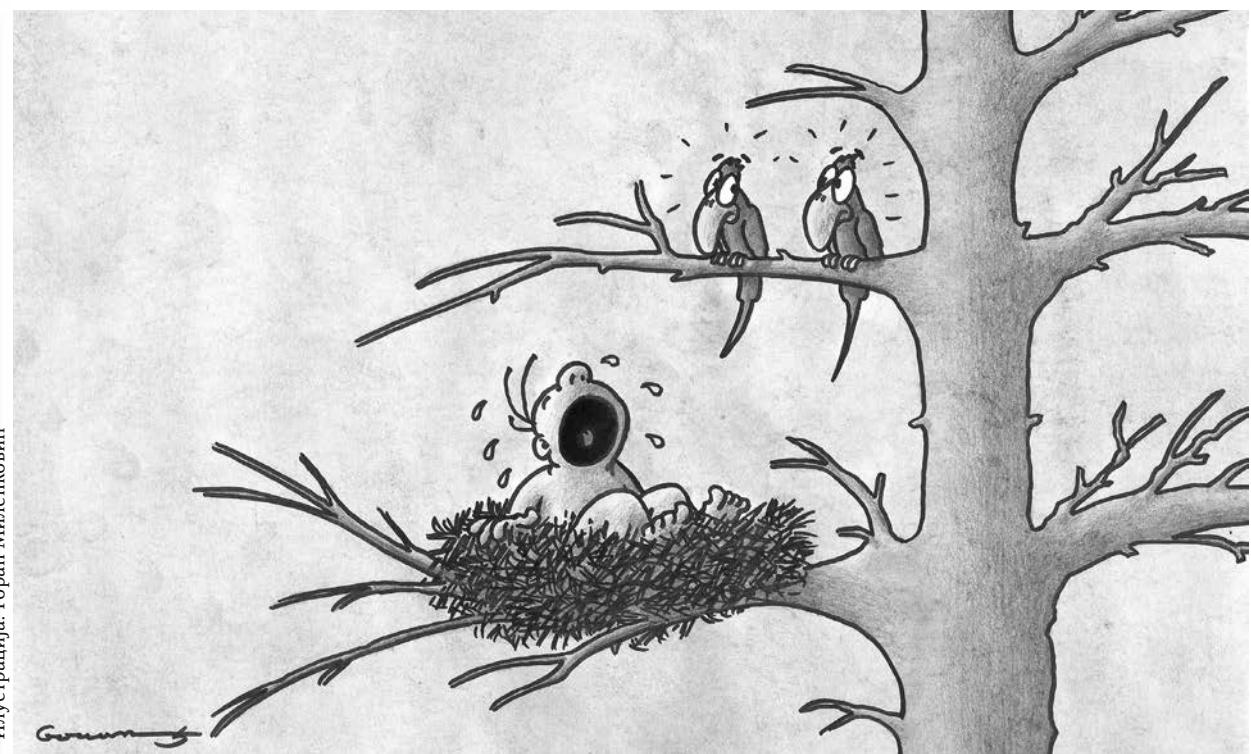
13. Јавно надметање спроводи Комисија за спровођење поступка давања у закуп пословних просторија, образована одлуком Управног одбора Установе Дом омладине „Крагујевац“ бр.01-641 од 03.12.2010. године.

14. Пословна просторија даје се у закуп учеснику лицитације који понуди највиши износ закупнице.

15. По завршеном јавном надметању, Комисија јавно утврђује који је од учесника понудио највишу цену.

16. Комисија је обавезна да одмах по окончању поступка јавног надметања изради Одлуку о избору најповољнијег понуђача, исту уручи учесницима јавног надметања и достави је Управном одбору.

17. Ближе информације о јавном надметању могу се добити у Дому омладине, Улица Бранка Радичевића бр. 1 или на тел: 301-480

Илустрација: Горан Милenković

ПРОБЛЕМ ПРИЈАВЕ ПРЕБИВАЛИШТА ПОДСТАНАРА

Грађани без адреса

Сви који нису пријавили адресу на којој станују, било да то нису у могућности због станодаваца, нерешених имовинских питања или то чине да би прикрили праву адресу, ризикују да у информационом систему МУП-а добију ознаку „Ф“, због чега не могу да добију ниједан документ у станици полиције

Пише Гордана Божић

Горан Симић (45) рођени је Крагујевчанин, ожењен Мирјаном и отац малолетног детета. Обавља посао таксисте, док је супруга не запослена. Скромни приходи и састављање краја с крајем нису једини проблеми који муче ову породицу. Њихов највећи проблем је што не могу да пријаве место пребивалишта, односно адресу стана где живе. Разлог због кога то не могу да учине је што газде код којих су живели нису хтели да пријаве подстанаре из страха да ће плаћати порез или, пак, нису имали одговарајућу потврду о власништву. Због тога су се Симићи за последњих девет година селили девет пута и пошто им је дозлогрдило да мењају станове, решили су да остану у овом последњем.

Да зло буде веће, супружницима су истекле личне карте и не могу да добију нове док не реше проблем са местом пребивалишта. Осим тога, Горану је једном већ стигла прекршајна пријава и казна због фиктивне адресе, коју није имао пару да плати. Да овакви и слични случајеви нису ретки потврдили су нам и у Полицијском управи у Крагујевцу, а многи грађани добили су већ и ознаку „Ф“, што значи да не бораве на адреси на којој су пријављени, због чега не могу да добију лична документа.

ВИШЕ ХИЉАДА ЉУДИ
ЈЕ НА ФИКТИВНИМ АДРЕСАМА:
ГОРАН ЖИВКОВИЋ

Када су се венчали пре десет година, Горан и Мирјана су се преселили у Шабац. Тамо су привремено добили посао, без проблема су били пријављени у МУП-у, у личним картама су имали уредно уписану адресу, чак су били евидентирани на бироу за запошљавање. Откако су се вратили у Крагујевац пре девет година, где су обоје рођени, кренули су њихови проблеми са пријавом адресе.

■ Газде неће или не могу да пријаве станаре

Прва газдарница код које су становали у Бресници није имала решено имовинско питање, па самим тим није ни могла да пријави своје подстанаре. Због тога су се Симићи преселили у Багремар и са тадашњим газдом уредно су пријавили место пребивалишта. Међутим, власнику је био потребан стан који је издао, па се породица пресељава у Пивару, а после поново у Бресници. Газде нису пристајале да их пријаве из страха да ће морати да плаћају порез на издавање стана. Цех је платио Горан, пошто је прекршајно кажњен због тога што је у личној карти имао уписану адресу на којој је некада становao. Били су принуђени да се поново селе, а када су коначно пронашли газду који је хтео да их пријави, испоставило се да није могао јер није имао власнички лист за тај објекат.

НЕ ЗНАМ КОМЕ ДА СЕ ОБРАТИМ,
НИТИ ШТА ДА РАДИМ:
ГОРАН СИМИЋ

СКИДАЊЕ „Ф“ ОЗНАКЕ

Компликована процедура

„Скидање“ ознаке „Ф“ је компликовано, а врши се тако што се најпре измирују све неплаћене саобраћајне казне – листинг изреченih мандатних казни може се добити у Управи саобраћајне полиције МУП-а, као и у локалним полицијским станицама. Затим је потребно да се извади и листинг покренутих прекршајних поступака код градских судија за прекршаје, а потом особа са „Ф“ етикетом мора да се јави код судије који га тражи. С листингом, плаћеним казнама и потврdom судије за прекршаје да се „Ф“ особа јавила, одлази се у полицијску станицу где поново започиње процедура пријављивања на одређену адресу. Да проблем буде већи, већина грађана сазна да је заведена као особа с фиктивном адресом тек кад им је потребан неки документ.

Због све већег броја грађана са фиктивним адресама министар полиције је пре неколико месеци најавио да ће бити проверене пријављивања пребивалишта од Прешева до Суботице и да ће све које су фиктивне бити почишћене.

- Супруга и ја знамо да би све било далеко лакше када бисмо имали могућности да плаћамо стан 150 или 200 евра, али због материјалне ситуације принуђени смо да живимо где је најјефтиније. Осим тога, наш син иде у Основну школу „Вук Караџић“ у Бресници и због тога тражимо стан у овом крају, у близини школе. Када је газда код кога сада станујемо пристао да нас пријави, испоставило се да не може то да учини са уговором о доживотном издржавању, већ су му у МУП-у тражили решење о обављеном остваринском поступку, објашњава Горан.

Пошто више не жели да се сели, а због немогућности да продужи истеклу личну карту и саобраћајну дозволу, Горан је покушао да потражи савет од омбудсмана и правне службе у Скупштини града. Какве, љубазно су га примили, али су му рекли оно што је и сам знао - да власник некретнине мора да поседује

документ о власништву и мора заједно са њима да оде у МУП и пријави их на адресу на којој станују.

- Сада сам очајан и не знам коме да се обратим, нити шта да радим. Немам више личну карту, а газда, мада је изузетно коректан, неће да покреће оставински поступак због нас и наших 50 евра, колико плаћамо кирију, каже резигнирано Горан.

■ Нема заобилазног пута

Случај породице Симић, показује пракса, није једини. Процењује се да у Крагујевцу има више хиљада житеља који су пријављени на фиктивним адресама, било да је разлог непоседовање документације о власништву, страх закупдаваца од плаћања пореза или свесно избегавање да се пријави права адреса становаша.

Начелник Одељења за управне послове у крагујевачком МУП-у Горан Живковић каже да је Закон о пребивалишту и боравиште грађана прецизан и да не постоји заобилазни пут за решавање овог проблема.

- Сваки грађанин је дужан да у року од осам дана пријави или одјави пребивалиште и боравиште, промену адресе стана. Поступак пријаве пребивалишта углавном је познат и за то постоји образац, који се уз плаћање одговарајуће таксе подноси на шалтеру у Полицијској управи. Потребно је приложити и власнички лист или решење оставинске расправе, уговор о купопродаји, закупу или подстанарском односу, објашњава Живковић.

Чак и када је реч о најближим сродницима, власник непокретности мора да да сагласност за њихово пријављивање на одређеној адреси. У супротном, напомиње наш саговорник, свако би могао да се пријави где му падне на памет, што би довело до великих проблема.

Он напомиње да подстанар има право да поднесе прекрајну пријаву против власника стана уколико избегава да пријави подстанара у року од осам дана. У том случају станодавац сноси санкције, поред новчане предвиђена је и затворска казна до 15 дана.

Најчешћи проблем је, каже Живковић, што нису решена нека претходна имовинска питања, као што је оставински поступак и тај проблем најчешће је присутан у сеоским домаћинствима, мада таквих има и у граду.

- Закон је прописао јасне норме и свако кад-тад сноси последице због нечега што није урадио. Једино што бих могао да саветујем је да грађани који станују приватно, претходно се договоре са власником о пријављивању. У супротном, станодавци могу довести подстанаре до великих проблема, јер фиктивна адреса у личној карти повлачи покретање прекрајне пријаве, каже Горан Живковић.

Грађани за које се утврди да не бораве на адреси на којој су пријављени не могу да добију ниједан документ у станицама полиције, било да је у питању издавање нових личних карата и биометријских пасоша, или регистрација аутомобила и мотоцикла. Разлог је што у њиховом „профилу“ у Јединственом информационом систему (ЈИС) МУП-а Србије стоји забелешка „Ф“ (фиктивна адреса), што значи да не бораве на адреси на којој су пријављени у личним документима.

Систем ознака „фиктивне адресе“ у терминалу МУП-а уведен је пре неколико година, а функционише на следећи начин: уколико патрола полиције не пронађе одређену особу на адреси на којој је пријављена у личној карти, најчешће после другог покушаја, у њен досије у Јединственом информационом систему МУП-а се уписује ознака „Ф“. Док поново не регулише свој статус та особа не може да извади или продужи личну карту, во-зачку дозволу, пасош или да региструје аутомобил, јер се при сваком подношењу захтева врши провера података преко термина-

БЕСПУЋЕ БРАЋЕ СРЕТЕНОВИЋ, БИВШИХ ШТИЋЕНИКА ДОМА „МЛАДОСТ“

Дарко и Марко можда имају шансу

Један је стар 23, други 20 година, одрасли су у Дому и потом се нашли на улици.

Привремени кров над главом тренутно имају код тетке и тече у Вињишту и мисле да су као „домци“ свуда непожељни. У институцијама социјалне заштите, међутим, кажу Дарко и Марко Сретеновић нису искористили могућности које су им на располагању

Пише Јаворка Станојевић

Iешава се да се нејаким плећима заломи претежак крст. Браћа Дарко и Марко Сретеновић свој носе од рођења. Њихова самохрана мајка, склона алкохолу, родила је још три девојчице, али се о деци није бринула. Оца нису упознали, па се о петоро малишана бринула бака. Када је она умрла, фамилија је децу сместила у Дом Младост. Мали Сретеновићи су тамо добили оно што установе таквог типа пружају деци које оставе родитеље.

Старији Дарко се није уклопио, па је се 14 година изашао из Дома и кренуо у сурову борбу за опстанак. Копао је канале, радио физичке послове на грађевинама, више гладан него сит спавао под ведрим небом.

Марко је прихватио домски живот и завршио средњу школу. Диплома и пунолетство значили су, бар по слову закона, да је овај млади човек спреман да самостално настави живот. Годину дана је био у стану који град, као привремени смештај обезбеђује штићеницима

МАРКО И ДАРКО СРЕТЕНОВИЋ НА „ПРИВРЕМЕНОЈ АДРЕСИ“ У ВИЊИШТУ

туционалне бриге. Онда се, без прихода, крова над главом и адресе, нашао на улици заједно са братом, који је све теже налазио сезонске послове. Почекли су да живе у руинираној кући која је остала после бакине смрти.

■ Осећају се као „отписани“

Онда су их, да би спречили да упадну у криминалне воде, привремено удомили тетка и теча, Тома и Нада Милошевић. У њиховој породичној кући у Вињишту има места, али ово двоје пензионера, који имају и своју децу, не могу да им пруже ништа више од привременог крова нада главом.

- Прихватили смо их да не крену странпутицом, али тешка су времена, они су млади момци којима пуно треба. Душа ме боли кад видим да избегавају и да једу, јер осећају да су нам на терету. Знам да им треба гардероба, да би волели да изђу, али ми то нисмо у стању да им пружимо. Добра су деца, и радна, али где да раде? Овде им људи нуде да пренесу више од стотине динара дневно, каже тетка Нада.

Марко и Дарко не причају пуно. Марка је и девојка оставила када су њени сазнали да је из дома. На исти зид наилазе и када покуџају на врату послодаваца.

- Често ми долази да се убијем, али, опет, размислим да мора постотији други начин. У криминал нећу, а другог излаза нема. Хтео сам да продам бубрег, да бих поправио кућу, али ми тетка није дозволила, прича Дарко коме је тек двадесеттреха.

Три године млађи Марко нада се да би са дипломом монтера суве градње могао да нађе неки посао, али зна да без нечега помоћи и препоруке неће наћи послодавца спремног да „прогута“ домску биографију.

Сретеновићи помоћ не очекују ни од кога, јер су, кажу, до сада, увек наилазили на затворена вата.

■ Брига не престаје

У институцијама социјалне бриге, међутим тврде да нису пронашли праву адресу.

Директор Центра за социјални рад Момир Борић каже да крај институцијалне бриге о штићеницима Дома Младост не значи и излазак из система социјалне заштите, јер штићеници који напуштају Дом остају под будним оком Центра.

- Поред тога што чинимо све која би их оспособили за самосталан живот, обезбеђујемо и водитеље који им помаже да савладају препре-

ке које их чекају. Нудимо им временски смештај, а имамо и одличну сарадњу са Националним службом за запошљавање која овим људима обезбеђује приоритетни статус. Оно што ми не можемо је да пунолетне момке и девојке натерамо да остану у систему заштите, јер они имају право да самостално одлучују, каже Борић додајући да због професионалних и етичких разлога не може да говори о конкретном случају.

Исти разлоги и чланци Градског већа за социјалну политику Славици Савељић бране да коментарише случај браће Сретеновић. Једино што смо до ње могли сазнати је да су Дарко и Марко нису искористили све могућности које им стоје на располагању.

- Мада град по закону нема обавезу да се брине о штићеницима Дома, ми смо пре Београда обезбедили стан у који, као у „кућу на попла пута“, смештамо младе људе који по изласку из дома немају где да оду. Они не плаћају станарину, али морају да плате рачуне за комуналне услуге. Да би могли да измирују ове обавезе, која их учи одговорном понашању, обезбеђујемо им посао у продавници „Отворено срце“ коју смо осмислили тако да се у њој продају радови штићеника Дома Младост. Овде могу месечно да зараде осам хиљада динара. Поред тога, свако ко донесе потребна документа, остварује право на стручну социјалну помоћ која износи око пет хиљада динара месечно.

Друга могућност је да им, захваљујући одличној сарадњи са Националним службом запошљавања, обезбедимо привремени посао укључивањем у пројекте јавних радова. Иначе, град од 2004. године обезбеђује 140 станови за кориснике социјалне заштите, конкурс за петнаест социјалних станови биће расписан крајем овог месеца, па и ови момци могу да се пријаве. Расположени смо и да разговарамо о могућности организовања акције за реконструкцију њихове куће, али је за све неопходно да дођу, јер ми не можемо увек знати ко како живи и шта коме треба, каже наша саговорница.

Гледано из овог угла, случај Марка и Дарка могао би изгледати као прича о младићима који нису искористили све могућности које им стоје на располагању. Можда ће после сазнања која им овим путем предочавамо, ипак успети да нађу неку шансу за себе.

ОСИГУРАЊЕ УСЕВА ОД ПРЕКОМЕРНИХ ПАДАВИНА И СУШЕ

Помоћ Делта Ђенерали пољопривредницима

Делта Ђенерали осигурање је, у сарадњи са Swiss RE, једном од највећих светских реосигуравајућих компанија, прво и једино у земљи и региону понудило осигурање усева од прекомерних падавина и осигурање усева од суше.

Осигурање усева од прекомерних падавина и осигурање усева од суше.

Осигурањем усева од прекомерних падавина могу се осигурати најважније семенске и меркантилне ратарске културе: пшеница, јечам, овас, раж, уљана репица, соја, кукуруз, шећерна репа и сунцокрет. Прекомерне падавине су изразито велике количине падавина због којих се у кратком временском периоду, током две суседне календарске декаде (у мају и јуну, када је ова опасност најизраженија), на парцелама стварају водени наноси који уништавају осигурани усев, без обзира на близину канала, реке или језера. За разлику од осигурања од поплаве, у овом случају се не подразумевају штете настале услед изливавања воде из речних корита, канала или језера.

Осигурањем усева од последица суше могу се осигурати: меркантилни и семенски кукуруз, меркантилна шећерна репа. Под сушом се подразумева умањење падавина у односу на меродавне вишегодишње количине падавина у периодима у којима је потреба усева за водом највећа (за кукуруз и шећерну репу - током маја, јуна, јула и августа, за соју - током јуна, јула и августа), због чега долази до смањења приноса осигураних усева.

ПРОШЛОГODИШЊА ШТЕТА ОД ГРАДА

Ова осигурања могу се закључити од момента ница до 1. маја, осим код осигурања соје од суше, када се осигурање може закључити до 1. јуна текуће године.

Делта Ђенерали осигурање је, у сарадњи са Банџа Интеса, омогућило нове моделе кредита намењене регистрованим пољопривредним газдинствима која желе да на овај начин финансирају отплату премије осигурања усева, плодова или животиња.

Кредити за полисе осигурања у пољопривреди, одобравају се у износу од 30.000 динара до 500.000 динара, без девизне клазуле, са роковима отплате од три, шест, девет или 12 месеци. Корисници кредита ослобођени су плаћања накладе за обраду кредитног захтева.

OSIGURANJE OD RIZIKA SUŠE
Snagom krilatog lava.

 DELTA GENERALI
Osiguranje

Za sve vrste osiguranja.

Da li želite da suše ne ugrožavaju uspeh vaše poljoprivredne proizvodnje?

Generali Osiguranje jedino u regionu pruža zaštitu od rizika suše!

Premiju osiguranja od rizika suše možete platiti kreditom Banca Intesa, a ODMAH dobijate sledeće pogodnosti:

- 10% popusta na premiju osiguranja
- Poklon osiguranje od nezgode za vas i članove vašeg gazdinstva
- Pravo na subvenciju premije osiguranja

Kao mudar gazda tokom najtopljih meseci u godini – osigurajte useve od rizika suše!

Delta Generali Osiguranje
Sektor za osiguranje poljoprivrede
Bulevar Mihajla Pupina 4, 21000 Novi Sad
021/422 818

ПОКЛОН-ПАКЕТИ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Помоћ Палилуцима

Најсиромашнији са евиденције Центра за социјални рад добили шећер, со, брашно, уље...

На иницијативу МЗ „Палилуле”, двадесетак породица из овог насеља које су у тешкој материјалној ситуацији, међу којима је највише ромских, почетком недеље добиле су пакете са основним животним намирницама. У њима су били шећер, со, брашно, уље, пиринач, сапун, детергент...

Председница Савета МЗ „Палилуле”, Драгана Ђоровић, каже да је ово прва акција тог типа, да су податке о најугроженијима добили од Центра за социјални рад, а на питање да ли је сада већи број

ПАКЕТЕ ПРИМИЛО
ДВАДЕСЕТАК ПОРОДИЦА

социјално угрожених у насељу него претходних година нема прецизан одговор.

Човек који се представио као Кокан каже да је пет пут пута више угрожених и додаје:

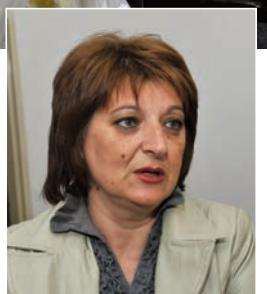
- Имам 34 године, малу децу, а посао немам. Радио сам у „Зеленилу“ пет година преко задруге, али никад нису помињали запослење.

Пошто је његова породица вишчлана, добио је два пакета. То му је измамило кратак радостан осмех. Исто толико добила је и породица Грубач. „Срећна добитница“, Снежана, по пакете је дошла са једанаестогодишњим сином.

- Остало сам без посла, као и муж који је радио у „Наменској“. Завршила сам први степен права, муж гимназију, имамо два ученика. Супруг сада физикалише на грађевини, а ја сам на социјалном програму. Кад је сезона градње, онда супруг успе да заради и целих 30.000 и са мојих осам снаћемо се, али када је зимски период онда нема прихода, слеже раменима.

Сви мирно чекају да буду прозвани, прилазе у тишини по свој пакет, неки и не кријући да им је непријатно. И док чланови Савета месне заједнице најављују нову акцију и нову помоћ другим породицама из Палилуле, политичке странке већ сада могу да почну са припремама за кампању. Требаће доста пакета за овогодишњу предизборну кампању.

H. C.

ДРАГАНА ЂОРОВИЋ,
ПРЕДСЕДНИЦА МЗ

„ВОДОВОД“ ПИШЕ ТУЖБЕ ПРОТИВ ДУЖНИКА

Репрограм, или на суд

Ових дана поднето је око стотину нових тужби против грађана који, како тврде у „Водоводу“, и поред бројних опомена и упозорења, па чак и склопљених репрограма о измирењу дуга на рате, не плаћају воду. Припрема се још 1.000 тужби за потрошаче који су у категорији приватних кућа, док је број тужених потрошача који живе у стамбеним зградама већ достигао 2.000.

Уколико се наведе и укупни дуг грађана за воду од 418 милиона динара, неспорно је да је та цифра, али и број тужби, значи да је укључено звено на узбуну. Међутим, директор маркетинга у овом јавно-комуналном предузећу Миливоје Јовановић каже да не треба заборавити да фирма има 56.500 корисника. Према његовим речима, дуг јесте велики и отежава пословање „Водовода“ које је основна делатност обезбеђење хигијенских исправних воде, која се редовно испоручује потрошачима, што предузеће још увек успешно чини. Али, уколико се тренд неплаћања утрошне воде настави питање је шта ће бити. Отуда и одлука да се примени непопуларна мера, коју је „Водовод“ годинама избегавао.

МИЛИВОЈЕ ЈОВАНОВИЋ,
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГА

Тужено је око 2.000 потрошача из стамбених зграда, а ових дана на реду су приватне куће где преко 20.000 динара за воду дугује 4.479 домаћинстава. Од тог броја репрограм је склопило 1.717 потрошача, али се ни ти уговори у потпуности не поштују

- Нисмо могли да избегнемо утужења. Неке су упућене, а неке тужбе се припремају. Најчешћи распон дуга је између 11.000 и 30.000 динара, тако да је тужено око 2.000 потрошача који живе у стамбеним зградама и где немамо могућности за искључења са мреже, а према нашој евиденцији у приватним кућама преко 20.000 динара за воду дугује 4.479 потрошача. Од тог броја репрограм је склопило 1.717, али се ни ти уговори у потпуности не поштују. Због тога је ових дана тужено 103 корисника, од чега чак 91 грађанин због неплаћања према већ потписаном репрограму. Ипак, износ дуга неће бити основни повод за тужбе, већ свако ко више месец у низу није извршио уплату може очекивати реакцију „Водовода“, наводи Јовановић.

„Водовод“ је још 2005. године почeo са применом репрограма дуга који

је крајње флексибилан, без лимита и без рокова. Сваком дужнику који се одазвао поизвију предложено је да плати заостатак, малтене, на рок и у месечном износу колико може. Тако се, за разлику од некадашњих разлагања на три или шест месечних рата, репрограми најчешће отплaćују на 12 месеци и две године, а код породица које су у тешкој социјалној ситуацији излазило се у сусрет понудом отплате на пет година. Уз рату дуга једини услов је редовно плаћање текуће потрошње, па се зависно од месечног задужења одређивала и укупна месечна рата.

- Покушавали смо опоменама и репрограмима и упорно понављамо да је редовно плаћање основни који мора бити испуњен да би предузеће без проблема производило и испоручивало пијаћу воду. Нашили смо на разумевање, морамо то рећи, свих корисника из категорије привреде и већег броја домаћинстава. Зато и наглашавам да „Водовод“ има 56.500 потрошача, али један

ШАЛТЕР У „ВОДОВОДУ“

брож грађана се упорно не одазива на наше позиве. Градска одлука о водоснабдевању, иначе, предвиђа да уколико потрошач три месеца не изврши ниједну уплату може да му се прекине испорука воде. Почели смо са тужбама, а могуће је и да прибегнемо искључењима, упозорава Јовановић.

„Водовод“ је и даље отворен за сарадњу, имају разумевања и за беспарницу, свесни да је незапосленост велика, да је у граду било спорних приватизација, изгубљених радних места, међутим, додаје Јовановић, не може се толерисати безочно неплаћање.

Иначе, привреда „Водоводу“ дугује 238 милиона динара, али 25 привредних субјеката је склопило уговоре о репрограму којих се готово сви придржавају. Одређених потешкоћа има „Застава оружје“, и опет се наилази на разумевање, јер чињеница је да су од почетног дуга од 92 милиона динара до сада исплатили 22 милиона.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

„ПАРКИНГ СЕРВИС“ ПОВЕЋАО ЦЕНЕ У НУЛТОЈ ЗОНИ

Нема више универзалне карте

Јавно комунално предузеће „Паркинг сервис“ кориговало је цене за нулту зону, односно у центру града где је дозвољено ограничено паркирање. Наиме, задржавање возила у тој зони је са 120 минута продужено на три сата, (чиме смо постали једини град са трошатним паркирањем), уз образложение да су притужбе возача уродиле плодом. Заправо, грађани су се жалили да је два сата дозвољеног паркирања прекратко време да заврши неодложне послове и обавезе у градском центру, па нове цене по 40 динара за први и други и 60 динара за трећи час паркирања нису изазвале никакву негативну реакцију.

Међутим, повећане су и цене месечне карте за нулту зону са 1.900 на 4.000 динара, па пошто је „корекција“ више него уочљива, осим негодовања возача потез „Паркинг сервиса“ био је повод и за странако оглашавање опозиционара у Градској скupштини.

У осталим зонама, прво и другој, цене паркирања остала су непромењене, и то 32 и 20 динара по сату, а за месечну карту и даље је потребно издвојити 1.657 и 1.193 динара, па је остало дилема шта је прави разлог за скок цене у нулту зони. Да ли је циљ, како кажу у Градском одбору СНС-а, пуштање градске касе, или је по среди нешто друго. Оптужије су ишли толико даље да је једна од порука те странке да треба укинути наплату уличног паркирања у центру града и задржати га само на јавним паркинзима.

Према речима директора „Паркинг сервиса“ Ненада Васиљевића, овим потезом то предузеће покушава да обезбеди измењивост паркинг места, тачније, да паркиралишта у ужем градском језгру користе само они којима је то због обављања неодложних обавеза неопходно.

- Повећањем цене обухваћена су паркиралишта у нулту зони, где има 973 паркинг места, док је стара цена остала на 3.181 паркинг месту у првој и другој зони. Саглављањем проблема паркирања у ужем градском језгру стручна служба предузећа је посегла за логичним решењем и укинула универзалну паркинг карту, која,

ЦЕНА ПОВЕЋАНА
САМО У НУЛТОЈ ЗОНИ

иначе, у другим градовима није ни постојала, а која је за износ од 1.900 динара омогућавала неограничено паркирање у све три зоне. Током марта „Паркинг сервис“ је издао 572 такве карте, а зона ограничених паркирања има 973 паркинг места, што је значило да већина тих места преко целог дана моги бити заузета, да се возило не мора померати са паркинга. Јасно је да је постојање универзалне карте узроквало систем, наглашава Васиљевић.

Одлучено је да месечна карта за нулту зону кошта 4.000 динара, како би се новом ценом возачи одбили од коришћење ове зоне, а директор Васиљевић тврди да су и даље цене услуга „Паркинг сервиса“ међу најефтинијим у Србији. У Београду је цена „спорне“ месечне карте нешто преко 9.000, у Нишу 5.000 динара, а у овом граду је у зони ограничених паркирања први сат 45, а други сат 135 динара.

Васиљевић, иначе, упућује апел да се користе претплатне карте за прву и другу зону, које су од ужег центра града и нулте зоне удаљене тек стотину или двеста метара. Тиме, заправо, одговара и на питање где ће возила паркирати грађани чија су радна места у строгом центру града и који на посао долазе колима, па су до сада користили месечне карте нулте зоне.

„ВОДОВОД“ ПИШЕ ТУЖБЕ ПРОТИВ ДУЖНИКА

Репрограм, или на суд

Месечна карта за паркирање у центру града поскупела је од 1. априла са 1.900 на 4.000 динара. По неким опозиционим градским странкама разлог је пуњење градске касе, а у „Паркинг сервису“ тврде да је циљ измењивост паркинг места, како би паркиралишта у ужем градском језгру користили само они који треба да обаве неодложан посао

Осим тога, „Паркинг сервис“ нуди својим корисницима услуга низ повластица, па тако станови повлашћене паркинг карте по цени од 100 динара месечно, за друго возило 300 динара, а месечне карте за правна лица и предузећи регистроване на територији града коштају 700 динара месечно. Те цене нису мењане дуже од две године.

Васиљевић негира тврђњу СНС-а, који популаристички поручује да је најбоље укинути наплату паркирања у центру, да „Паркинг сервис“ из сопствених прихода не улаже у инвестиције и развој паркинг простора. Одговор је да је наплата готово једини начин увођења реда, а када је реч о инвестицију, током 2010. године предузеће је уложило у куповину три возила за потребе ауто-школе, у паркинг кућице, паркинг панеле, рампе, видео надзор на Депоу. Ове године већ је инвестирано у набавку специјалног „паука“ за одношење тежих возила у висини од око 9,3 милиона динара са ПДВ-ом. Настављена је модернизација паркиралишта, попут недавних радова код „Заставиног солитера“, а не одустаје се ни од намере да се изгради јавна гараџа. Ипак, реч је о нешто већој инвестицији.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

ФУДБАЛСКО ОДМЕРАВАЊЕ РОМА И ПОЛИЦИЈЕ

Дерби мира и толеранције

Све је протекло у свечарском тону обостраног разумевања. Роми су опет надиграли градску полицију, једино је изостало „трће полувреме” јербо је све'ца криза „ударила” и у Светски дан Рома

Лавне 1971. године 8. априла, на Првом светском конгресу Рома у Лондону, овај датум је проглашен за њихов дан и од тада се обележава у читавом свету. Ми баш и не знајмо шта се у Лондону ове године поводом тог дана догађало, али се зато у Крагујевцу, већ традиционално и града пријатељска фудбалска утакмица између припадника крагујевачке ромске заједнице и полиције овдашње.

Место одигравања, такође већ етаблирано, стадион ФК Арсенала, где би друго.

А на терену профи се загревају стари фудбалски и у сваком другом смислу знанци. Фудбалери домаћина (Роми) сви испод 20 година, гостујући (органи реда и мира) преко четрдесет.

- Да ово није утакмица високог ризика, духовит је неко, на мечу који је посвећен толеранцији и бољем међусобном разумевању и о-

ЗАЈЕДНИЧКА СЛИКА ПРЕД ПОЧЕТАК УТАКМИЦЕ

бостраној сарадњи Рома и полиције.

Добро расположење не изостаје, а пошалице врцају на све стране.

- Што се ви не пресвлачите у дресове, пита неко фудбалере полиције, а они духовито одговарају: „У неку руку, ми смо већ и дресовима”.

- Да пре утакмице погледамо, не регистрије, него да нема и неких лица с потерница, још је духовитији неко из дубине полицијске гардеробе.

И Роми су уз Цигане

Стиже и публика. Трибине пуне „плавих навијача”, гостујућих, док домаћи скандирају фотопротеријама:

- Сликајте мало и Цигане, а не само да се шлихтате мурији.

Примедба на место.

Паде и фоткање, све профи, заједно и одвојено, па отпоче мултиетнички ногометни спектакл у част толеранције.

Судија Саша Стевановић, са надимком Судија, по занимању секторски полицијац на релацији Корићани

- Драгобраћа и иначе је фудбалски судија, дакле прави човек на правом месту.

Шеф стручног штаба полиције Драган Јаковљевић Јаков командује поред аут линије строго, озбиљно и одговорно:

- 'Ајде, стежите! Затвори то! 'Ајмо, Вучићевић! Назад, Шеки! То, Миленко... Дакле, нема лабаво.

Са друге стране навијачи домаћих показују да су овладали и свим финесама политичке коректности.

- Ајмо, браћо Цигани, Роми су уз вас, скандирају уз подсмех.

И док Роми имају подршку својих навијача, поједини припадници органа реда и мира се окомили на свог селектора Јакова, к'о „цигане“ (они са Маракане) на Стојковића. Мало, мало, па груне каменица на клупу за резервне играче гостију или се откотрља на терен. Јаков то кулира заузет текмом и обећава разрешење ситуације „касије у станици“.

Но, да се вратимо на терен, који ври од фудбалских акција и узбуђења.

Полиција има иницијативу, али сваки њихов покушај Роми лагано отклањају. Објективна домаћа публика овацијама поздравља сваки оштар старт над припадницима полиције.

- Ово вам је прилика да им вратите за осталих 364 дана у години, добацује неко са дела трибине за домаће фанове.

Али, „бију наши“, ал' бије и милиција.

- Ако су наши дупло старији, бар су три пута тежи, закључује неко од гостујућих навијача, добацујући: „Јури га! Како не можеш да га стигнеш?! Замисли да је украо касетофон“, испаљује неко из тabora „плавих навијача“, а духовитост наилази на салве смеха и одобравање обе навијачке заједнице.

Акције ромских нападача дозвољавају да се истакне голман полиције Бојан Мариновић Боцко.

Стижу са закашњењем и „велике главе“ ромске заједнице.

- Где су сокови, прозивају их земљаци са трибине.

Јаков са клупе полиције стално врши измене, чиме збуњује противнике, а још више своје играче. Резерви полиције се загревају озбиљно и темељито к'о да очекују Пижонов позив у репрезентацију.

- Не знаш ништа к'о вран вепар, фудбалски стручни терминима оцењује строги или правични Јаков игру једног свог пулена.

Све њихове акције сигурно неутралише млади голман Рома Мирсад Бегани.

К'о репрезентација Гане

Роми поведоше. Одушевљење на трибини, а на клупи полиције баш и не.

На питање како се зове стрелац, Роми са клупе одговарају врчаво:

- Што?! Да га одмах ухапсите?

- Ме, не, ми смо новинари.

- А, то. Нема проблема, зове се Ђорђе Димитријевић, асистирао ми је Милан Вујчић.

Судија одсвира полувреме. Претекоше играчи оба тима. За сада.

- После другог неће моћи да ми помогне ни Хитна помоћ, вајка се један учесник текме.

- Али, хоће кило печења, спорчки га мотивише и куражи колега.

Предах се користи за освежење и дружење и за нове стратегије и тактике.

Крете и друго полувреме са свим оним што краси фудбалска надметања, слободњаци, офајди, приговори судији (са све оним што се судијама каже у тим тренуцима), финте, контре, реконтере...

Би пенал за Роме, а Ђирђе га одради рутински.

- Ренде је каснио, стручно оцени Јаков.

- Велики си мотиватор. Да идеш код бата Ђорђе по лиценцу к'о Присинечки, рајају га његови у паузи између два камичка. Добро је да није цигла.

Уђе и Локи за полицију да повади ствар, али цаба. Роми опет шукнуше гол, искусно, рутински из акције један на један, кроз ноге Ђоцку. Стрелац седмица Милан Стефановић Шиља, маниром великих звезди даје изјаву:

- Играм за „Багремар“, али не тренирам. Mrzi me, кеве ми.

Поштено. Тренинг је за оне што не знају, да цитирало бесмртну мудрост легендарног Блажа Слишковића. Ипак, у самом финишу меча, да не прође тек без ишта, Ренде постиже почасни погодак за милицију. Капитен - капитенски.

Судија одсвира крај. Победници се фоткају за успомену и дуго сећање.

- Каки смо к'о репрезентација Гане, доказују домаћини да је од свих шала најбоља на свој рачун.

- Пустили смо их да дају онај један на крају. Увек их пустимо да дају по један гол. Ред је, галантни су Роми на свој дан, као и што приличи домаћинима, подсећајући да је прошлогодишњи сусрет завршен са 11:1 и плус им је играо „други тим“. Машала!

Ипак, традиционалног седења и анализе утакмице овај пут не би. Ударила све'ца криза и у Светски дан Рома.

- Зајебала нас локална самоуправа јер нам није дала паре за заједнички ручак, да обележимо овај догађај како доликује, искрени су и непосредни Роми.

Дакле, изостало је „трће полувреме“, али фер плје, толеранција, разумевање и сарадња нису.

То је и био циљ.

Зоран МИШИЋ

ПОЛИЦАЈАЦ У ОДБРАМБЕНОМ ОКРУЖЕЊУ РОМА

УДРУЖЕЊЕ ВРБИЧАНА „МАТИЦА“

Позив за дружење и помоћ родном селу

Ни након проведеног готово целог радног и животног века у Крагујевцу мештани пореклом из села Мала Врбица, недалеко од Страгара, ипак нису заборавили свој родни крај. На иницијативу неколико људи њих 24. марта основано је завичајно удружење Врбичана „Матица“ у Крагујевцу. Тада је одржана оснивачка скупштина на којој су изабрани и неопходни органи, управни и надзорни одбор, утврђени циљеви и критеријуми за чланство.

Идеја о формирању оваквог удружења, по речима првог председника Душана Петровића, постоји одавно, али се тек сада прешло са речи на дела. Већ до оснивачке скупштине преко двадесет Врбичана се одазвало позиву оснивача, а међу њима је и известан број младих, потомака оних који су одавно отишли из села.

- Има и младих, што је врло битно, да се не помисли да је ово пензионерско удружење. Штавише, само у Крагујевцу данас има између 100 и 150 Врбичана и њихових потомака, а има нас и по другим градовима и по свету. Примера ради, Михајло Ђурчић, некадашњи уредник Радио Београда, бивши дипломата, а данас бизнисмен који живи у

Данској, поседује своје бродове и бави се туризмом, пореклом је из Мале Врбице. Ту је и Милисав Чоловић, некадашњи вицепампиона Европе у стрељаштву и члан наше стрељачке дружине која ће ускоро прославити 110 година постојања, истиче Петровић.

Кад је реч о циљевима удружења, Врбичани „у расејању“ врло су мотивисани да помогну свом селу, нарочито младима, каже потпредседник „Матице“, Миодраг Стевановић.

- Циљеви су, осим сусрета, и враћање и негоње традиционалних, историјских, културних и других завичајних вредности и активирање и јачање веза са матицом, што подразумева сарадњу у области рада, образовања, културе, спорта... Посебан акцент стављамо на унапређење популације младих и подстицање стварања нових породица зарад у-

већања природног прираштаја. У ту сврху залагаћемо се за помоћ при стварању потребне инфраструктуре за боли животни стандард, наводи Стевановић.

Мотив више је за помоћ Малој Врбици и то што је ово село за данашње критеријуме по много чему раритетно. Осим пољопривредом умешни Врбичани су развили и производњу камена и креча заједно са суседним селом Велики Шећ, а дрво за огрев продају широм Војводине и

ВРБИЧАНИ ИЗ КРАГУЈЕВЦА, ОСНИВАЧИ УДРУЖЕЊА

у Београду. Ипак, најпоноснији су што се село не гаси.

- Предњачимо у броју деце, можда и на целој територији Крагујевца. Нашу основну школу сада похађа између 30 и 40 ћака, дојдуће, заједно са ћацима из Великог Шећа, али се на путевима Мале Врбице данас могу срести деца која иду у школу што је, најжалост, реткост за већину других села, наводи Стевановић.

Он додаје да је то задивљујући податак, ако се узме у обзир да село има нешто више од 80 домаћинстава.

- Сем тога, код нас се, у односу на друга места у окружујућим, говори граматички чистим српским језиком. Не „бере се дрво“, као у другим селима, нити може да се чује нешто попут „с моном“ или „тай мас“. Говори се правилно и чисто.

Због свега поменутог чиме сваки Врбичанин може да се подичи, представници „Матице“ позивају своје „земљаке“ да им се придрже у намери да сачувaju пријатељске и родбинске везе, као и свест о свом пореклу, али и помогну завичају колико могу и где год да су. Неких нарочитих ограничења нема, те сваки Врбичанин са навршених 14 година може постати члан удружења, које се тренутно налази у Улици др Илије Коловића 33, а заинтересовани детаљније информације могу добити и позивом

КРЕАТИВНА ДАМА

Веснине процветале хаљине

ПЕРЛЕ, ОГРЛИЦЕ, НАРУКВИЦЕ

При првом сусрету са Весном Лазаревић није тешко погодити шта јој је преокупација. Дуга равна коса, звонцаре, ручно рађен прслук, минђуша од коже са мотивом индијанских реса, наруквица и прстен у облику цвета – права хипи манекенка. Такве су и хаљине и одећа коју прави. Све цветно, лепшаво, општено, са много занимљивих детаља, руком нашивених.

Љубав према позним шездесетим, иако је дете седамдесетих, добила је од ујака. Пре годину дана одлучила је да направи колекцију гардеробе у овом „фазону“.

– Ђерка је већ велика, син Тодор сада има четири године и коначно имам времена да се више посветим оном што волим, почиње причу Весна.

Рукоторијне су јој увек „ишле од руке“. Пре петнаестак година зарађивала је продајући уникатни, ручно

РАДО ВРАЂАЊЕ У ШЕЗДЕСЕТЕ ПРОШЛОГ ВЕКА

рађени накит. Остатке некадашње колекције још држи у једној кутији. Минијатирно осликане перлице направљене од масе сличне глини, свака је за себе мало уметничко дело. Ту су и огрглице, такође руком сликане, па велика шарена огрглица

чије се перле зракасто шире на све стране. Опет све врло прикладно и лако допуњава хаљине које данас ради.

– Огрглице сам радила у време када није било толико различитих материјала као данас. Данас постоје разнобојне масе које је довољно „замесити“ и већ се добија перла. Сваку своју перлицу сам у оно време руком осликавала. На жалост, уникатан накит овде нема велику прођу. Понекад се питам шта у Србији раде деца која сваке године излазе са факултета са дипломом дизајнера?

Весна се управо вратила са изложбе уникатних радова у Београду.

– Изложба је била у једном кафићу. Видела сам пуно интересантних ствари и прија ми што се девојкама допадају моје хаљине, објашњава Весна показујући белољубчасту летњу хаљиницу занимљивог дезена.

Свесна да је оно што ради многима скupo али не одустаје.

– Углавном сам се оријентисала на сајмове и изложбе. Преко пријатељице из удружења „КГ рукоторијне“ стигла сам прошлог месеца и до новосадског сајма који је највећа манифестација на којој се окупљају креативци. За недељу две идем на изложбу у Зајечар. Размишљала сам и да своје пријатеље анимирам, па да неки сајам организујемо у једном од овдашњих кафића и да поред Крагујевчана позвомо људе из других градова.

Као што то обично бива, до муштерија се најбоље долази и рекламом „од уста до уста“. Ипак, до Весне је најлакше доћи путем фејсбука, тачније странице Хиппи сприг. То је иначе од недавно назвиће њене робне марке. М. ОБРЕНОВИЋ

ИЗЛОЖБА „КГ РУКОТВОРИНА“ У ЕПАРХИЈСКОМ ДОМУ

Уникатни ручни радови

Прошлог викенда у сали Епархијског дома одржана је продајна изложба ручно рађених уникатних предмета. Изложбу је организовало удружење „КГ рукоторијне“, основано 12. децембра прошле године, а ово им је четврто самостално излагање у граду. Пре Епархијског дома предмете и украсе излагали су у фоајеу Театра, холу школе „21. октобар“...

Удружење има 65 чланова, а на изложби у Епархијском дому радове је излагало четрдесетак чланова, плус „појачање“ које први пут учествује на њиховим смотрама - удружење ткаља „Изворје“ из Београда.

На изложби могли су се видети и купити предмети и украси попут хекланих и везених ствари, чипки, предмета рађених у па-

чворк технологији, сликарски радови на стаклу, графике, предмети рађени декудаж технологијом, аранжmani од цвећа, као и слике од пресованог цвећа, осликану свилу, керамику, накит, слике, дуборезе и радове у дрвету, предмете обрађене техничком „пустовања“ (са вуном), уникатна ткања, изливене фигуре од гипса, салвет технику и оригиналне пригодне честитке, сувенире...

Како чланови удружења „КГ рукоторијне“ обећавају, план им је да одржавају по једну самосталну изложбу сваког месеца на којој би у Крагујевцу представљали своје радове, а наредна манифестација биће у оквиру „Мајских свечаности“ и прославе Дана града, највероватније у свечаном салону Скупштине града.

З. МИШИЋ

IntesaBiz
Kompletna ponuda za mali biznis

www.bancaintesabeograd.com

011 310 88 88

INTESA BIZ KREDITI ZA MALI BIZNIS PODRŠKA U PRAVOM TRENTUKU

Banca Intesa zna da je podrška u pravom trenutku nekad odlučujuća, da bi se Vaši planovi pretvorili u uspeh. U nama možete pronaći partnera koji razume umetnost preduzetništva i nekoga ko veruje u Vaše ideje.

IntesaBiz ponuda je u potpunosti prilagođena prirodi Vašeg poslovanja, uz najviši nivo profesionalne usluge. U zavisnosti od Vaših potreba, po veoma povoljnim uslovima, na raspaganju su Vam različiti modeli kredita, uključujući i kredite sa subvencijom kamatne stope:

- kratkoročni, subvencionisani krediti za održavanje likvidnosti, u dinarima, EKS 14,24%
- dugoročni, subvencionisani investicioni krediti, indeksirani u evrima, EKS od 5,70%

BANCA INTESA
Mislimo unapred sa Vama.

Članica INTESA SANPAOLO

ЈОШ ЈЕДНО ПРИЗНАЊЕ ЗА ВОЈИНА ВАСОВИЋА

Најбољи у Канади

Фilm без речи „Сваких пет минута“ недавно је на канадском фестивалу кратког и анимираног филма освојио прву награду

Анимирани фilm „Сваких пет минута“ младог крагујевачког редитеља Војина Васовића освојио је награду за најбољи кратки анимирани фilm у Торонту на фестивалу „Синевују фilm фестивал“. Овај фilm, који је рађен без речи како би лакше комуницирао са најширом публиком, заправо је метафорична прича о вечној тежњи уметника да добије својих пет минута под сунцем. Прича је смештена у својеврсну „чекаоницу за уметнике“, где сваки од њих доласком на ред пролази кроз врата изнад којих му се одбровљава време. Изаша врата је провалија кроз коју ликови падају незаустављивом брзином.

Идеја филма говори о уметности која опстаје и уметницима који нестaju. Сваки лик у фilmу је, заправо, човек-медиј, па уместо глава јунаци имају новине, телевизор, радио апарат и монитор компјутера. Циљ овог филма је да прикаже хиперболисану слику свагдашњег уметника, узлудне сујете и заносе стварања. Сви они имају потребу да падну да би заправо летели. На тај начин њихова потреба за стварањем представљена је као борба за опстанак у лету, а њихова потреба за славом- пад ка дну.

Под диригентском палицом Васовића радио је креативни тим који

ДИМИЋЕВА ИЗЛОЖБА У БЕОГРАДУ

Појлед кроз зидове

Изложба крагујевачког ликовног уметника Горана Димића „Ситни колажи“ биће последња у галерији „Ремонт“ у тржном центру „Стакленац“ на Тргу Републике

Отварањем изложбе крагујевачког ликовног уметника Горана Димића, који тренутно живи и ради у Будимпешти, у четвртак, 14. априла, у галерији „Ремонт“ у тржном центру на Тргу Републике, популарном „Стакленцу“, биће обележено затварање ове галерије и најављен њен прелазак на нову локацију. Димићева изложба назvana „Ситни колажи“ инспирирана је и уметнички испровоцирана централним положајем „Ремонт“ галерије у односу на Трг Републике и најзначајније националне институције (Народно позориште, Народни музеј, Дом војске...). Њена локација у строгом центру главног града уметнику је послужила да оствари једну од својих давних идеја о „пробијању зидова“.

- Једноставним поступком „поглед кроз зид“ традиционално херметични простор галерије добија нову димензију – постоје видиковац. Наравно, не приказујем реалну слику и архитектуру Трга Републике, Француске, Македонске, Моше Пијаде и Улице 29. новембра, или како се већ данас поменуте улице и тргови зову, већ се у формату малих прозора и технички манипулисаних фотографија поигравам са затеченим стањем пре уласка посматрача у галерију, нудећи увељко изменујући слику добро познатог, каже аутор изложбе Димић, додајући духовито „важну напомену“ да „за било коју врсту разочарања приликом посматрачевог изласка из галерије уметник, као ни галериста, не сносе материјалну нити моралну одговорност“.

Отварање изложбе је у 19 сати, а отворена је до 30. априла.

Млада уметница из Београда Марија Попивода представиће се крагујевачкој публици изложбом под називом „Heartware“

У галерији „Мостови Балкана“ вечерас ће се овдашњој ликовној публици представити млада уметница из Београда Марија Попивода изложбом под називом „Heartware“. Реч је о уметничко-теоријском раду ове уметнице који је реализован као магистарски рад. Лични доживљај света уметница наговештава већ самим програмским (тематским) опредељењем да се кроз уметност контекстуализују социјални, психолошки, филозофски и многи други аспекти људског живота у тенхолошком друштву.

Говорећи о киборгу, бионарингу, идеологији, утопији, она

„ЈЕЛЕН ТОП 10“ НА ТУРНЕЈИ

Караван у Шумадију

Крагујевац је друга станица на турнеји бендова из емисије „Јелен топ 10“ која ће до средине јуна проћи кроз преко 15 градова Србије, а почетна станица је Нови Сад.

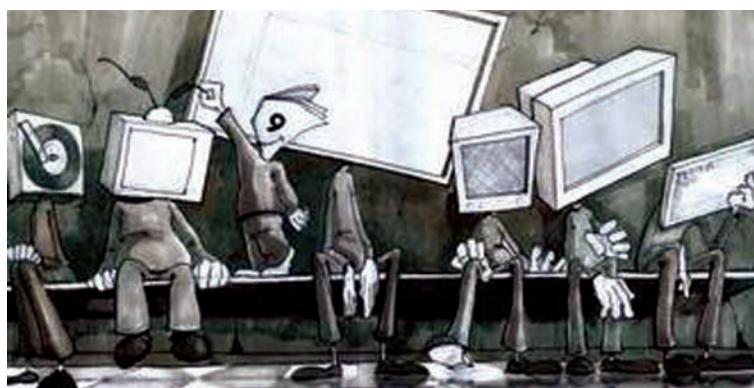
Крагујевачки концерт заказан је за суботу, 16. априла, у Градској дворани „Шумадија“ где ће наступити „Дарквуд даб“, „Канда, Коца и Небојша“, „Бјесови“ и „Велики презир“

Како сазнајемо, листа извођача мењаће се од града до града, а са-

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ
О обичајима и правилима понашања

Два читаоца „Крагујевачких“, који до сада нису добијали поклон књиге, добије први роман Лауре Санди „Чудесна судбина Леде Ротко“, а потребно је да у петак, 15. априла, позовете 333 111, после 11 часова. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у новоотвореној књижари „Делфи“ у пешачкој зони.

Ова прича почиње у прелепом породилишту у којем новорођену Леду Ротко прелепа бабица предаје прелепом оцу, а он је носи прелепо мајци у прелепу болничку собу, да би на крају те прелепе сцене сви, смешћеши се, изговорили: „Лечмени кекс цвета – радост деце света! Наравно, у том тренутку мала Леда Ротко сквата да је, заправо, само статиста у телевизијској реклами.

СЦЕНА ИЗ НАГРАЂЕНОГ ФИЛМА „СВАКИХ ПЕТ МИНУТА“

чине аниматори, архитекте и графички дизајнери, први пут у додиру са анимацијом. Главна снага у прављењу филма био је Никола Степковић (пртеж и директор анимације), који је сарађивао са још неколико аниматора: Немањом Степковићем, Срђаном Стевановићем и Данијлом Павићем. Кад је слика била готова, све конце у рукама имао је Владимира Керкез, који потписује оригиналну музiku и дизајн звука.

Ово је прва награда Војину Васовићу за овај анимирани фilm. Да подсетимо, име овог младог редитеља постало је познато широј јавности након четири филмске награде на светски признатим фестивалима за фilm „Дашак“.

М. Ч.

НОВА ПОСТАВКА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА“

Бестелесно и бесмртно

открива савремено обличје исконске човекове потребе да постане способнији, бржи, бољи, или у крајњој инстанци бестелесан и бесмртан. Владимир Милановић у каталогу изложбе наводи да теоријски рад који се креће по грачничим подручјима уметности и филозофије, етика и естетике, науке и научне фантастике, сведочи о целисности адекватног теоријског утемељења у формирању уметничког концепта.

Опредељеност за неконвенционални приступ графици, коришћење нових материјала и савремених технолошких поступака у штампи, па и искорак у свет анимиране слике сведочи о радозна-

лости и креативном приступу ове уметнице ка изналажењу нових изражajних могућности.

Структура слике Марије Попиводе поседује интегративну моћ да учини ликовне квалитете и резон графичког дизајнера равноправним актерима визуелно-информационивне целине, тврди Милановић. Марија Попивода дипломирала је на Факултету ликовних уметности у Београду на одсеку за графику у класи проф. Биљане Вуковић као стипендиста Републичке фондације за развој научног и уметничког подмлјатка. Отварање изложбе ове младе уметнице заклано је за четвртак у 19 часова, а поставка ће трајати до 8. маја.

ДОМ ОМЛАДИНЕ И „ЈЕЛЕН ТОП 10“ НАГРАЂУЈУ

Прво троје читалаца наших новина који данас дођу у Дом омладине са примерком „Крагујевачких“, тачно у 12 часова, добиће по једну карту за суботњи концерт. Да не буде сасвим лако одлучили смо да вам поставимо и наградно питање. А тражимо тачан одговор на питање: Из ког града је група „Велики презир“?

мо априлски део турнеје ће обухватити, поред Новог Сада и Крагујевца, и Чачак (22. април), Сремску Митровицу (23. април), Лесковац (29. април) и Панчево (30. април).

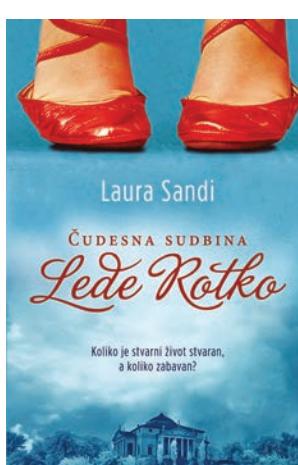
Ова турнеја окупила је наше најбоље рок и поп бендове, а током целе турнеје поред ових бендова свираче и „Нежни Далибор“, „Хипнотајз“, „Обојени програм“, „Горибор“, „Блок аут“ и други.

Како тврде организатори „Јелен топ 10“ турнеја је одговор на очи-

гледну потребу за квалитетним музичким садржајем и представљање младих у Србији. Идеја је била да се понуди другачији избор младима и отворе нови путеви у Србији ка ономе што је популарна култура младих Европе.

Иначе, крагујевачки концерт почиње у 20 часова, а улазнице се могу купити по ценама од 400 динара у Дому омладине, билетарници „Шумадије“ и кафеу „Немам Веџе“.

Живот Леде Ротко одвија се сасвим другачије у односу на живот друге деце у „нормалним“ породицама. У великој кући изван града Леда живи с оцем, руским вајарем који дане проводи у атељеју, с мајком опхрваном тајанственим болом, с браћом близанцима који се по цео дан туку, с баком која је била чувена оперска певачица и с кућном помоћницом Мартијом која једини у том чудном домаћинству чврсто стоји обема ногама на земљи и с временом на време обезбеђује додатне приходе „изнајмљујући“ Леду продуцентима ТВ реклами. Проблеми настају кад шестогодишња Леда пође у школу и мора да се суочи с њој потпуно непознатим обичајима и правилима понашања. Суо-

чене са супровошћу вршњакиња принуђена је да импровизује и да се избори за своје место, комично се прилагођавајући друштвеној прихватљивом обрачуношу понашања.

Због атмосфере у књизи која је слична оној из филма о Амелији Пулен одабран је наслов „Чудесна судбина Леде Ротко“ иако у оригиналну наслов гласи „Цвет за један боли свет, кекс са јечменим сладом“.

КОНКУРСИ

Свирај на Егзиту

Фестивал Егзит у Новом Саду, као и сваке године, отвара врата за све заинтересоване со-ло извођаче, бендове и DJ-е, да наступе на некој од фестивалских бина. За конкурс „плау ат ецит“ заинтересоване могу да се региструју на ештимуси.тв.

За бендове који већ имају профиле на сајту Егзита биће довољно да се улогују и на својој страници кликну на „Плау ат Ецит 2011“.

Конкурс је отворен до 5. маја, а резултати ће бити објављени 20. маја. Победницима се пружа могућност да се нађу на компилацији „Егзит Мјузик Лајв“, која ће бити објављена у оквиру Егзитове онлајн етикете. Прошле године на овај конкурс пријавило се више од 570 извођача, а бендови који су изабрали наступали су на бинама широм фестивала (Егзит Мјузик Ливе, Фусион, Епплосије...), што ће бити случај и ове године.

Фото-конкурс за Ноћ музеја

Наградни фото-конкурс Ноћи музеја у Новом Саду „Градови и њихове тајне“ отворен је за све заинтересоване љубитеље фотографије, аматере и професионалце, без обзира на њихово пребивалиште и године старости. Пристигли радови, који прођу селекцију стручног жирија, биће изложени у Ноћи музеја 14. маја у Новом Саду, а аутори најбољих фотографија биће награђени. Прва награда је ваучер за посету 54. Бијеналу савремене уметности у Венецији 2011.

Тема конкурса односи се на унутрашњу лепоту коју има сваки град, кријући нека посебна места, помало неупадљива, а привлачна за оне који их открију и разумеју.

Један аутор може да учествује са највише четири фотографије.

Потребно их је доставити у формату A4, израђене на foto папиру или квалитетном дигиталном штампом, на адресу: ВИСАРТ, Милоша Бајића 11, 21000 Нови Сад.

У сваку фотографију неопходно је послати податке о аутору (име и презиме, адреса, телефон, e-мејл), као и назив фотографије и града у којем је снимљена.

Конкурс је отворен до 8. маја, а додатне информације могу се добити на мејлу: novisad@postmuseja.rs.

Збирка приповедака

Народна библиотека „Јован Поповић“ у Кикинди расписала је конкурс за литерарну награду „Ђура Ђуканов“ за најбољу збирку приповедака аутора млађег од 30 година, писану на српском језику, под условом да рукопис претходно није био објављиван у целости или у деловима. Ова награда састоји се од штампања књиге цепног формата, брошираног повеза, у тиражу од 350 примерака. Рок за достављање рукописа је 31. мај 2011. године.

Рукописе треба слати искључиво у електронском формату, на e-мејл адресу:

konkurs_djukanov@hotmail

АЛЕКАНДАР САША ПАУКОВИЋ, ТРЕНЕР СТРЕЉАЧКИХ ШАМПИОНА

Некад се питало за здравље, данас за паре

Потеру води Милан Пурић

Jа сам Александар Саша Пауковић рођен 1942. године, једно од 26 крагујевачке деце која нису видела очеве јер су они стрељани 21. октобра 1941. По образовању сам правник, али цео радни век сам провео као тренер у стрељачкој дружини „Чика Мата“. Одрастао сам у Улици Танаска Рајића, у близини Великог парка.

Колико и како се разликује Крагујевац твог детињства од данашњег?

У време моје детињства сељаци из околине довозили су коњска запрежна кола и остављали их у двориштима иза кафана „Зеленгора“, „Палигорић“ и „Два бубњара“ код Великог парка, па даље настављали у чаршију да завршавају своје послове. Данас ни сељаци ни грађани немају где да паркирају своје аутомобиле, иако се дебело наплаћује паркирање скоро свуда. Град од тридесетак хиљада становника нарастао је до близу двеста хиљада.

У каквој атмосferи се одрастало и шта су били морални кодекси у време твог детињства?

Одрастало се у великом сиромаштву. Град лети често није имао воду преко целог дана, све до 1966. када је изграђен Моравски систем када се снабдевање. У то време наша „ривијера“ били су вирови Лепенице и Ждralици и базен код Завод станице, уз скупу улазницу за нас сиромашне. Морални кодекси били су веома високи. Постојање старијих посебно, а дозвола за излазак у град морала је да се заслужи. Данас се у поноћ креће од куће, па докле ко стигне. Посебна карактеристика тог времена било је велико другарство међу нама.

Шта је представљала породица некад, а шта данас?

Породица је основ свега. Моја је дosta трпела због мог ангажовања на припремама и такмичењима по свету. Данас родитељи имају све мање времена за своју децу, а последице су препознатљиве у целом друштву.

Како се некад учила школа и шта је она представљала за будући живот?

Школа је била пут ка стицању знања, а знање предуслов за напредак у животу. Данас, са увођењем приватних факултета и плаћањем великих школарина, познат је слоган: „Вечерас прелистай, ујутру заблистај“. То најбоље говори због чега је јако опао квалитет обучености „кадрова“.

Шта је спорт представљао за послератне генерације крагујевачке деце?

За те генерације спорт је био јако важан. Био је најбољи начин да се млади људи афирмишу, препознају и уважавају, јер су добијали дипломе и значке. Наравно, више од тих симболичних признања било им је важно што се са спортом путовало по свету. Данас деца чим приђу спорту питају колико ће паре добити кад постану познати.

да се угради велика мука, труд, енергија, време. Нажалост, данас деца чим приђу спорту питају колико ће паре добити кад постану познати

Шта је традиција у спорту и у животу?

Традиција је вековно постојање и одржавање добрих резултата као, на пример, у крагујевачком стрељаштву. Ми смо успели да све време одржавамо континуитет рада и резултата, док су неки нестајали и због лоше спортске политике остајали у запећку. Крагујевац нема савез спорtova, а паре се деле према ауторитетима, а не према квалитету. У животу традиција је неговање правих, а не лажних вредности.

Како је стварати светске и олимпијске шампионе?

Свакако да је то веома сложен и тешак посао. Спортista мора да поседује таленат, мотив, карактер и интелигенцију. Принципи којих сам се држао је да ли неко хоће или неће да се бави стрељаштвом, да ли зна или не зна то да ради и, оно најважније, да ли он то заправо може или не може. Врхунски спорт је врхунски стрес, а стрес је губитак здравља. Ту је поготово битна ефикасност тренирања која се мери резултатом на такмичењу. Недостатак правилног рада доводи до слабих резултата. Увек сам много радио на стицању самопоуздања такмичара, које се стиче гомилањем успеха, вером у сопствене способности и вером да ни из чега нема ништа, то јест да сваки успех тражи да се у-

Увек сам много радио на формирању самопоуздања такмичара, које стиче вером у сопствене способности и поштовањем правила да за сваки успех мора

гради мука, труд, енергија, време. Резултат је увек адекватан уложеном труду, а тек после тога долази и до фактора среће. Био сам члан стручног штаба репрезентације на осам светских и седам олимпијских шампионата, где сам селекторима био стручни сарадник.

Има ли Крагујевац свој дух и како се он препознаје?

Жалим за старијим временима кад су овде поникли Мија Алексић, Љуба Тадић, Горица Поповић, Оља Ивањицки, диксиленд „Седморица младих“, а потом сви одлазили у Београд. И данас у највећем броју случајева сав квалитет одлази у Београд, а код нас се досељавају људи са својим особинама, наравима и навикама, које свој „дух“ уgraђују у наш заједнички.

Која места и људи су у прошлости били оличење нашег духа?

Корзо, где се сваке вечери поред сваког дрвета окупљало исто друштво. Са једне стране радничко-трговачка омладина, а са друге гимназијаци, економци, техничари... Попсебни друштвени догађаји биле су игранке у Ватрогасном дому, Учитељској школи и подруму ВИШ-а.

Кад данас разгледаш и шеташ градом о чему размишљаш?

Гледам како се руше куће мојих пријатеља, а ничу неке нове зграде, неких нових људи, које мени нису лепе јер немају душу.

Шта својим пријатељима показујеш кад дођу у наш град?

Обавезно им покажем Милошев венац, Стару цркву, где је донет први Устав Србије, затим Гимназију и позориште, а онда их водим да обиђемо Шумарице и језеро.

Који део града највише волиш?

Горњи парк и све „парканце“ које су представљали људи легенде: Брбе, Мире, Пире, Креца, Загинац... Они су нама клиничима представљали идоле, усачивали нам чаршијска правила. Незаборавне приче из њихових уста упирали смо и трудили се да

их никад не заборавимо. Једна од њих је кад су у време рата Немци у околним селима разрезали ко

колико дрва мора да дотера код њих у општину за њихове потребе. Сељаци са троја кола пуна дрва код Великог парка налете на Крецу и питају га где је општина да истоваре дрва. Креца их, наравно, одмах одведе у своје двориште и каже им да истоваре. Они то ураде и оду. После неколико сати Немци дигну галаму што нема дрва и пошаљу патролу да казне сељаке. Ови кажу да су дрва дотерали и покажу двориште где су истоварили. Немци, наравно, одмах ставе Крециног оца узид да га казне за превару и била је потребна кукава и објашњавање целе улице да се човеку спасе глава.

Идеш ли на пијац и шта волиш да једеш?

Идем на пијац, волим што тамо често срећем исписнике и увек се сетимо неких који су нам било животни сапутници деценијама. Волим да једем пуно воћа и поврћа, а од слаткиша шненокле.

Шта би од онога што си видео на путовањима широм света пренео у Крагујевац?

Обишао сам целу земљину куглу. У спорту сам освојио врх, освајали смо медаље на олимпијадама, светским и европским првенствима. Шпанија и Аргентина су ми се највише допадале јер су људи у њима по темпераменту слични нама, а и услови за живот тамо су углавном слични нашим. Оно што је тамо боље су чисте улице и тргови и заиста дих желео да то имамо и код нас у граду. Организовано уређивање града, као и васпитавање становника да се еколошки уједно понашају.

Шта би волео да Крагујевац има, а сада нема?

Волео бих да има више манифестија за децу и младе, више библиотека, а мање коцкарница.

Како би волео да град изгледа за 50 година?

Да буде леп и чист, а посебно да у Горњем парку буде пуно више дрвећа.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Добио сам другове и праве пријатеље, а дао сам све што сам могао. Око осамдесет стрелаца били су прваци државе и државни репрезентативци и проносили су славу крагујевачког стрељаштва широм света.

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA
Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

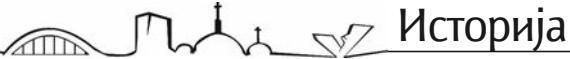
Stomatološka ordinacija Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA PARODONT
Prim.Mr.sci.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba
Protetika
Hirurško lečenje rasklaćenih zuba
Hirurško usaćivanje zuba – metalni implantanti
Beljenje zuba – Beyond metoda
Miljana Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

DAM d.o.o.
Kolor C1
Jovana Ristića 111
034 330 432
Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 300 191
Kolor C3
Vladimira Rolovića 14
034 340 301
Boje Laković Fasade
Besplatan prevoz za veće porudžbine
Radimo i nedeljom

DR ALARM
UGRADNJA SERVIS PROJEKTOVANJE ALARMNIH SISTEMA
Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

CanOK servis biro opreme
Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matrične štampače
Reciklaž glava i toner kaseta
Prodaja novih i recikliranih fotokopir mašina
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99
KNEZA MIHAILA 55

ХЕРОЈИ НЕБА ШУМАДИЈЕ: НАШИ ПИЛОТИ У АПРИЛСКОМ РАТУ 1941. ГОДИНЕ (2)

Ликвидација фолксдојчера - падобранских диверзаната

Пише Вељко Лековић

Y Крагујевцу сирене дају знак узбуне при сваком налету авиона. Са свих страна јавља се о налетима немачких авиона. Наше две ескадриле са Сушичког поља круже у току целог дана у разним правцима. По узлетању ловци су се уздижали и хитали у одређено подручје. Гоњење је вршено готово до последње капи горива. Ловачки авиони одбране Крагујевца имали су доста пресретања и борби у ваздуху у рејону око Ђуприје, Јагодине и Аранђеловца и успешно су одбијали продоре непријатељских авиона у правцу Крагујевца.

Око 10 сати ловачка патрола у сastаву вођа, потпоручник Станислав Кодре и пратилац, резервни поручник Павле Црњански на „месершмитевима 109E“ из 141. ескадриле имала је ваздушну борбу са немачким авионом „хајнкел хс - 126“ изнад манастира Света Петка код Парадића. У овој борби погођен је немачки авион, али је, иако ранjen, унтерофицир Августа Кодре са успео да врати авион на полазни аеродром.

■ За три дана 74 полетања

У исто време пилот наредник, водник Недељко Пајић, летећи на „месершмиту 109E“ из 101. ескадриле, успео је да обори немачки „хајнкел хс - 126 Б“ (фабрички број 3091) који је пао код села Доња Мутница код Парадића. Том приликом он је испалио на непријатељски авион 30 граната и 150 митраљеšских метака. Пилот лојтнант Ханс Пинтер и стрелац Јозеф Ринклин из Јозефдорфа код Катовица су погинули.

Очевидац Слободан Стефановић дошао је до обореног авиона и скинуо ознаке са погинулог пилота, узео податке и неколико фотографија у намери да то после рата јави породици. Код другог члана посаде пронађен је задатак за лет, који је Стефановић предао штабу тимочке дивизијске области. Стефановић је ознаке чувао до 1966. године, када их је предао Музеју југословенског ратног ваздуhopловства.

Шестог априла према Београду летели су и пилоти 52. вазduhopловне групе из 164. ловачке ес-

деветог априла у рејон између Груже и Кнића непријатељ је убацио диверзантску групу падобранца, састављену од фолксдојчера. У извештају капетана Тодора Жарковића остало је записано: „Нису намеравали да се предају, па сам наредио да се ликвидирају... Један је преживео и тог смо упутили у Врховну команду“

кариле на авиона „хајнер харикен“, али не у право време, кад су непријатељски авиони у близини. Према нижем ваздуhopловно - техничком мичовнику, пилоту ловцу Миодрагу Весковићу, остало је записано следеће:

„Шестог априла 1941. године у 7,30 часова полетели смо са аеродрома Краљево авионом „хајнер харикен“ за Београд. Мој пратилац био је вазduhopловни наредник, пилот ловца Александровић, који се у след квара мотора спустио у једно село иза Авала. У 7,45 часова ја сам надлетео Београд, али непријатељских авиона у то време није било над градом, из кога се дизајдим и пламен после бомбардовања пре него што сам ја са патролом стигао. Потом сам се вратио у Кнић на ратно летелиште. Као што се из времена види, командант пуковник Франце Пирц упућивао нас је са задочњењем на извршење задатака. Чиста саботажа!“

У следећа два дана ескадриле Другог ловачког пука наставиле су да штите војно-индустријску област Шумадије претерујући непријатељске авione, који су често улазили у овај ваздушни простор. Том приликом нарочито се истакао командир 164. ловачке ескадриле капетан прве класе Иво Оштрић.

Према подацима из службених извештаја, 24 пилота из 31. вазduhopловне групе извршили су у само прва три ратна дана 74 авио полетања, а свакако их је било и више. Такође, 52. вазduhopловна група Другог ловачког пука, заједно са другим бомбардерским групама, извела је 7. и 8. априла један од најуспешнијих подухвата у току читавог априлског рата, дејствујући на немачке тенковске и моторизоване колоне које су се приблијале кроз Качаничку клисуру. Том приликом нарочито се истакао командир 164. ловачке ескадриле капетан прве класе Иво Оштрић.

■ „Једва си дочекао да служиш Хитлеру“

Концентрисаним деловањем 66., 67. и 81. бомбардерске групе, као и делова Трећег бомбардерског пука и 52. ловачке групе, прво је заустављено чело колоне, а потом је стешњена у кланцу и подвргнута узастопном бомбардовању и митраљирању. Притом су

у ваздушне дуеле са немачким ловцима „хајнкел хс“ улазили су „месершмитеви“ југословенских вазduhopловства

неке посаде понављале наlete, мада их је са земље спремно дочекала јака противавионска ватра, тако да је било авиона који су после слетања били изрешетани чак и са 180 погодака.

У циљу дезорганизовања и ометања задатака југословенске војске непријатељ се користио и диверзијама у позадини фронта. Тако је 9. априла 1941. године падобра-

нима спустио диверзиону групу састављену од фолксдојчера на територију између Груже и Кнића.

У телеграму обавештајног одељења Моравске дивизије, којима је избачена у близини Груже. Пред мрак на басали смо на другу групу. Склонили су се у напуштену зграду у близини саме Груже. Приметили су их чобани и обавестили жандарме. Стили смо истовремено са двојицом жандарма.

Нису намеравали да се предају, па сам наредио да се ликвидирају. Били смо добро наоружани и за час је читава група била ликвидирана. Један је преживео и тог смо упутили у Врховну команду“, за-

писао је капетан Тодор Жарковић.

ПИЛОТ ЛОВАЦ,
КАПЕТАН
ИВО ОШТРИЋ

јутрос бачена на простор између Кнића и Груже. Одмах смо установили да је једна група пала у са-мој близини Кнића и да је одмах ступила у дејство. Покушали су са нападом на пошту, пошто су претходно покидали телефонске и телеграфске жице. Међутим, стража од три жандарма није им допустила да приђу, па је дошло до кратког пушкарња. Један падобранац је рањен. Течно говори српски. Питам га одакле је, а он каже да је Немац. - Знам, човече, кажем му ја, али одакле си? Каже да је из Пазове. Па, ти си, велим му, једва дочекао да служи Хитлеру. А он: Ако ми се шта деси, пропали сте! - Е, десиће ти се, велим ја, и наредим да га стрељају!

После смо око подне ухватили још тројицу и они изјавише да их је било петорица. Један је рањен и заробљен, а други упућен да ухвати везу са другом групом

ПИЛОТ МИЛОШ МАКСИМОВИЋ, У СРЕДИНИ, СА МЕХАНИЧАРIMA У АПРИЛСКОМ РАТУ ИМАО ЈЕ ВИШЕ УСПЕШНИХ ЛЕТОВА

Заборављене приче и легенде

Пише Александар Бабић

Два Миливоја злотвора - Ђејић и Марић

Током Првог светског (великог) рата Србија је била окупирана и врховну власт чинили су Аустријанци, Мађари и „наша браћа“ преко Дрине и Саве, али у униформама окупаторске војске.

Године 1916. окупациона власт доноси наредбу о предаји оружја становништва јер се прибојавала народног устанка. У свакој шумадијској општини одређено је по десетину људи са обавезом да припомогну код прикупљања оружја и муниције, али су окупатору у помоћ притецли, добровољно, и домаћи жбирови, они који су остали у (такозваној) српској полицији, трудећи се да у свему испоштују жеље окупације силе.

Народ је морао да преда све што је тражила аустријска команда, јер се прекрајаш наредбе плаћају најтежом казном - животом! Уз наредбу о предаји оружја ишла је и наредба о прикупљању свих бакарних посуда, свега што је израђено од бакра, па чак и бодљикаве жице. За шта им је била потребна бодљикава жица? Вероватно да се праве војне барикаде и препреке и отражују логори у којима су смештани одвођени Срби.

Право је почело скidaње звона са српских цркава. И док су у турско време Срби били јединствени и решени да ништа не дају окупатору, па су заједничким снагама скидали и крили црквена звона, њихови потомци били су вољни да Аустријанцима чак помогну и олакшају наум. Добровољно су претраживали свој терен и распитивали се где ко има шта бакарно, који комшија има казан за топљење масти или бакарне бакраче и тепсије.

У Горњој Гружи брзо су покупљена црквена звона и сви крупнији бакарни предмети. Аустријска војска и полиција ту није имала много послана, било јој је довољно само да дође по дојави „својих људи на терену“. А ту су се истащили Миливоје Ђејић и Миливоје Марић из Каменице, који су се толико осилили уз Аустријанце да су били страх и трепет не само за своје село, већ и за читав крај. Људи су морали о њима да певају и песме („Из Ђејића сунце гриje, из Марића светлост бијe“) мада им је падао мрак на очи када виде како им улазе у дворишта са војном патролом. Знали су шта их чека ако нису поступили по „препорукама оба Миливоја“, који су имали и своје помагаче, на пример извесног Василија из Рамаће и Радоја из Добраче.

Зато су се последњи пут црквена звона у Горњој Гружи чула средином 1917. године, а онда су занемела. Скинута су и предата Аустријанцима. Две звона су била купљена у Пешти и на њима је стајао натпис: „На дар цркви Куманици у Рамаћи, 1830. година, Сима Паštrmač - Крагујевац“. Треће је било дар извесног Јестратија Јањовића из Добраче. Почела су стрељања и вешања непослушних Срба, али више није било звона да огласе њихове смрти.

Онда је појачан „лов“ на скривене бакарне казане, бакраче и тепсије. Аустријски полицијаци у друштву са Василијем и неким доушником Јездом иду од куће до куће и претражују све од подрума до крова. Аустријски наредник, вођа патроле, пита жену (пошто људи је било веома мало - или су били на фронту, или су изгинули, или су у заробљеништву) зашто није извршила наређења команде и предала бакарни казан? Жена одговара да им је казан украден и да га зато није предала. Наредник наређује претрес. Језда трчи по мердевине да би се три војника попела на таван да изврши преход. Убрзо силазе и рапортирају да нема казана. Онда на сцену ступа Василије. Зна да је негде казан скривен и да о крађи нема ни говора. Јутито довикује: „Ако ја нисам Василије, онда ти неће имати казана!“

Зна лисац Василије где су најбоља места за скривање. Завирио је иза ока и дрекнуо: „А шта је ово, слепци једни?!“

Онда износи казан тежак преко тридесет килограма. Жена почиње да кука, а наредник тражи да добровољно преда све остале бакарне ствари, јер ако јој нађу још неку и најмању ситницу, строго ће је казнити. Она му показује квitu да је предала општини три бакарна бакрача и једну тепсију. Он то уважава, али жена је морала истог дана да однесе казан у треће село аустријском команданту и да за то добије потврду. И тако не-како сви беху задовољни.

Два Миливоја из Каменице помагали су окупатору, али су смишли како нешто да ућаре и за себе. Једном броју имућнијих људи за које су знали да имају новац и дукате тајно су саопштавали да су пријављени да поседују оружје и да ће зато бити стрељани, али им они, као познаници и пријатељи, то дојављују. Ако им дају одређену суму новца, лично ће их спасити.

Март 1917. године аустријска полиција долази у Каменицу са командантом по имени Стефан Бурчићи ради истраге о поседовању оружја. Сви пријављени се саслушавају, врше батинања, неке терају да скину панталоне и седну на уграђену плотну шпорета, али они који су Ђејић и Марић дали тражени новац и дукате били су поштевани. Њих није било на списку за исплаћење. Онима који су их одбили сами су подметали оружје у близину куће, у врзину, и оптуживали их да га поседују. Такви су одмах хапшени и терани у команду у Рогојевац, варошицу Гружу (тада Слепак) или у Крагујевац. Убрзо их није било на списку живих.

Црквеним звонима из Шумадије и хиљадама бакрача и бакарних тепсија из шумадијских домаћинстава губи се сваки траг у туђинским топионицама.

Изгубио се и траг Миливоју Ђејићу, нестао је као да је у земљу про-пао. Он је носио пуно цакче златника и сребрњака, сељани су говорили да има и „кубик папирнатог новца“. Миливоје Марић је ухапшен по ослобођењу Србије и сву крвицу свалио на одбеглог Ђејића. Осуђен је на 20 година затвора, Василије из Рамаће добио је 12 година, али љага са њих никада није спрана.

Приче

РОМИ - ИСТОРИЈА, МИТОВИ И ЖИВОТ (8)

Да ме убије овај нак

Најуваженији међу овдашњим живљем били су Роми ковачи, а и сами су највише волели ковачки занат. Вигањ - ватра у којој се омекшава гвожђе за коваче је био светилиште, а наковањ место на коме су петком увече, по завршетку после, палили свећу. На њему су се и заклињали - речима које су у наслову

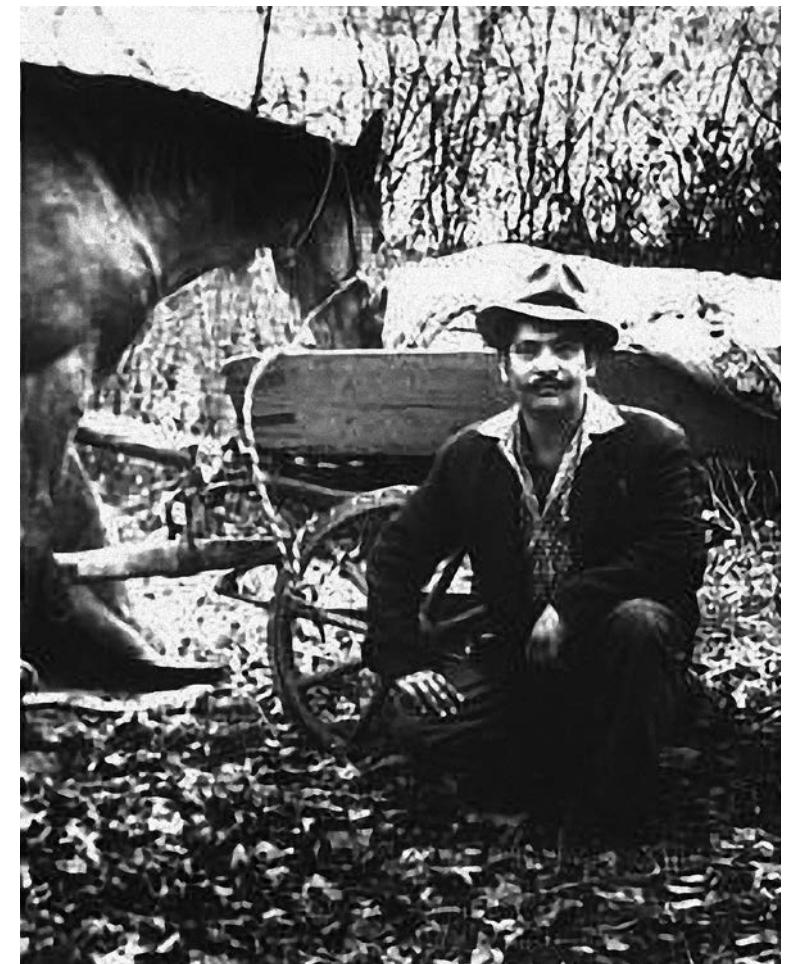
Пише Александар Бабић

Било је занатлија у Србији и пре појаве Рома у овим крајевима. У већим варошима, око манастира или царског града, биле су концентрисане занатлије разних профиле, а у селима су сами земљорадници или сточари, што им је било главно занимање, израђивали основне потрепштине. До сада невешто су ковали гвожђе, док су у дводељском занату били успешнији.

Доласком у ове крајеве, што се везује у другу половину 14. века, Роми преузимају многе занате и то раде успешније од сељака. Имали су и искуства у томе, јер су у крајевима где су раније живели занати били развијенији и они су се извештили као мајстори. Зато није реткост ни данас да многи људе Роме ословљавају са: мајсторе.

Разне предмете израђивали су и носили су из места у место, нудећи их на продају. Често су их давали и по врло ниској ценi или пристајали на трампу за нешто што је њима било тог тренутка неопходно, за храну, стара одела, вуну и слично. Њихове јефтине израђевине учиниле су да наши селаци махом престану да се баве ручним радом, пошто су могли да добију квалитетнији и мајсторски израђен производ од Рома. Малопомало Роми су тако по селима преузели све мајсторлуке кад је у питању израда производа од гвожђа или од дрвета, на пример кашике, зделе, вртена... Нарочито су радо прихваћена њихова такозвана „циганска корита“, која су била практичнија и лакша од оних која су правили сами сељаци, јер су она била гломазна и тешка, од издуబљених балвана.

Некада се по српским кућама јело дрвеним кашикама. Њих су у почетку правила сама домаћинства, обично чобани, идући за стоком. Тако су настала и српска презимена Кашикаревић и Кашиковић. Међутим, средином прве половине 19. века Сретен Л. Попо-

БИЛИ СУ МАХЕРИ У ТРГОВИНИ КОЊИМА

вић оставио је запис у коме каже да је његова кућа била једна од богатијих, али задуго су јели дрвеним кашикама из дрвених тањира које Роми коритари и вртенари праве и продају или мењају за брашно. Те дрвене ромске кашике „такмичиле“ су се са дрвеним фабричким, такозваним пештансkim кашикама и све је било тако док их нису потисле металне кашике. Али, у селима су се задржале и током већег дела 20. века. И данас су употреби варјаче израђене од дрвета, које углавном праве Роми.

■ Мајстори за ковање

Роми су се бавили разним занимљима, па их је тако и народ разликовао: ковачи, клинчари, бакрачи, котлари, калаџије, бургари, сврдлари, гребенари, коритари, кашикари, вртенари, решетари, плетари, крошњари, сепетари, перјари...

Многе од ових послова Роми никада радили код својих кућа, осим ако је у питању ковачки занат, већ су носили ручни алат, колима и коњима ишли од места до места и где нађу врбовог или тополовог дрвета купују га и онда на лицу места израђују рукотворине. Обично разапнути черге где ноћивају, а дању испред њих праве разне ствари.

Најуваженији међу сеоским живљем били су Роми ковачи, а и сами су највише волели ковачки

занат. Вигањ - ватра у којој се „омекшава“ гвожђе за све коваче је светилиште, а наковањ место на коме петком увече, после завршетка после, када све почисте и алат доведу у ред, пале свећу. По једну лојану. Многи Роми ковачи знали су да каку да су наковањ, раоник и Јеванђеље „барабар“. Ковачи ни за шта на свету не би се на наковањ или опогањи вигањ. Када, на пример, између себе мајстори ковачи имају свађу, па се неко од њих зајуне у наковањ, то је била најтежа заклетва. Чак су и верност својих жене испитивали помоћу наковна, јер су били уверени да се жена неће криво заклети пошто их тај најаковљен храни. Заклетва је ишла - полујубиши наковањ и изговориши: „Да ме убије овај наковањ ако сам крив(а)!“

Постоји једна народна приповедка у Србији која се зове „Циганин цар“, записао ју је Вук Врчевић и објавио 1868. године, која говори о Рому ковачу. Кад је у стара времена дошао ред на Циганина да за годину дана буде цар, он нареди да му донесу у царски конак мијешнице (мехове) и наковањ и врећу ћумура. Он је то оставио у посебну собу и сваки дан, јутром и вече-ром, ишао кроз собу и говорио: „Еј, мој лијепи алату, лијеп ли си, а зајуду ли си. Но, доћи ће вакат да се мој занат и мој алат састану...“

Алат за ковачки занат Роми су

ОВАЊ - АКО САМ КРИВ

сами правили и он је био врло прост. Сачине мехове, ископају у земљи малу рупу, коју зову вигањ, поред вигања направе зид у коме оставе рупу да кроз њу дувају са два меха. Док један мех издувава ваздух, други се пуни и не губи се време. Поред вигања стави се пањ од дрвета и на њега се утврди наковња. Мехове обично дува жена Рома ковача, а он чека да се гвожђе усија, па да га извади из ватре и почне да обликује. Ватра се прави помоћу ћумура - од прегорелих дрва. Ћумур сами праве. Оду у шуму, оборе здрава дрва, ископају рупу у земљи, напуне је дрвима и потпале. Када се заврши сагоревање, жар се покрије и угаси и то је ћумур.

Поједини ковачи правила су само клинце за коњске потковице и они су називани клиничари. Клинце су продавали налбантима (поткивачима). И други ковачи су знали да праве клинце. Они су то звали „урди бути“ (ситни рад).

Сналажљиви џамбаси

Још једно занимање је „прославило“ Роме, а то је продаја коња. Продавци се на турском језику зову џамбаси. То је једно од најстаријих занимања Рома, помиње се већ са првим досељавањем Цигулера (Цигана). Они обично купе по неколико коња, па их хране и на свој начин дресирају и негују, да их увек скупље продају. Прави су „уметници“ у том послу. Шишају им или плету гриву, везују и дотерују реп, све да би лепше изгледали. Дају им семе од коприве да им сија длака. Знају и да им ставе нешто у храну да сипљив коњ (док га не продају) не покazuје знаке болести. Продавац пред купцем наводно стално миљује коња и тапши га по салима, а у ствари га штила, па коњ поиграва и поскакује да мислиш да је жива ватра.

Џамбаси су се бавили и крађом коња, али увек у неком другом крају, где га не продају. Кад га украду они га толико предугујаче да га и стари власник тешко може препознати. Ошишају му гриву и реп, а онда скувају качамак, који онако врео, са ватре, прилепе коњу на леђа, чело или на неки други део тела, па се на тим местима кожа опари, длака отпадне и касније никне бела, што мења изглед коња.

Постоји прича за коју се тврди да је истинита. Имао човек

КОВАЧКИ ЗАНАТ ДУГО ЈЕ ВАЖИО КАO ГЛАВНО РОМСКО ЗАНИМАЊЕ

кобилу са ждребетом и пошто је кобила била матора човек је одведе на вашар да је прода. Купи је један Ром џамбас. Човек сав срећан што је одмах продао кобилу, крене по вашару да мерка неку млађу. Сртне се са купцем своје кобиле и овај га упита шта још тражи по вашару, а он му каже да жели да купи неку млађу. Џамбас му рекне да се стрпи до сутра, јер ће он на вашар дотерати баш једну такву коју има намеру да прода. Договоре се и, заиста, сутрадан ево џамбаса са кобилом. Човеку се одмах допадне, па је купи за дупле новце. Кад је, сав срећан, одведе кући, а оно ждребе одмах уз кобилу и хоће да сиса! Наравно, вратила му се мајка, коју је домаћин продао, а џамбас преко ноћи „удесио“ да је ни сам газда није препознао.

Случајеви крађе и препродаје коња који су вршили Роми узео је толике размере да су полицијске власти 23. маја 1883. године изда-

ле наређење да полиција строго води рачуна о стоци и пасосима који се код Цигана (Рома) налазе.

■ Весели у души

Чим се помену Роми, незаобилазни су свирање, песма и игра. Да ли се то може срвати под занат или је уметнички дар којим су Роми обдарени? Сами Роми свирање стављају изнад сваког посла. Ма којим се занимањем бавили, скоро сви имају дара за музiku. Кају да за то треба да захвале Светом Петру који је предложио Богу да они буду свирачи и забављају људе - да се у пију и весељу не покрве. Роми свирају виолину (ћемане), виолу (прача), контрабас (бари ћемане), бубња (давули) и добош (тобоши). Заједно напрве групу и иду да свирају. Један међу њима је онај што најбоље свира и он је примаш (пирно). Он свира прву виолину. Већина не зна ноте, већ свирају по слуху.

Роми свирачи су одувек, кажу, били охоли на своју уметност. Свако туже свирање они багателишу и исмејаву. Ево једне анегдоте о томе. Кладили се Роми свирачи и бандисти (школовани музичари) ко ће договорене вечери боље свирати. Пошто је направљена опклада, а сви присутни били сведоци, отпочне такмичење. Роми се унапред договоре са газдиним момком у кафани да погасије лампе карбитнуте и кад неста светла Роми почну да вичу: Е, хајд, сад да свирајмо! Бандисти не могу јер не виде ноте. На то ће Роми: Лако је кад вам је нацртано, дедер свирајте без нота ако сте уметници. Ми можемо да свирајмо и у мраку, као и усред бела дана. И тако добију опкладу.

У ромским насељима увек је владала писка и лупа, али, закључују музички стручњаци, сва та буква има неку хармонију; мала деца још од лупања у шерпе осећају ритам и прате такт. То им је вальда у крви. А позната су и такозвана „циганска кола“ у којима пуног месецада, кад два ћеманета свирају, а сва деца, као и старији, из целог краја улазе у коло, играју по својој жељи, без уједначеног корака. Просто, онако како извире из њих самих.

КОРИТАРИ

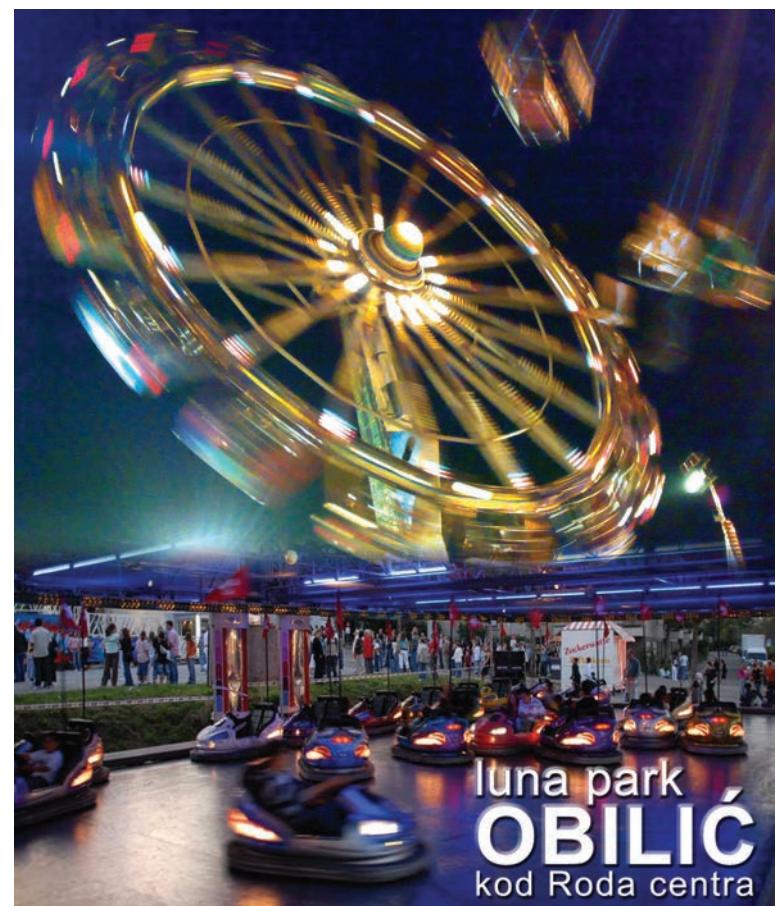
За свако дрво цванчик казне

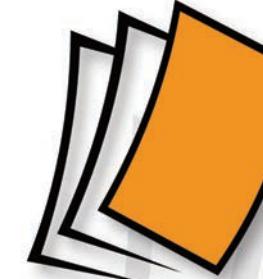
У дрводељству (прављењу корита, карлица и слично) Ромима је алат био врло прост, а израда једноставна. Секира је основна и она служи за сечење (обарање) стабала и ниво скраћивања на потребну меру, у зависности шта се прави. Оборено трупло расцепе на две полутке и онда приступе дубљењу и формирању жељеног дна. Гроб дубљење врше такође секиром, а затим кесером финије изравњавање.

Дрва погодна за лака корита и карлице налазили су се кај путева или шумама и коритари су их секли без питања чија су. Стога су биле расправе са мештанима, па су стизале и притужбе властима. У време књаза Милоша било је много притужби на овакво понашање Рома коритара. Сељани су се жалили да им Роми сатиру шуме, па је књаз донео одлуку да се сви коритари за које се зна да праве и продају корита казне са по један цванчик од одсеченог дрвета. Наложио им је да траже дозволу за свако сечење и да то смеју да чине само у неразређиваним шумама. Међутим, касније је по овом питанju заседао и Државни савет и 1836. године донео одлуку да се ипак Ромима да „дозволеније да могу сећи дрва, јербо је познато да они јединствено од тог заната живе и да би и ондашњем народу на уштрб било кад се не би Ромима допустило да занат свој раде, због тога што га они са разним дрвеним потребама снабдевају“.

ПРАВИЛИ СУ СВЕ -
ОД КОРИТА ДО ВРЕТЕНА

PAPIR PRINT

www.papirprint.com

**Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa**

034 331 319

Svi papiri na jednom mestu

STUDENTSKI
KULTURNI CENTAR
KRAGUJEVAC

learn

- ENGLESKI JEZIK
- POSLOVNI ENGLESKI JEZIK
- ENGLESKI ZA DECU
- ITALIJANSKI JEZIK
- NEMAČKI JEZIK
- ŠPANSKI JEZIK
- Stručni engleski jezik po Kembridž programu
- Priprema za polaganje ispita
- /ESOL EXAMINATIONS/ u Britanskom savetu
- KURSEVI RAČUNARA

TEL. 034 300 985
034 336 122
www.SKCKG.COM

Radoja Domanovića 12

САТИРА**Србија данас**

Ко, од вас, поштовани читаоци, није, барем једном у животу, пожелео да буде славан, успешан и богат? Сви ми чезнемо за почастима, похвалама, дивљењем, да при томе, не радимо много, а да много зарађујемо.

Желeo сам да будем фудбалер, и све што уз то иде. Давао сам и голове, али тренер ме је баш зато избацио из екипе, јер сам погађао сопствену мрежу.

Опрабао сам се и као певач, али сам брзо отпевао своје. Не да у том послу нисам могао да зарадим, већ су ми тражили паре да ми сниме песму.

Жртва песме

Обешена песма са зида се цери,
Глави овој, у вени, тетиви,
Костур јој топао месо моје

мери,

Уместо мене хтела би да живи!

Са језика реч је нага пала.
Прејака собом да би била

мртва,
Песма ме је опет увежбала,
Достојности да јој будем жртва!

Мишар ТУЦОВИЋ

Тајна кућа

У четири се ока свашта трућа
Да кријући по земљи се краде
Као да је ово тајна кућа
Сред Балканске илегалне цаде.

Нема смисла да блатимо цаду
И времена да враћамо давна
Јавност влада у свачијем раду
Цела земља кућа нам је јавна.

Мишар ТУЦОВИЋ

Онда сам решио да постанем научник. Отишао сам у завод за проналаске и питao:

- Шта још није пронађено?

Одговорили су ми да је све већ пронађено - и ватра, и струја, и точак и топла вода, и рупа на сакији.

Кад сам увидео да у науци има само муке, а нема славе и паре, упадила ми се сијалица и узвикнуо сам: еурека!

Сачекао сам први викенд. Објио сам косу на наранџасто, обукао сам се у љубичасто и упутио на сплав на којем је славила рођендан једна дама, звезда наше естраде.

Кројко сам на подијум за игру, да ме сви виде, а онда сам сео у сепаре до слављенице. Изљубио сам је и честитао сам јој рођендан. Кад су новинари запазили да сам тик до главне звезде и да смо врло близки, окружили су ме да ми траже изјаве. Следећег дана био сам у свим медијима.

На наредном гала пријему није било проблема на улазу. Напротив, обезбеђење ми се осмехнуло и благо наклонило. Опет сам био у центру пажње због свог необичног понашања. Сви су се питали, ко је онај тип, који се не одваја од певача који представља музички албум? Играо сам као луд и веселио се неумерено. Заклучили су да сам много важна фаџа, па су ми новинари поново прилазили и снимали ме, а остale званице су почеле да ме љубе, тискају се до мене, смешкају ми се и пружају своје визит карте. Већ за следећу цет-сет журку добио сам позив. На селебрити окупљању добио сам почасно место за главним столом.

Нико, међутим, није знао ни ко сам, ни шта сам. Уместо свог обичног именина, надену сам себи уметничко - Мајкл Моралес! Постао сам познат по томе што сам познат. Постоје се нисам ничим бавио, могао сам да будем било шта, према потреби.

Постао сам као такав ВИП званица, па су уследили и позиви за снимање ријалити шоу програма. Ту сам добио прве велике хонораре. Затим су ми понудили ауторску емисију и снимање реклама. Паре су ишли на паре.

Нико, заправо, ни сада не зна моје занимање. Не знам га ни ја. Знам једино да сам славан, успешан и богат!

Александар ЧОТРИЋ

БЕЗ СИЛИКОНА**Јовано, Јованке**

Читам данас у новинама како су најновија истраживања показала да се мушкарци данашњице више не пале на тихе, повучене и вредне домаћице. Они би сада модерну и мрежну жену, по могућству финансијски доброствојећу, која зна шта хоће. Снажна, самопоуздана и успешна, која је, при том, спремна да подупире и свог одабраног мушкарца! Звучи супер, али има само један проблем: ако таква жена и постоји, како да се уда кад је стално на путу, или на послу, речју, окупирана је максимално својом каријером. Још ако се томе додају шопинг, педикир, маникир, масаже и све оно што се данас подразумева да ће успешна (читај: богата) пословна жена себи да приушти, вероватноћа да ће, негде на семафору, док чека да јој свиђи зелено да нађе и мужа, минимална је.

Звучи парадоксално након ове приче, али у истим новинама, на наредној страници, објављена је прича о Даници Драшковић где је, отприлике, поента како је многи ес-песови оптужују за распад те, некада највеће и најорганизованије партије. Па, она је бар прототип жене о каквој маштају мушкарци у споменутим истраживањима. О њеној мрчи, браку и ромаси са Вуком не само да се све зна, већ прича о томе како је она оставила Вука зато што је '68 ушао у козарачко коло, познатија је чак и од оне у којој Мира, гледајући Титову слику у излогу, предсказује да ће и њен Слободи, једног дана, тако.

Ако ћемо поштено, ни једна од овдашњих политичких партија више не стоји баш најбоље, рејтинзи су им се срњали више него икада. Изгледа да су жене криве за све! Можда је то разлог зашто скоро да немамо појма како изгледа председникова жена. Да ли сте, икада, видeli супруге неког од наших министара, осим када их, попут декора, прикажу у илустрованим часописима где се, повремено, објављују сlike њихових скupoцених станови? Ни један од наших политичара, који је у врху власти, не може да се похвали "адекватном" супругом. На нашу, и њихову, срећу или несрећу, дискутабилно је.

Јер, никада као овде није арчена теорија о женама, које урнишу своје, иначе мрћне, паметне, харизматичне мужеве и њихове генијалне политичке пројекте. Сећате се Титових кербера, који су Јованку оптуживали да је крива за све? И, како су, на крају крајева, успели и да је одвоје од њега?! То комунисти знају најбоље да раде.

После је на ред дошла Мира Марковић. Као, она је унишитила Слобин, иначе феноменалан пројекат о Србији, који би он спровео у дело само да није било њених варљивих лирских снова. Тако је и са Даном. Искрено, далеко од тога да су ми ове жене драге, само, брате, ову теорију сматрам крајње глупавом колико и ону подвалу да је женско биће покварило рајски поредак у Едену. Јер, какви су то мушкарци, вође, босови, ако им тако чврсте и генијалне умотворине може да поквари пољубац њихове сапутница, ма колико да се радио о пољупцу жене паука?!

Узгред, пошто спадам у романтичне особе, мислим да се Тито поштено огрешио о Јованку. С друге стране, ако постоји ишта због чега је вредело поштовати Слободана, онда су то његови поштовање и љубав према женама којом је живео. Ако постоји ишта у чему је Вук доследан, онда је то одлука да ни по коју цену не да Дану. Уосталом, онај који би између партије и жене изабрао партију, не заслужује да има жену, а и какав би то мушкарц био, који би живео са партијом. Мада, и партија, и власт, и политика, па и жена – женског су рода!

Оно што је у целој овој причи занимљиво, све ове жене, и Јованка, и Дан, и Мира, ма колико и саме биле мрћне и отресите, безграницно су браниле своје мужеве. Јесте да је политика озбиљна ствар, али је љубав још озбиљнија. У политици су компромиси могући. У љубави, не. Кад је већ тако, и када сада, након свих ових година мало боље сагледамо, ишта нам не би значило да су се они разводили од својих жене. Јер, развод од жене – ишта не значи! Али, развод од политike, то би већ било нешто!

ЛЕПА ЈЕЛА

То што нам се мишљења разликују говори да ви нисте нормални!

Весна ДЕНЧИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Све успешније ударамо главом у зид, што је одраз одређеног менталног сазревања!

Раша ПАПЕШ

Разонода

ОДВАЛЕ

СЕВЕРИНА ВУЧКОВИЋ, певачица:
- То што немам целулит могу да захвалим чињеници да сам вољена.

НАТАША ЈОВАНОВИЋ, посланица Српске радикалне странке:

- Јесам повредила ногу трчећи за Путином, али то ми је најслађа повреда у животу.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:

- Сад сам се помирила с тим да се мушкарцима уопште не свиђам. Можда у мене виде јако лепог и згодног фрајера.

ТАМАРА ПАУНОВИЋ, манекенка:
- Мој неоткривени талент је, рекла бих, певање, мада га због љубави према својим пријатељима скривам зато што ме, како кажу, није лако слушати.

БИЉАНА СЕЧИВАНОВИЋ, певачица:
- Оставићу засад свој љубавни живот да се крчка. Немам времена за то, пошто сада тражим стан.

ЕРА ОЈДАНИЋ, фолк певач:
- Мени су девојке исто што и вегета - додатак јелима.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:

- Пре месец дана откинула сам на једну „Кавалијеву“ хаљину боје меса, пошто у њој изгледам као да сам нага. Иако је била папрено скупа, морала сам да је имам.

ВЕЛИМИР ИЛИЋ, председник Нове Србије:

- За време Милошевића власт је била кудикамо боља. Могло је макар да се шверцује, па да се преживи.

ИВАНА ЂЕРИСЕЛО, рукометаша:

- Порок имам и дан-дanas, то су цигарете. Запалим понекад, а алкохол ми није интересантан, доволно сам луда и без њега.

Милош Ињатовић ЗУМ

Нешто као линијски такси

Ала смо се попаковали!

Пролеће је измамило на улице и најстарије

СКАНДИНАВКА

073	ЛИКОВНИ УМЕТНИЧКИ ПРАВАЦ	НАСЛУБИВАТИ	ИМЕ БЛУЗ МУЗИЧАРА МОА	ЖЕНЕ КОЈЕ СЕ УДАЈУ У ДРУГО СЕЛО	АМЕРИЧКИ РЕДИТЕЉ, ЏОН	ЈЕДАН ВИТАМИН	СТРУНА НА ГИТАРИ	РУГОБЕ, НАКАЗЕ (ТУР.)
ЕСКИВИРАЊЕ								
МЕСТО КОД КОСТОЛЦА								
ГРАД НА СЛИЦИ								
ПЛАТИНА			ЗАПОВЕДНИК ЧЕТЕ НАШЕ ЖЕНСКО ИМЕ					
РАНИЈИ ФУДБАЛЕР ЂАНИ					ЕТВЕШ НАШ ПОЗОРИШНИ РЕДИТЕЉ			
ЕНГЛЕСКИ СЛИКАР ВИЛИЈАМ			СНЕЖНИ НАНОС МАШ ЗА ШИШАЊЕ "ДО ГЛАВЕ"					
ГРАД У ШВАЈЦАРСКОЈ			ИМЕ МУЗИЧАРА ПОПА ИМЕ ГЛУМЦА КОВАЧЕВИЋ					
ИНТЕНЗИТЕТ	ЦРКВЕНИ ПРИХОД ДЕО ЛУКЕ, ГАТ (МН.)					ЛАТИНСКИ ВЕЗНИК		
ОДЕЋА, ОДОРА (МН.)				ОДРЕЧНА РЕЧ ГРАД У ЈАПАНУ				
СВИРАЧ ПО НОТАМА								
ГРЧКО ОСТРОВО						СОКОЛОВО		
ЗОНА ОДБРАНЕ		МЕСТО КОД КЊАЖЕВЦА УЗВИК ЗА ТЕРАЊЕ КОКОШИ						
ЖЕНКА ЛАВА								
ЛУМЕН				ИСПИТНА КОМИСИЈА ЕНЕРГИЈА				
ИМЕ ГЛУМЦА ЈАНКЕТИЋА			ЕТО, ГЛЕ					

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: амс, тет, оса, мор, спа, кот, ити, раскршће, американ, ти, имало, јус, мер, растоп, м, и, милица, помени, ан, барабар, ртак, зер, а, волови, н, аварин, катарина, оница, ат.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ:

МИША И ШЉИВЕ: Миша је појео 187 шљива за 11 дана, тј. по 17 шљива дневно.

СЕСТРЕ: За 6 година сестре ће имати укупно 92 године.

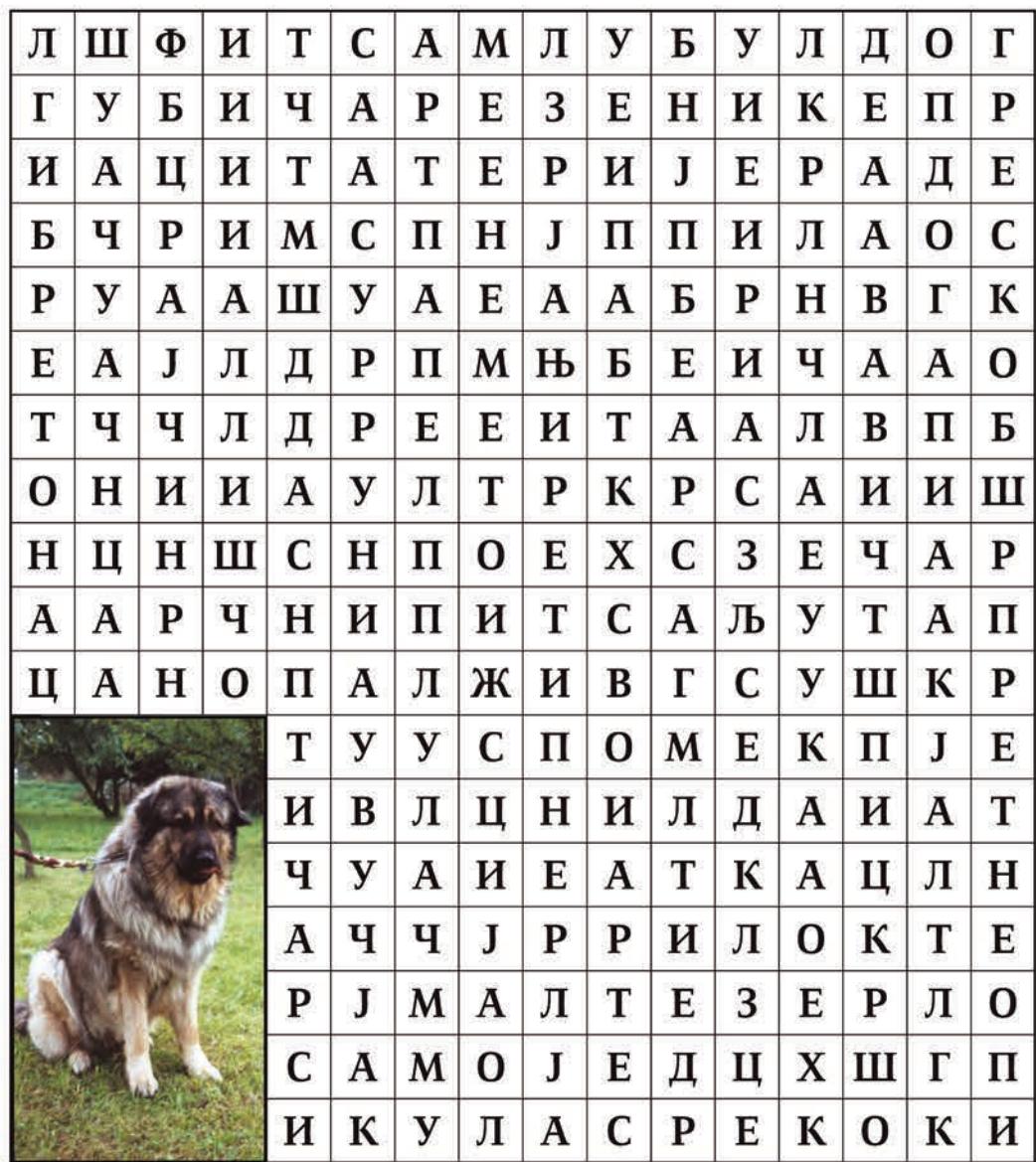
МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА: бастонада, форумаш, инуит, де, алтамира, суда, пашићевци, тљ, еко, крманош, ирири, репови, мд, бон, рив, амелија пулен, кито, веритас, с, куцати, е, ем, ктс, дрм, сп, лк, преторијанац, л, ело, арамија, отика, територијализам, с, ам, поточар, ол рајт, нађ, виталиј, аутор, лн, лакираност, иво, испитаница, токсин, ћорци, а, цео, сећи.

МАГИЧНИ ЛИК: застирач, установа, штафелај, синерама, пролазак, савамала.

СУДОКУ: а) 345-786-912, 261-395-874, 789-421-356, 916-237-485, 453-968-127, 872-154-639, 524-819-763, 137-642-598, 698-573-241.
б) 735-812-496, 982-564-731, 614-793-285, 269-175-843, 358-246-179, 147-938-652, 521-489-367, 876-351-924, 493-627-518.

ОСМОСМЕРКА

Називе раса паса из пописа пронађите у мрежи осмосмерке. 11 непрецртаных слова дају назив још једне расе (види слику).

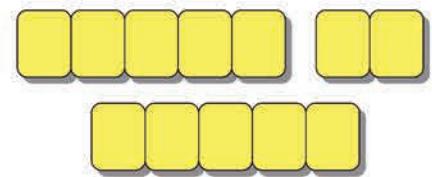

АЗАВАК	ДАКЛ	ОВЧАР	ТУЕЛАР
АПОРТЕР	ДОГА	ПАТУЛЯСТИ ПИНЧ	ХАСКИ
БАСЕТ	ЕПАЊЕЛ	ПЕКИНЕЗЕР	ХРТ
БЕРНАРДИНАЦ	ЗЕЧАР	ПОЕНТЕР	ЧАУ-ЧАУ
БИГЛ	ЈАМАР	ПТИЧАР	ЧИВАВА
БИЛИ	КОКЕР	ПУДЛА	ШАР-ПЕЈ
БОКСЕР	КОЛИ	ПУДЛИЦА	ШЕЛТИ
БРЕТОНАЦ	КОРГИ	ПУЛИ	ШИ-ЦУ
БУЛДОГ	ЛАЈКА	ПУМИ	ШНАУЦЕР
БУЛМАСТИФ	ЛАПОНАЦ	РОТВАЈЛЕР	ШПАНИЈЕЛ
ВИЖЛА	ЛИСИЧАР	САМОЈЕД	ШПИЦ
ВУЧЈАК	МАЛТЕЗЕР	САЛУКИ	
ГОНИЧ	МОПС	СЕТЕР	
ГУБИЧАР	НАПУЉСКИ МАСТИФ	ТЕРИЈЕР	

АНАГРАМ

ВРСТА СПОРТА

НОВАК ЈЕ ХИТАР

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

9			1	5	3		
6		4					
		9		5	4		
5	4	1		6			
7					5		
		3		8	4	2	
4	8		3				
				1		9	
		9	5	6			1

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

9							4
6						4	8
3	1					2	
	6		1			4	
		7	4	3			
	7	2	3				
	9					7	3
1	3	9				8	
7						2	

Огласи и читуље

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ
ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Фијат аутомобили Србија“ д.о.о., спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – Изградња објекта за склапање пнеуматика за возила ФАС - ХТЛ, чија се реализација планира у оквиру комплекса „Слободна зона ФАС - Грошица“, на територији града Крагујевца.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/04, 36/2009).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ
ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА“ д.о.о., донето Решење број: XVIII-501-51/11 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – Изградња објекта за склапање седишта за возила ФАС - Johnson Controls, чија се реализација планира у оквиру комплекса „Слободна зона ФАС - Грошица“, КО Крагујевац 2, на територији Града Крагујевца.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат **није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину**, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројекта за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдила Лабораторија „Консинг“, Сурчински пут 1а, Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/04, 36/2009).

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ	
Центар 25,2 м ² , IV сп, цр	31.000
Центар 31 м ² , IV сп, та	28.000
Центар 32+8 м ² , VI сп, цр	40.000
Центар 35 м ² , III сп, цр	33.000
Центар 38 м ² , XIII сп, цр	31.000
Центар 51 м ² , XIV сп, цр	40.000
Центар 55 м ² , I сп, цр	37.000
Центар 60 м ² , V сп, цр	54.000
Центар 63 м ² , пр, гас	53.000
Центар 65 м ² , V сп, цр	66.500
Центар 84 м ² , II сп, цр	85.000
Центар 74 м ² , II сп, цр	98.000
Бубањ 18,15 м ² , V сп, та	22.000
Бубањ 29 м ² , II сп, та	31.000
Бубањ 33 м ² , IV сп, та	25.000
Бубањ 35 м ² , V сп, та	32.000
Бубањ 38 м ² , IV сп, цр	36.000
Бубањ 45 м ² , пр, цр	40.000
Бубањ 49 м ² , I сп, цр	46.500
Бубањ 65 м ² , VI сп, цр, нов	61.000
Багремар 56 м ² , III сп, цр	25.000
Багремар 56 м ² , IV сп, цр	25.000
Аеродром 20 м ² , пр, цр	23.500
Аеродром 30 м ² , VI сп, цр	35.000
Аеродром 36 м ² , II сп, цр	35.000
Аеродром 43 м ² , III сп, цр	37.000
Аеродром 51 м ² , III сп, цр	44.000
Аеродром 51 м ² , III сп, IV сп, цр	47.000
Аеродром 59 м ² , III сп, цр	49.000
Аеродром 67 м ² , VIII сп, цр	54.000
Аеродром 76,5 м ² , VII сп, цр	58.000
Аеродром 78 м ² , II сп, цр	68.000
Ердоглија 33 м ² , V сп, цр	31.000
Ердоглија 35 м ² , IV сп, цр	33.000
Ердоглија 43 м ² , II сп, цр	35.000
Ердоглија 50 м ² , пр, гас	45.500
Ердоглија 52 м ² , пр, гас	43.000
Ердоглија 61 м ² , III сп, цр	56.000
Ердоглија 62,5 м ² , IV сп, цр	60.000
Ердоглија 67 м ² , I сп, цр	64.000
Ердоглија 70 м ² , IV сп, цр	60.000
Ердоглија 80 м ² , V сп, цр	70.000
Палилуле 50 м ² , II сп, цр	38.000
Звезда 30,6 м ² , I сп, цр	25.500
Мала вага 35 м ² , III сп, гас	32.000
Мала вага 35 м ² , III сп, гас	33.000
Мала вага 69 м ² , III сп, цр	58.000
Вашариште 27 м ² , II сп, гас	25.600
Вашариште 32,3 м ² , III сп, гас	30.000
Вашариште 50 м ² , IV сп, та	46.500
Вашариште 52 м ² , пр, та	47.500
Озон-парк 67 м ² , пр, цр	68.000
Станово 34 м ² , VI сп, цр	59.000
Станово 53 м ² , IV сп, цр	28.000
Ц. Радионица 39 м ² , III сп, цр	34.000
Ц. Радионица 51 м ² , VIII сп, цр	33.000
КУЋЕ	
Центар 30 м ² , зај. двор, ег	34.000
Центар 39,3 м ² , зај. двор	30.000
Центар 40 м ² , зај. двор	40.000
Центар 180 м ² , 4 а.	договор
Ердоглија 50 м ² , 4 а.	80.000
Ердоглија 56 м ² , 1 а, цр	договор
ЛОКАЛИ	
Центар 51 м ² , пр	35.000
Парк 61 м ² , цр	договор
Парк 180 м ² , пр, гас	50.000
Парк болнице 24 м ² , пр, гас	21.000
Мала вага 179 м ² , пр	162.000
Бресница 90 м ² , 4 а.	45.000
Бресница 95 м ² , пр, гас	95.000
Бубањ 21 м ² , пр, цр	35.000
Багремар 38 м ² , пр	22.000
Багремар 60 м ² , 7 а.	32.000
Багремар 80 м ² , 4 а.	100.000
Вигоради 98 м ² , 3,5 а.	30.000
Вигоради 310 м ² , 5,5 а.	160.000
Аеродром 52 м ² , 2,5 а.	30.000
Сушица 50 м ² , 2,5 а.	25.000
Сушица 100 м ² , 4 а.	48.000
Вашариште 60 м ² , 2,44 а.	60.000
Мала вага 64 м ² , 1,5 а, цр	42.000
Мала вага 90 м ² , зај. двор	32.500
Јабучар 52 м ² , 3 а.	37.000
Јабучар 120 м ² , 3,76 а, цр	80.000
Шумарице 65+35 м ² , 4 а.	44.000
Шумарице 90 м ² , 4,91 а, гас	55.000
Шумарице 100 м ² , 4 а.	44.000
Дивости 50 м ² , 5 а.	19.000
Шумарице 200 м ² , 8 а.	110.000
Станово 70 м ² , 5 а.	22.000
Станово 75 м ² , 15 а.	40.000
Станово 80 м ² , 6,7 а.	45.000
Коринији 100 м ² , 50 а.	27.000
ПЛАЋАВИ	
Лекина бара - 2,11	20.000
Вашариште - 3,2 а.	26.000
Парка - 1,5 а.	8.500
Коринији - 11,84	11.84
Шумарице - 7 а.	...
Шумарице - 5,5 а.	...
Гава - 4,3 а.	15.000
ПЕТРОВАЦ	- 13,6 а. - 850/а, погодан за стамбени и пословни простор, излаз на две улице.

ПОВОЉНОШ Коринији, 100m², 50 а..., 27.000

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ везан једнособан стан (32,5КВМ) и гарсонеру (21,5КВМ) код Медицинске школе. Може и замена за двособни стан. Тел. 373-223, 064-53-65-745.

ПРОДАЈЕМ прозор 160x140, дрвени, застаклен са капцима, један лежај и бојлер од пет литара „Магнохром“ (исправан). Тел. 065-69-033-68.

Издавање

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови у току школске године и припрема настава за упис у Математичку Гимазију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (мај, јун). Пријемни (више и високе школе и факултети). Матурски. Тамићења. Тел. 034-360-202, 06

Четвртак 14. април	Петак 15. април	Субота 16. април	Недеља 17. април	Понедељак 18. април	Уторак 19. април	Среда 20. април
СТАЊЕ СТВАРИ	МОЈА ШУМАДИЈА	БОЛІ ОД БИРУ	телевизија крагујевац	Мозаик	Суграђани	СЕРВИС КОМУНАЛНИ
20.00 Стави 08.45 Надава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд калеидоскоп р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица р. 12.35 Кухињица у цвећу р. 13.00 Викенд калеидоскоп 14.00 Стави 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Приче из књижаре 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стави 21.00 Ти си моја судбина □ 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	17.00 Моја Шумадија 09.00 Вести 09.05 Викенд калеидоскоп р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Приче из књижаре р. 11.00 Винотека 11.30 Кухињица р. 12.00 Вести 12.05 Кухињица р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Викенд калеидоскоп 14.00 Стави 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Огледало власти 18.30 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Викенд програм 19.50 Shopping avantura 20.00 Вести 20.50 Скок 21.00 Преломна тачка р. 21.30 Корак по корак р. 22.00 Хроника 1 22.30 АБС шоу 23.00 Полубаца змије 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	13.00 Ван оквира 08.45 Надава програма 09.00 Вести 09.05 Хит дана 09.30 Вести 09.35 Цртани филм 10.00 Радознalo огледало р. 10.30 Кухињица р. 11.00 Винотека 11.30 Нокаут р. 12.00 Улови трофеј р. 12.30 Вести 13.00 Шумадијски праг - Кавадар 13.30 Баноквира 14.00 Стави 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion Files р. 18.30 Огледало власти 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Викенд програм 19.50 Shopping avantura 20.00 Вести 20.50 Скок 21.00 Преломна тачка р. 21.30 Корак по корак р. 22.00 Хроника 1 22.30 АБС шоу 23.00 Полубаца змије 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	22.30 Култура 08.45 Надава програма 09.00 Вести 09.05 Хит дана 09.30 Вести 09.35 Цртани филм 10.00 Кина-Пут змаја р. 10.30 Радознalo огледало 11.00 Кухињица р. 11.30 Нокаут р. 12.00 Улови трофеј р. 12.30 Вести 13.00 Шумадијски праг - Кавадар 13.30 Баноквира 14.00 Стави 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion Files р. 18.30 Огледало власти 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Викенд програм 19.50 Shopping avantura 20.00 Вести 20.50 Скок 21.00 Концерт РТК 21.30 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Полубаца змије 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	17.00 Мозаик 09.00 Вести 09.05 Викенд калеидоскоп р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Interface р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Дестинација Шумадија р. 13.00 Викенд калеидоскоп 14.00 Винотека 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Interface 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт РТК 21.30 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Полубаца змије 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	20.30 Суграђани 08.45 Надава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд калеидоскоп р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Интерфејс р. 11.00 Винотека 11.30 Најсмешније животиње 11.55 Винотека 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АгроДневник р. 13.00 Викенд калеидоскоп 14.00 Раднички-Динамо Врање р. (снимак фудб. утакмице) 15.00 Shopping avantura р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Интерфејс 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Раднички-Динамо Врање (снимак фудб. утакмице) 21.00 Ти си моја судбина □ 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	20.00 Комунални сервис 09.00 Вести 09.05 Викенд калеидоскоп р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Галенов свет р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Култура р. 13.00 Викенд калеидоскоп 14.00 Патрола 92 р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Огледало власти 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Раднички-Динамо Врање (снимак фудб. утакмице) 21.00 Ти си моја судбина □ 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац

филм серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona.
Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima:
07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona, nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Odeljenje za ubistvo" (Jedna od najgledanijih Američkih serija) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

"Godine prolaze" (Kultni sitcom, koji je osvojio ceo svet.) Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVI

subota 20.00
nedelja 17.15
nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

www.GalerijaPodova.com

besplatan poziv 0800 345 345

PARKET · LAMINATI · VINIL · TEPIŠI · TEPISONI

**GALERIJA
PODOVA**

Specijalne prolećne pogodnosti!

20% popusta na kolekcije tepiha, tepisona i vinila iz 2010

Parket sa ugradnjom i dostavom već od 3.450 dinara/m²

NAJŠIRA PONUDA SVIH PODOVA DO SADA

Prodaja robe do 12 rata

NAJBOLJE REŠENJE ZA VAŠ POD

- Ul. Kneza Miloša 12 - Trg Mala vaga
- Ul. Dr. Dragoslava Srejovića 31 - zgrada Lepa Brena

ПОШТОВАНИ СУГРАЂАНИ,

У циљу побољшања и унапређења животне средине град Крагујевац, ЈКП Чистоћа и Секопак д.о.о., започињу акцију

Вашу амбалажу у рециклажу!

Акција је саставни део процеса унапређења новог система управљања амбалажним отпадом.

Упознајте
Секонтејнер
ваших новог комшију.

Станује
у вашој улици, и
вредно ради за вас
и још тридесетак
породица око вас.

Сваки дан!

Секонтејнер

је ту како би
помогао да
нам комшијук
буде чист и леп
и да нам уштеди
велики новац!

У СЕКОНТЕЈНЕР ОДЛАЖЕМО СВУ ИСКОРИШЋЕНУ
АМБАЛАЖУ ЗА ТЕЧНОСТ. ТО СУ:

Картонска
папирна и

тетрапак амбалажа

ПЛАСТИЧНА и

пет амбалажа

ЛИШЕНКЕ

и СТАКЛENA
амбалажа

Када га једном
напуните амбалажним
отпадом, садржан
Секонтејнер

преузима

локално
комунално

предузеће.

Уместо на
депонији,
као до сада,
отпад ће завршити на

разврставању,

па потом у

рециклажи.

Систем започиње у насељима:

Ердоглија
Мала Вага
Пивара

**ПРИРОДУ ЧУВАЈМО ЈЕР ДРУГУ НЕМАМО
ХВАЛА ВАШ!**

GLOBAL
КОЛОНИЈА

U SARADNJI SA Eurobank EFG
РОК ЗАВРШЕТКА ДЕЦЕМБАР 2011

PRODAJNA КANCELARIЈА

034 353 506
065 20 68 442

► www.globalkolonija.rs
► prodaja@globalkolonija.rs
► www.cbre.rs

EKSKLUSIVNI ЗАСТУПНИК ПРОДАЈЕ

CBRE
CB RICHARD ELLIS

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - МЕТАЛАЦ 87:75

Крај једне, почетак нове серије

ПРВА "Б" ЛИГА
Баш мршаво

БЕЗ намере да омаловажимо Нишије, тим Константина, али кошаркаши КГ Студента УК, мозда и због тога што су рачунали на нова два "сигурна" бода, доживели су један од тежих пораза у првенству "Б" лиге - 59:81.

Гости су имали малу предност све време, а онда је, у последњој деоници игре, уследио "хладан туш" за наше кошаркаше. Јер, ривал је тај део утакмице решио са убедљивих 21:9.

Други представници у овом рангу такмичења, Раднички КГ 06, примио је још једну "стотку", овог пута у Новом Саду од Војводине - 100:73. Тиме је успео да забележи рекордан 25. пораз у исто толико одиграних утакмица.

Овог викенда на програму је последње, 26. коло. КГ Студент УК играће у Београду против екипе Вива баскет, док ће Раднички КГ 06 угостити чачанску Младост.

С. М. С.

ПРВА ЛИГА - Ж

ГОТОВО, У СВАКОМ СМИСЛУ

КОШАРКАШИЦЕ Радничког, које не блистају ни у плей-аут такмичењу Прве "А" лиге, биле су слободне у деветом колу, одиграном јуче.

Већ сутра, у оквиру последњег, 10. кола, "црвени" ће одмерити снаге са екипом Ковина у Ковину.

С. М. С.

СУПЕРЛИГА							
16. КОЛО: Спартак - Факс 3:0, Црвена звезда - Банат 3:1, Кикинда - Степене (одложено), Партизан - ИМТ 3:0, Војводина - Вршац 1:3.							
Спартак	16	13	3	43:18	30		
Црвена звезда	16	13	3	45:15	29		
Банат	16	13	3	42:14	29		
Вршац	16	10	6	35:29	26		
Партизан	16	9	7	34:27	25		
Степене	15	6	9	23:31	21		
Факс	16	5	11	23:36	21		
ИМТ	16	5	11	22:40	21		
Кикинда	15	5	10	21:39	20		
Војводина	16	0	16	6:48	16		
17. КОЛО: Факс - Партизан (одложено), Војводина - Кикинда, Вршац - Спартак, ИМТ - Црвена звезда, Банат - Степене.							

СУПЕРЛИГА							
23. КОЛО: Планинка - Раднички 27:29, Металопластика - Наисус 32:22, Колубара - Врање 35:25, Црвена - Прибој 25:24, Југовић - Динамо 23:28, Војводина - ПКБ 35:39, Сmederevo - Пожаревац 22:22, Партизан - Црвена звезда 25:23.							
Партизан	22	21	0	1	711:56542		
Ц. звезда (-2)	23	17	4	2	771:64536		
Колубара	23	16	1	6	680:63833		
Металопластика	22	13	4	5	600:56930		
Раднички	22	13	2	6	608:58428		
ПКБ	23	12	3	8	666:61827		
Планинка	23	11	3	9	636:63625		
Пожаревац	23	10	4	9	618:61024		
Југовић	23	10	3	10	568:56624		
Војводина	23	10	2	11	625:64522		
Динамо	23	6	1	16	620:69414		
Наисус	23	5	3	15	564:63814		
Врање	23	6	1	16	558:63913		
Сmederevo	22	4	4	14	529:57912		
Прибој	23	5	1	17	593:64911		
Црвена	23	5	0	18	581:65510		

СУПЕРЛИГА							
24. КОЛО: Раднички - Војводина, Наисус - Планинка, Прибој - Колубара, Врање - Металопластика, Динамо - Црвена звезда - Југовић, ПКБ - Сmederevo, Пожаревац - Партизан.							

И Милошевић орлић

После провере у суботишком тренажном центру, позив да са ионирском репрезентацијом, коју чине итрачи рођени 1994. године и млађи, учествује на Ускршњем турниру у Словачкој, добио је и план Радничког Никола Милошевића.

Он ће се шака, са још 15 својих саиграча, у понедељак, 18. априла, наћи у Београду, где ће тренирати до четвртка, за када је заказан поуџај у Словачку. Дан касније наши деца саспаше са Турском, док у суботу ирају прошив селекције домаћина.

НА ПОМОЛУ
НОВО ПОЈАЧАВАЊЕ
“ЦРВЕНИХ”

Ништа без Динкића

После резимирања утакмице са Мешалцем, на конференцији за новинаре тренер Радничког објавио је промене у структури клуба, самим тим и у финансијском аспекту.

- Пре неколико дана разговарао сам са Млађаном Динкићем и он је пристао да помоће кошарци у овом регионалу, директно се тој односи на Раднички, а у складу са политиком његове парије, реонализацијом и деценцијализацијом.

Господин Динкић биће почасни председник крајевачког клуба, а о финансијским аспектима овој годовини јавности ће бити обавештена накнадно. Ми смо у шешкој материјалној ситуацији, мага то нисмо драматизовали као други клубови, па очекујем да ће овај поштес утакмице седмог кола игране су јуче.

8. КОЛО: Црвена звезда - Раднички, ФМП - ОКК Београд, Хемофарм - Металац - Партизан (7. мај).

РУКОМЕТ

ПЛАНИНКА - РАДНИЧКИ 27:29

Играчки, нема шта

КОЛИКО год Планинка важила за неугоđну и јаку екипу, рукометаши Радничког једног од конкурената за пласман који у наредној сезони води у европска надметања, успели су увекико да удаље од таквих замисли победом на његовом терену. У сред Куршумлије "црвени" су релативно лако добили са 29:27.

Дакле, иако су многи "поломили зубе" на овом противнику, чак и водећи Партизан, чији је једини неуспех у текућем првенству везан управо за исто гостовање, Крагујевчани се нимало нису обазирали на такву репутацију домаћина. Од самог старта утакмице кренули су силовито, створили предност од 3:0, коју су постепено само увећавали. Тако је при истеку

30 минута, на семафору је стајало нестварних 17:10 у корист Радничког.

Ни потом се голман Златановић

и друштво нису опуштали. Док је овај бранио практично све што се могло, о чему најбоље сведочи податак о броју успешних интервенција - 21, капитен Ђукић је, највише уз помоћ Цветиновића и Шмигића, решетао гол Планинке. Када се томе дода одличан учинак Милковића и Јанићевића у одбрани, јасно је што је тек у последњих пет минута, када је победник већ био знатан, домаћин успео да ублажи пораз.

Ни током ове недеље Крагујевчани немају лаке задатке пред собом. Јуче су у заосталој утакмици угостили шабачку Металопластику, екипу равну себи, а у суботу им на мегдан стиже још један атрактиван састав, Војводина из Новог Сада.

В. У. К.

ЖРК РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

Демонстрација силе

НЕ поступају рукометашице Радничког Лепенице КГ у прволигашком надметању. Нову пролећну победу, четврту у толико одиграних кола, а укупно 15, Крагујевчанке су оствариле дочекавши екипу Халас Јожефа из Аде - 25:15.

Скромне могућности гошћи, нису изискивале претерани труд "тигрица". Зато је већ у првом полувремену решено питање слављеника (15:7), што је, усталом, било и за очекивати.

Гостовање у Кучеву, предвиђено за предстојећи викенд, одложено је за 27. април. У међувремену, требало би да наше рукометашице одијрају заостали сусрет са нишком Наисом.

В. У. К.

КОШАРКАШИ РАДНИЧКОГ ПОНЕКАД И ИЗГУБЕ

следи у петак Црвеној звезди, а после паузе од 12 дана, уследиће меч са ОКК Београдом.

М. М.

ЗОНА И ГРАДСКЕ ЛИГЕ

19. коло Зоне „Морава“: Победа Белошевац - Младост 2:0, Паршизан - Јошаница 2:0, Шумадија 1903 - Полеј 4:5, Водојажа - Таково 1:0, Тушин - Славија 4:0, Бане - Омладинац 6:0, Орловач - Мешалац одложено, Трећа - Мокра Гора 2:0.

Табела: Победа Белошевац 41, Мокра Гора 40, Трећа 37, Шумадија 1903 35, Бане 31, Паршизан 28, Мешалац 26, Омладинац 26, Водојажа 25, Полеј 25, Таково 25, Тушин 24, Јошаница 21, Орловач 19, Славија 15, Младост 13 бодова.

20. коло: Славија - Трећа, Мокра Гора - Водојажа, Омладинац - Шумадија 1903, Таково - Паршизан (субота, 15.30), Полеј - Победа Белошевац (недеља, 15.30), Јошаница - Орловач, Мешалац - Бане, Младост - Тушин.

21. коло (среда, 16.00): Младост - Славија, Тушин - Полеј, Победа Белошевац - Омладинац, Шумадија 1903 - Мешалац, Бане - Јошаница, Орловач - Таково, Паршизан - Мокра Гора, Водојажа - Трећа.

21. коло Прве традске лиге: Ердојија 1931 - Сељак (МП) 1:2, Јединство - Слоја (Л) 1:2, Јадран - Маршић 0:0, Будућност - Кошутњак 2:0, Слобода - Виногради ДБ 3:0, Србија - Колонија 1:3, Церовац - Шумадија 1:2, Шумадија - Слоја (Д) 2:1, Арсенал - Сушица 1:3.

Утакмице 22. кола одигра-не су јуче.

Табела: Слобода 56, Шумадија 39, Колонија 38, Јадран 34, Слоја (Д) 32, Шумадија 32, Сељак (МП) 32, Виногради ДБ 31, Сушица 28, Арсенал 27, Ердојија 1931 26, Маршић 26, Церовац 23, Будућност 21, Слоја (Л) 20, Србија 20, Јединство 20, Кошутњак 17 бодова.

23. коло (субота/недеља, 16.00): Слоја (Л) - Сељак (МП), Ердојија 1931 - Маршић, Јединство - Кошутњак, Јадран - Виногради ДБ, Будућност - Колонија, Слобода - Шумадија, Србија - Слоја (Д), Церовац - Сушица, Шумадија - Арсенал.

19. коло Друге традске лиге: Крагујевац - Колектив 4:0, Ђава - Опзорница 3:2, Корићани - Бајремар 0:0, Сељак (Ц) - Шумарице 2008 5:2, Буриселац - Кременац 0:1, Добрача - Хајдук 1:5. Слободно су били Азбесић и Бойчуње.

Табела: Ђава 42, Азбесић 38, Бајремар 35, Бойчуње 33, Корићани 27, Крагујевац 26, Кременац 23, Добрача 23, Хајдук 22, Сељак (Ц) 18, Колектив 16, Шумарице 2008 9, Опзорница 8, Буриселац 3 бода.

20. коло (субота/недеља, 16.00): Хајдук - Азбесић, Кременац - Сељак (Ц), Шумарице 2008 - Корићани, Бајремар - Ђава, Опзорница - Крагујевац, Колектив - Бойчуње. Слободна су Буриселац и Добрача.

12. коло Треће традске лиге: Младост - Младост Тиферич 2:0, Заслава - 21. октобар 0:0, Дивостијин - Студеначац 1:2, Стари момци - Тримбас 4:0, Велика Сутубина - Борац 3:0. Слободно је било Кутлово.

Табела: Младост Тиферич 30, Младост 25, Кутлово 23, Дивостијин 18, Тримбас 16, Велика Сутубина 14, Студеначац 14, 21. октобар 12, Стари момци 10, Борац 3, Заслава 2 бода.

13. коло (недеља, 16.00): Борац - Стари момци, Тримбас - Дивостијин, Студеначац - Заслава, 21. Октобар - Младост, Младост Тиферич - Кутлово. Слободна је Велика Сутубина.

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ

22. КОЛО: Напредак - Раднички 1923 0:2, Колубара - Биг Бул 2:0, Телептик - Млади радник 3:0, Пролетер - Младост 1:1, Синђелић - Нови Пазар 1:3, Динамо - Раднички (С) 1:0, Банат - Бежанија 1:0, Срем - БАСК 1:4, Земун - Нови Сад 0:0.

БАСК 22 15 5 2 33:11 50
Раднички 1923 22 14 5 3 37:17 47
Нови Пазар 22 12 6 4 25:15 42
Банат 22 10 8 4 25:14 38
Пролетер 22 9 7 6 31:20 34
Синђелић 22 9 7 6 23:19 34
Раднички (С) 22 8 9 5 17:14 33
Млади радник 22 9 5 8 28:29 32
Напредак 22 8 7 7 22:22 31
Младост (Л) 22 6 11 5 17:17 29
Нови Сад 22 7 4 10 25:29 26
Телептик 22 6 7 9 22:31 25
Бежанија 22 6 6 10 16:18 24
Биг Бул 22 6 5 11 20:23 23
Земун 22 4 9 9 16:23 21
Срем 22 3 9 10 16:29 18
Колубара (-3) 22 3 6 13 17:30 12
Динамо 22 3 3 16 10:39 12

23. КОЛО: Раднички 1923 - Динамо, Бежанија - Напредак, БАСК - Банат, Нови Сад - Срем, Земун - Колубара, Раднички (С) - Синђелић, Нови Пазар - Пролетер, Младост - Телептик, Млади радник - Биг Бул.

НИЈЕ фудбал игра у којој се по-беђује само када се пружи добра партија, „стегне“ ривал или створи безброј шанси. Исто тако важно је да умеш да истрпиши притиске ка својој половини терена, не подлегнеш еуфорији противника при стварању гол прилика, публици која здушно бодри свог љубимца... Раднички је све то прошао само у једној утакмици, прошлонедељно, на гостовању Напредку у Крушевцу. И то успешно, баш како то од наших младића сви очекују. Зато је и остварена важна, веома важна победа од 2:0.

Најавио је домаћин да жели тројумф, тврдио да је најбољи састав у лиги, самим тим квалитетнији и од крагујевачког, али то није ова-плотио на терену. Тамо су се ради-вали издржљивији и умешнији.

ЖИВАДИНОВИЋ ДВА ПУТА “ТАЧАН”

ФУДБАЛ

НАПРЕДАК - РАДНИЧКИ 1923 0:2

Чарајани изувени

Јесте да се Напредак ни после „шок гола“ није предавао, наста-вио је са сталним атакама, али до крајњег циља, у овом случају из-једначења, није стигао. Раднички му то није дозволио. Играо је чврсто, сигурно, смислено, са поје-динцима који су умели да се ис-такну када је требало, попут голмана Чанчаревића.

По други пут на утакмици, у 53. минуту, то је учинио и Живадиновић. Опет је исказао реализацију-

ску способност, сада на центаршут Божковића, и из петерца убацио лопту у мрежу ривала.

Нови настрадаји домаћина организован одбраном и на даље су успешно неутрализовани, а печат на тактички одлично одрађен по-сао, злу не требало, пропустио је да удари млади Видић. У 80. минути није искористио две узастопне идеалне прилике за постизање по-готка. Нека, други пут ће, кад буде важније.

ФУТСАЛ

НОВИ БЕОГРАД - ЕКОНОМАЦ 1:11

Голови као на траци

БЕЗ већих проблема фудбалери Економца остварили су тријумф на гостовању на Новом Београду. Учинак домаћина свое се само на почет-но вођство, до којег је дошао фантастичним голом Јанка Јеличића, у другом минути утакмице. Али, оно је било изузетно кратког дана, с об-зиром да је већ неколико секунди после тога Бразилац Де Соуза успео да изједначи резултат.

У наставку, неспорни квалитет и надмоћ Крагујевчана дошли су до изражaja. Ређали су се ефектни потези и голови, а поред већ поменутог Де Соузе који је постигао још један погодак, у стрелце су се уписали и Да Коста, чак три пута, по два пута мрежу Новобеограђана погодили су Рајчевић и Лазић, те са по голом Коцић и Марковић.

“Студенти” су своје голове, да и то поменемо, постигли за 35 минута, а поред тога имали су још 17 шутева у оквир гола, али се чувар мреже Новог Београда, упркос свему, веома истакао у тим ситуацијама.

Економац сада дочекује екипу Врања, тим која их је елиминисао у полуфиналу купа Србије.

ПОЛУФИНАЛЕ КУПА СРБИЈЕ

Отпао Економац

Ненадано, крајујевачки „студенчићи“ елиминисани су из даље тајмачења Куба Србије у футсалу. Екипе Врања, која је на шај начин задележила највећи успех је усхијаја остварена утакмица између домаћина и Економца, која је уз госта среће, после бољег извођења пенала.

До заслужене победе домаћин је дошао уз велику борбу и појрштваност исказану на шају. Све што су имали на распоредају у овој утакмици искористили су до крајње максимум. Борбеност, велику мотивацију и френетичну појршку џублике. Тако су и стигли до етап скора у рејуларном делу утакмице - 2:2, а онда преко „рулетша“ и до финала са београдским Марбом.

С. М. С.

Наредни сусрет Машинца игра у Крагујевцу против нишког Винтер спорта у понедељак. Так-мичење по систему „сва-ко са сваким“, дакле у шест кола, завршава се 16. маја, када ће се коначно знати које ће две екипе постати нови чланови елитног фудсал друштва.

С. М. С.

БАРАЖ ЗА ПОПУНУ ПРВЕ ФУТСАЛ ЛИГЕ

Секретар чува мрежу

хендикеп. Ипак, играли смо добро и мислим да ћемо све то поправити до краја баража - рекао нам

је секретар и играч Машинца, који је на овој утакмици носио голмански дрес, Василије Матовић.

Костић у Румунији

НАЈБОЉИ млади фудбалер Радничког 1923, Филип Костић, по четврти пут је позван да наступи за омладинску селекцију Србије.

Овога пута, јуче је у Румунији играо пријатељску утакмицу са домаћом репрезентацијом.

КРУШЕВАЦ - Стадион: ФК Младост. Гледалаца: 1.000. Судија: Ненад Ђокић (Ужице). Стартовац: Живадиновић у 17. и 53. минуту.

НАПРЕДАК: Миленковић, Ђоло-вић (ог 46. минута Антић), Спасојевић, Рајосављевић, Пауновић, Ал-ић, Милошевић (ог 73. Костићиновић), Ђојословски, Милуновић, Радовановић (ог 47. Мильковић), Срећковић.

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Божковић, Ристић, Тинтор, Милошевић, Недовић, Леповић, Петровић (ог 57. Радовановић), Стојаковић (ог 83. Крмар), Живадиновић (ог 54. Караматић), Видић.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА - Ж

Е, да је мало среће

КРАГУЈЕВАЧКЕ фудбалерке поражене су прошле недеље у 16. колу Прве женске лиге. За то су се „побринуле“ екипе Земуна и суботичког Спарта.

У фортуна 04 изгубила је у Земуну од истоименог тима са 2:0, у утакмици у којој су и једној и другој екипи били неопходни бодови за опстанак у најелитнијем рангу тајмачења. Упркос неуспеху, Крагујевчанке су биле те које су током сусрета диктирале игру и стварале шансе, али лопта једноставно није хтела у гол.

На другој страни, Сушица, која је добро кренула овог пролећа, ипак ништа није могла у дуелу са лидером првенства и тренутно екипом која игра најлепши женски фудбал у Србији, али и најефикаснији. Крагујевачке девојке поражене су на свом терену од суботичког Спарта чак 8:1.

И овог викенда крагујевачке фудбалерке очекују тешке противнице. Сушица гостује тренутно другопласираном, нишком Машинцу, док ће Уна фортуна 04 дочекати трећи тим Лиге, Напредак из Крушевца.

С. М. С.

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА

КАДЕТСКА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА

Оде Аца у Турску

Мушика кадетска репрезентација Србије, у чијем је саставу и средњи блокер Радничкој Креди банке Александар Блајловић, завршиле ће прегратку шампионат Европе, који се од 16. до 24. овог месеца одржава у Анкари, обавила је у Ивањици.

У Турску се креће данас, а већ у суботу на првомату је уврдни мач. Први ривал нашег тима у групи „Б“ биће Немачка, а затим следе сусрети са селекцијама Бугарске, Пољске, Грчке и домаћина. Две најбоље екипе настављају тајмичење за медаље.

САЧИЊЕН СПИСАК СЕНИОРСКОГ ДРЖАВНОГ ТИМА

Немања код Колаковића

Средњи блокер Радничкој Креди банке Немања Радовић нашао се на списку Игора Колаковића за предстојећу, 22. још реду Светску лигу. Селектор српског изабраног тима такође објавио шири број кандидата, а 4. маја ће та скрашити за још јеши имена - на 20 играча, који ће имати право учешћа у овом тајмичењу.

Међу „средњацима“, поред Стевановића су неприкосновени Драјан Станковић и Марко Подрашчанин, заштим Милан Рашић, Борислав Пешковић и Немања Чубрило.

М. М.

ПРВА ЛИГА - Ж

Златна средина

УТАКМИЦАМА последњег кола о викенду је завршено овогодишње тајмичење у Првој „Б“ одбојкашкој лиги Србије за жене.

У последњем колу Смеч 5 са-

Фото: М. Јелић

НА КОЈУ ЂЕ СТРАНУ ДА ПРЕВАГНЕ... И ЛОПТА И ПОЛУФИНАЛНА СЕРИЈА

ОДБОЈКА

СВИ У ХАЛУ ДА „ИЗЕДЕМО АЛУ“

Прст у око судбини

РАДНИЧКИ КРЕДИ

БАНКА - ПАРТИЗАН 3:0

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 500. Судије: Јанковић (Ниш), Давидовић (Београд). Резултат још сетовима: 27:25, 25:18, 25:17.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Илић 3, Радовић 18, И. Иловић 6, Стевановић 20, Максимовић 7, Очићић 7, Пантелић (либеро), Петровић, Ј. Иловић, Новоселац, Хаџифејзoviћ, Ђировић.

ПАРТИЗАН: Кисић 1, Атанасијевић 12, Мијаиловић 9, Жарковић 3, Пешућ 8, Турањанин 8, Илић (либеро), Минић, Самарџић, Степањић 4, Булатовић.

владао је Путеве у Пријепољу максималним резултатом, по сетовима 12:25, 13:25, 19:25, док је Раднички на свом терену изгубио од давно промовисаног суперлигаша у тај-бреку, новосадске Војводине, 23:25, 28:30, 25:22, 25:15, 11:15.

Тако су обе крагујевачке екипе испуниле циљ за ову сезону, опстанак у рангу. Раднички је завршио на петом, а Смеч 5 на шестом месту табеле.

М. М.

ДВА лица показао је крагујевачки састав у наставку полуфиналне серије плеј-офа за титулу шампиона државе. У Београду веома лоше, а на свом терену као у најбољим данима. А, када се види да екипа може да одигра добро, неминовно следи питање - зашто су до сада играчи стављали углед клуба „на лед“.

Другу утакмицу Раднички је одиграо најслабије у досадашњем првенству. Тотално расуло, најпре на старту меча, затим у великом делу наставка, дозволило је „проблемима“ да и без Стељића и са ровитим Мијаиловићем, играју без много напора. Екипа се дизала само у финиш друге и треће деонице, али тада је резултат увелико био на страни ривала, тако да је то више исход његовог опуштања него знања и снаге „црвених“. Заказали су сви, па је резултат огледало стања ствари на терену.

Када је изгледало да ће Партизан лагано добити трећи меч и кренути у финале, догодио се велики обрт. Екипа која је изашла на паркет „Језера“, а у питању су исти играчи Радничког, није се могла препознати. Игра је текла као по лоју, акције прецизне, осмишљене, напад разоран и убитачан, а оно што највише радује, пожртвовање у полу и пријем беспрекорни. Само у финишу првог сета момци су сами себи дали одмор код

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА 3:0

БЕОГРАД - Хала: „Шумиће“. Гледалаца: 300. Судије: Ковачевић и Вилимановић (Краљево). Резултат још сетовима: 25:14, 25:20, 25:20.

ПАРТИЗАН: Кисић 2, Атанасијевић 20, Мијаиловић 17, Жарковић 3, Пешућ 10, Турањанин 3, Илић (либеро), Самарџић, Булатовић.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Илић 3, Стевановић 13, И. Иловић 8, Ђировић 2, Максимовић 3, Радовић 7, Пантелић (либеро), Петровић, Ј. Иловић, Новоселац, Оћачић 4, Хаџифејзовић 3.

22:18, што Партизан умalo није искористио за преокрет, док је све остало била шампионско издање Крагујевчана. Бриљирао је Срђан Пантелић, умиривши сервисе с друге стране мреже, што је и дошло сигурну игру и прву победу.

Серија се наставља вечерас у „Језеру“, четвртом утакмицом. Уколико је још увек важећи првак државе одигра као трећу, мајсторица ће одлучивати другог финалиста, противника новосадској Војводини. Она би се одржала у недељу, на паркету у Београду - а тада је све могуће.

М. М.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Правац ЕФАФ полуфинале

БЕЗ икаквих проблема шампион Србије одрадио је квалификације у ЕФАФ Купу за 2011. годину у само једном мечу. Подсетимо, приликом извлачења група за ово такмичење, нико осим Аустријанаца није желео да се нађе у групи са српским представником. Разлог је био учестало дивљање наших навијача широм Европе и у земљи. Тако је договорено да овој групи припадну само Плави ѡаволи из Хохенхайма и Дивљи Вепрови, који су тако одиграли један меч за пласман у полуфинале.

Наши тим био је убедљив и победио резултатом 51:7, по деоницама 6:0, 18:7, 14:0, 13:0. Бриљирао је Ристић са три тач дауне, а одлично су били крагујевачки Американци, браћа Пејтон и Бедвел, па су тако домаћи, иако то никако нису очекивали, јер у својим редовима имају читаву колонију натурализованих Американаца, претрпели праву катастрофу.

Како су Вепрови овим тријумфом одрадили свој део после, ривала у полуфиналу чекаће до 15. маја, када ће се завршити тајмичење по осталим групама.

До тада је пред Крагујевчанима наставак тајмичења у Националној лиги, када им за викенд следи прво гостовање. Противник је екипа Новог Сада.

М. М.

НАШИ АМЕРИКАНЦИ, УЗ АЛФОВУ АСИСТЕНЦИЈУ, БОЉИ ОД ЊИ'ОВИХ

СКИЈАЊЕ

Рекорд каријере

ОДЛИЧАН велеслalom у швајцарском зимском центру Зиналу одвезла је Невена Јанковић заузевши треће место, и што је важније, забележивши рекорд каријере са 22,16 бодова, готово осам боље од досадашњег најбољег резултата у овој дисциплини. Солидан резултат уписала је и у слалому, освајањем 15. места са 24,03 бода.

У преосталим наступима у овом месту, два супервелеслalomа и једном велеслalomу, није била на нивоу ових резултата.

М. М.

БИЦИКЛИЗАМ

Из Русије у Грчку

ЖОЛТ Дер, бициклиста крагујевачког Радничког, наступајући за национални тим Србије, заузео је 32. место у генералном пласману, после пет извожених етапа, на трци „Велика награда Сочија“ у Русији. Он је имао заостатак од 17 и по минута у односу на победника, Немца Бернда Шредера.

Већ од јуче, Дер се такмичи на међународној трци у Грчкој, која се вози до 17. априла.

С. М. С.

СТРЕЉАШТВО

Неће, па неће

НИ Светски куп у Шангвону у Кореји, који се одржава од 7. до 15. априла, није донео крагујевачком стрелцу Стевану Плетикосићу ни једно финале, а самим тим и прилику да се бори за олимпијску визу.

Првог дана такмичења, у гађању ваздушном пушком освојио је 44. место са 589 кругова (по серијама 99, 100, 97, 99, 97 и 97), док је са МК пушком, у дисциплини 60 метака лежећи, заузео 31. позицију, упутивши 587 кругова. Иако је у елиминацијама прошао као једанаести, са 594 круга.

Јуче је Стева наступио и у дисциплини МК пушка, три пута 40 метака лежећи.

С. М. С.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

ЧЕТВРТАК

ОДБОЈКА: Раднички Креди банка - Партизан (Београд), хала „Језеро“ (18.00)

ПЕТАК

ФУТСАЛ: Економац - Врање, хала „Језеро“ (19.00)

КОШАРКА: Раднички КГ 06 - Младост (Чачак), хала „Парк“ (19.00)

СУБОТА

РУКОМЕТ: Раднички - Војводина (Нови Сад), хала „Језеро“ (19.00)

НЕДЕЉА

ФУДБАЛ: Раднички 1923 - Динамо (Панчево), стадион „Чика Дача“ (16.30)